

Sjóvá-Almennar tryggingar hf.

Ársskýrsla 2016

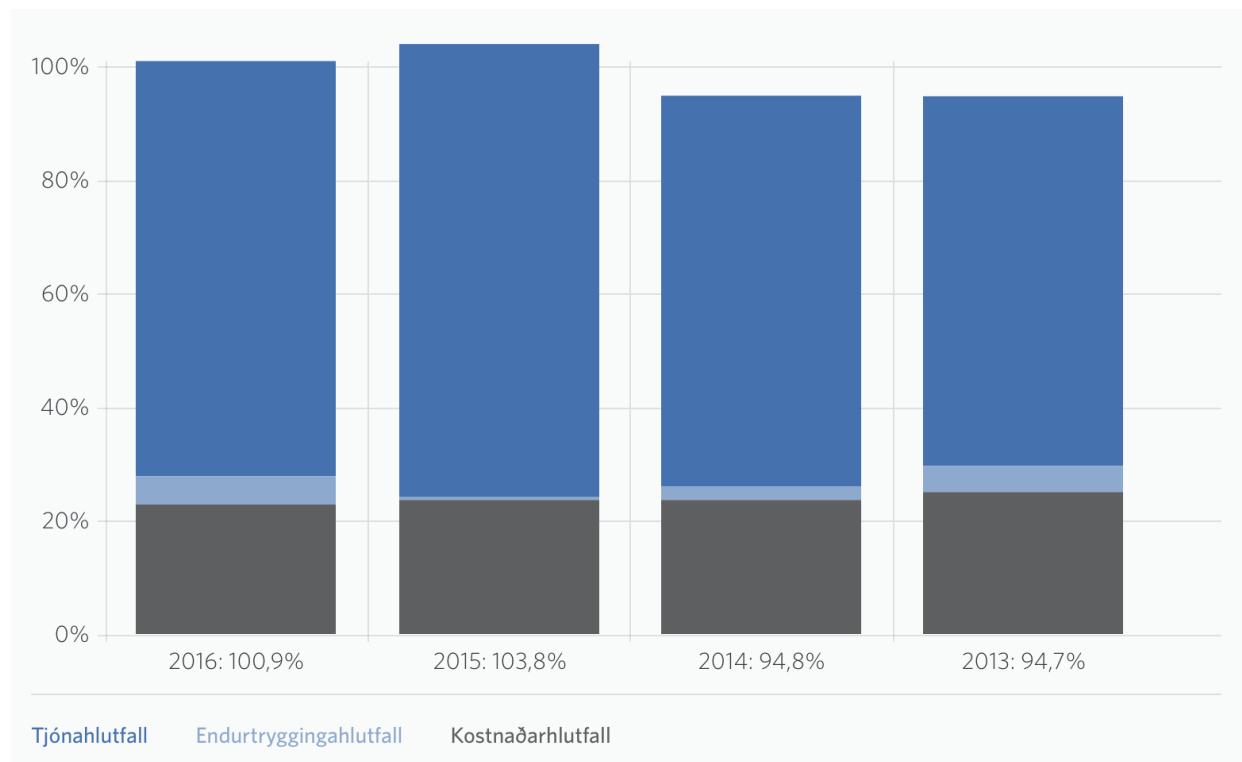

Helstu lykiltölur

Iðgjöld ársins	Tjón ársins	Afkoma af vátryggingastarfsemi
15.399 m.kr.	11.259 m.kr.	647 m.kr.
↑ 9,4%	↑ 0,2%	↓ 238,7%
Eiginfjárlutfall	Ávöxtun eiginfjár	SCR gjaldþol
40,3 %	15,9 %	1,91

Samsett hlutfall

Samsett hlutfall samstæðunnar var 100,9% samanborið við 103,8% árið 2015.

2016: 100,9%
 ■ Tjónahlutfall: 73.1%
 ■ Endurtryggingahlutfall: 5%
 ■ Kostnaðarhlutfall: 22.8%

2015: 103,8%
 ■ Tjónahlutfall: 79.8%
 ■ Endurtryggingahlutfall: 0.5%
 ■ Kostnaðarhlutfall: 23.6%

2014: 94,8%
 ■ Tjónahlutfall: 68.8%
 ■ Endurtryggingahlutfall: 2.4%
 ■ Kostnaðarhlutfall: 23.6%

2013: 94,7%
 ■ Tjónahlutfall: 65.1%
 ■ Endurtryggingahlutfall: 4.6%
 ■ Kostnaðarhlutfall: 25%

SJÓVÁ

Erna Gísladóttir - Stjórnarformaður

Lengi hefur verið unnið eftir jafnréttisstefnu hjá Sjóvá. Jafnlaunavottun var endurnýjuð á árinu og í byrjun árs mældist launamunur milli kynja langt innan þeirra markmiða sem sett hafa verið eða 0%. Við erum stolt af þeim eftirtektarverða árangri sem hefur náðst í að tryggja jöfn tækifæri til kjara og starfsþróunar.

Rekstur Sjóvár var með ágætum árið 2016. Afkoma af vátryggingarekstri fór batnandi og afkoma af fjárfestingum var góð.

Aðalfundur 2016 samþykkti nýja heimild til handa stjórn um áframhaldandi kaup á eigin hlutum með framkvæmd endurkaupaáætlunar. Markmiðið með endurkaupaáætlun er að lækka hlutafé félagsins og er nú tillaga gerð um lækkun sem nemur eigin bréfum félagsins. Viðskipti með hlutabréf í Sjóvá voru mun meiri en fyrri ár m.a. vegna vel heppnaðrar sölu ríkisins á sínum hlut. Ánægjulegt var að sjá að eftirspurn er eftir hlutabréfum í Sjóvá og við bjóðum nýja hluthafa velkomna.

Líkt og gefið var út við skráningu félagsins á markað er stefna stjórnar sú að félagið sé arðgreiðslufélag og forsendur fyrir arðgreiðslu að félagið haldist fjárhagslega sterkt. Stjórnin leggur nú til að greiða út arð sem nemur 1,75 kr. á hlut eða um 2.600 milljónum króna fyrir árið 2016 og yrði hann greiddur út í lok mars nk. Félagið er eftir sem áður fjárhagslega sterkt með gjaldþolshlutfall 1,61 eftir fyrirhugaða arðgreiðslu. Það er vel yfir þeim viðmiðum sem sett hafa verið um fjárhagsstöðu Sjóvár og stöðugleika í rekstrinum.

Nýtt regluverk á vátryggingamarkaði, Solvency II, tók gildi í ársbyrjun 2016. Vinna við að aðlaga innri reglur, stefnur og skýrslugjöf að þeim breytingum sem hið nýja regluverk felur í sér er langt komin innan félagsins. Við höfum metnað til þess að vinna af kostgæfni við að uppfylla allar opinberar kröfur og hefur þessi vinna gengið vel. Kröfur Solvency II bera þess merki að hafa verið samdar m.t.t. erlendra tryggingafélaga sem sum hver hafa á að skipa þúsundum starfsmanna. Einnig hefur leitni verið í þá átt að heimfæra regluverk banka yfir á tryggingafélög án sannfærandi rökstuðnings. Við fögnum því að gætt sé vel að stöðugleika, rekstrarhæfi og áhættu á vátryggingamarkaði með víðtækari hætti en áður var gert. Við höfum þó nokkrar áhyggjur af því hve kostnaður við eftirlit hefur aukist á undanförnum árum, með tilheyrandи kostnaðarauka fyrir viðskiptavini. Nú síðast voru eftirlitsgjöld tryggingafélaga hækkuð um tæp 50%, og fara þau úr 47 m.kr. í 68 m.kr. Leita þarf jafnvægis í því að eftirlit og kröfur eftirlitsaðila séu í samræmi við eðli rekstrar, stærð félaga og markaðarins í heild og líta þarf í ríkara mælis til meðalhófs í því sambandi. Eftirlitið á ekki að vera eftirlitsins vegna heldur ættu neytendasjónarmið og vernd vátryggingataka að vera í fyrirrúmi.

Nokkur tækifæri eru enn ónýtt til að auka gagnsæi á íslenskum tryggingamarkaði. Til dæmis mætti líta til þess að samræma framsetningu á upplýsingum um afkomu af vátryggingastarfsemi tryggingafélaganna en þær eru í dag settar fram með mismunandi hætti og því ekki samanburðarhæfar. Það er okkar trú að það væri neytendum og greiningaraðilum til hagsbóta og til þess fallið að auka gagnsæi og hugsanlega skilning á rekstrinum.

Lengi hefur verið unnið eftir jafnréttisstefnu hjá Sjóvá. Í hópi stjórnenda eru 59% konur og 41% karlar en það eru því sem næst sömu hlutföll og eru í starfsmannahópnum. Jafnlaunavottun Sjóvár var endurnýjuð á árinu og mældist launamunur milli kynja langt innan þeirra markmiða sem sett hafa verið eða 0%. Þetta var sjöunda úttektin á fylgni við jafnlaunastaðalinn frá því hann var tekinn upp hjá féluginu árið 2014. Tvær úttektir eru gerðar árlega vegna hans og hefur launamunur farið úr 1,1% í fyrstu vottun, næst í 1,3% og niður í 0% í mælingu í byrjun árs 2017. Fylgni við starfskjarastefnu er tryggð með virku eftirliti og vel er fylgst með þróun markaðslauna með það að markmiði að bjóða

samkeppnishæf laun. Við erum stolt af þeim eftirtektarverða árangri sem hefur náðst í að tryggja jöfn tækifæri til kjara og starfsþróunar.

Ég vil fyrir hönd stjórnar Sjóvár þakka stjórnendum og starfsfólki fyrir gott starf á árinu 2016. Við hlökkum til áframhaldandi ánægjulegs samstarfs með hluthöfum, starfsfólki og viðskiptavinum Sjóvár.

Hermann Björnsson - Forstjóri

Árið 2016 var Sjóvá hagfellt og viðburðarákt. Við tókum á móti 26 þúsund viðskiptavinum í útibúi okkar í Kringlunni, áttum um 150 þúsund símtöl, tókum á móti rúmlega 31 þúsund tjónstilkynningum, fórum í 2.500 vettvangsskoðanir og bættum tjón fyrir 11,3 milljarða króna sem gerir um 45 milljónir á dag, alla virka daga ársins.

Rekstur Sjóvár stendur á traustum grunni og er gjaldþolshlutfallið sterkt og vel yfir viðmiðunarmörkum. Þrátt fyrir erfiðan fyrri árshelming 2016 var hagnaður ársins umfram væntingar og samsett

hlutfall nálægt þeim horfum sem settar voru fyrir árið. Markmið stjórnenda er eftir sem áður að bæta vátryggingarekstur enn frekar og til lengri tíma að hann skili að jafnaði 95% samsettu hlutfalli.

Afkoma ársins 2016 einkenndist af góðri ávöxtun fjárfestingaeigna og styrkingu vátryggingarekstrar frá fyrra ári. Tekjur af iðgjöldum jukust tölувart á árinu, í takt við aukin umsvif í þjóðfélaginu og þeim áherslum að laga iðgjöld að tjónatíðni. Gripið var til sértækra aðgerða á árinu til lækkunar á samsettum hlutfalli og skiluðu þær prýðis árangri en þess ber að geta að ekkert stórtjón varð á árinu, ólíkt fyrra ári, sem studdi enn frekar við lækkun hlutfallsins á milli ára. Væntingar eru um að þessar aðgerðir haldi áfram að skila bættri afkomu en þrátt fyrir að tjónahlutfall hafi lækkað er það enn hærra en við teljum ásættanlegt. Hér eftir sem hingað til þarf því að fylgjast grannt með hvert stefnir og bregðast við eins fljótt og unnt er.

Það er bjart yfir efnahagslífini þessa stundina og allt bendir til að sú staða haldist næstu misseri. Kaupmáttur hefur farið vaxandi með hækkandi launum og styrkingu krónunnar en leita verður aftur til ársins 2005 til að finna viðlíka styrkingu. Einkaneysla hefur vaxið hratt og ólíkt því sem við þekkjum frá fyrri uppsveiflu er nú meira samræmi milli þróunar neyslu og kaupmáttar, en skuldsetning bæði heimila og fyrirtækja er skv. upplýsingum Seðlabanka lítil í sögulegu samhengi. Útlit er fyrir að heimili og fyrirtæki hafi nýtt hagstæðar aðstæður til að draga úr skuldsetningu og bæta eiginfjárstöðu. Mikill vöxtur í ferðaþjónustu knýr hagvöxt og styrkingu krónunnar að talsverðu leyti, enda komu rúmur þriðjungur útflutningstekna fyrir vöru og þjónustu árið 2016 frá ferðaþjónustunni. Hagvöxtur árið 2016 mældist sá mesti í áratug. Sjóvá verður að taka þátt í þessari jákvæðu þróun með því að fylgja vexti markaðarins, vakta þróun og þarfir viðskiptavina og vera öflugur þátttakandi í samfélaginu. Rekstur ársins 2016 var með ágætum og hefur stjórn því lagt fram tillögu um greiðslu arðs til hluthafa sem eru ánægjuleg tíðindi. Það er eðlilegt að eigendur njóti ávöxtunar þeirra fjármuna sem þeir hafa lagt í reksturinn þegar afkoman er góð.

Aukning á milli ára í umferð um hringveginn í fyrra var sú mesta frá upphafi mælinga. Vísbendingar eru um að sú þróun muni halda áfram. Þessa miklu aukningu má líklega rekja að mestu til aukinnar vetrarferðamennsku innlendra og erlendra ferðamanna, en einnig til meiri umsvifa í hagkerfinu og góðrar færðar á vegum. Því miður hefur alvarlegum umferðarslysum sem ferðamenn lenda í fjölgæð hlutfallslega meira en sem nemur fjölgun ferðamanna undanfarin tvö ár. Þetta er þróun sem við eignum ekki að sætta okkur við. Vaxandi tíðni slysa endurspeglar mikilvægi þess að bæta umferðaröryggi.

SJÓVÁ

Áætlaður þjóðhagslegur kostnaður vegna umferðarslysa á síðasta ári nam 50 milljörðum króna. Þá er ótalinn einkakostnaður og þar undir falla vátryggingabætur. Fjárfesta þarf í innviðum og tryggja nauðsynlegar endurbætur og uppbyggingu á vegakerfinu, bæta merkingar og auka fræðslu og forvarnir. Þetta eru allt aðkallandi verkefni því stærstu hagsmunirnir verða ekki metnir til fjár.

Eitt af lykilverkefnum félagsins er að gera tryggingarnar skýrar og aðgengilegar, bjóða fjölbreyttu valkosti í þjónustu og samskiptum við viðskiptavini. Á árinu 2016 var áfram unnið að því að einfalda verkferla, skilmála og framsetningu þeirra. Vefur Sjóvár, sjova.is, var endurritaður og endurhannaður með sama markmiði og má með sanni segja að sú aðgerð hafi heppnast vel. Vefurinn hlaut Íslensku vefverðlaunin sem besti fyrirtækjavefurinn 2016 í flokki stærri fyrirtækja. Vísað var til þess að vefurinn væri „gott dæmi um hvernig hægt er að taka nokkuð þurr og tormelt viðfangsefni og setja það fram á einfaldan, skýran og áhugaverðan hátt“. Við erum afar stolt af viðurkenningunni því við viljum að viðskiptavinir okkar hafi greiðan aðgang að upplýsingum og geti með einföldum hætti átt samskipti við okkur.

Við merkjum það að viðleitni okkar til að gera tryggingar aðgengilegri séu að skila sér í aukinni ánægju viðskiptavina og það var sannarlega ánægjulegt að fá staðfestingu þess í nýjustu mælingu Íslensku ánægjuvogarinnar fyrir árið 2016. Sjóvá tók stórt stökk upp á við og hækkaði rúmlega tvöfalt á við tryggingamarkaðinn og er það besti árangur Sjóvár frá upphafi mælinga.

Á árinu var 4DX aðferðafræðin innleidd, sem hefur reynst vel. Hún miðar að því að breyta verklagi og bæta það með markmiðasetningu og skuldbindingum sem allar miða að því að ná langtíma markmiði Sjóvár um ánægðustu viðskiptavini tryggingafélaga.

Árið 2016 var Sjóvá efst tryggingafélaga í árlegri starfsánægjukönnun VR um Fyrirtæki ársins. Þessi árangur ber fyrirtækjamenningu, stjórnun og starfsanda góðan vitnisburð. Jafnlaunavottun félagsins var endurnýjuð í byrjun árs án athugasemda í úttekt á jafnlaunakerfi félagsins. Enginn launamunur mældist í vottunarferlinu. Starfsánægja og aukin ánægja viðskiptavina er ekki tilviljun háð, heldur byggja þessar niðurstöður á þeim mannaði, reynslu og þekkingu sem er í Sjóvá. Hjá félaginu starfar góð blanda af eldra starfsfólki með áratugalanga starfsreynslu og yngra starfsfólki, bæði í aldurs- og starfsárum. Saman gerir þessi hópur félagið að því sem það er, framsækið félag með mikla reynslu innanborðs.

Það er bjart yfir íslensku efnahagslíf og velsæld einstaklinga og fyrirtækja að aukast. Það er hlutverk okkar að styðja við og fylgja þeim vexti og þeim breytingum sem eiga sér stað í umhverfi okkar viðskiptavina og aðlagast þeim. Örar tækniframfarir breyta að líkindum hegðun okkar og samfélagi til muna á næstunni. Nú þegar eru sjálfkeyrandi bílar komnir í umferð erlendis og aðeins tímaspursmál hvenær sú tækni nær hingað til lands. Hegðun og neyslumynstur ungs fólks í dag er að breytast hratt frá því sem verið hefur auk þess sem sumar neysluvörur og þjónusta sem áður voru keyptar og seldar eru nú lagðar fram í skiptum einstaklinga á milli. Við þurfum að laga okkar vöruframboð, markaðssetningu og viðskiptahætti að þessum breytingum og nýjum kynslóðum.

Ég vil fyrir hönd Sjóvár þakka öllum viðskiptavinum fyrir það traust sem þeir sýndu félaginu á liðnu ári og ánægjuleg samskipti. Við munum áfram leggja okkur fram að standa undir því trausti og styrkja viðskiptin til framtíðar. Einnig vil ég þakka stjórnarmönnum Sjóvár fyrir gott samstarf á liðnu ári.

Samstarf Sjóvá og Landsbjargar

Á árinu 2016 endurnýjuðu Sjóvá og Slysavarnafélagið Landsbjörg samstarfssamninga sína en Sjóvá hefur verið bakhjarl samtakanna frá stofnun þeirra árið 1999. Félögin vinna náið saman að margskonar forvarna- og öryggisverkefnum. Sjóvá tryggir björgunarsveitarfólk Slysavarnafélagsins Landsbjargar ásamt því að tryggja eignir og búnað sveitanna um allt land.

Hjá björgunarsveitunum eru meira en 4.200 sjálfboðaliðar tilbúnir að bregðast við útköllum allan ársins hring, nótta sem dag. Þess vegna er Sjóvá aðalstyrktaraðili Slysavarnafélagsins Landsbjargar.

Ársreikningur

Lykiltölur úr rekstri

Hér má finna samanburð á lykiltöllum úr rekstri Sjóvár undanfarin ár. Allar tölur eru í milljónum króna.

	2016	2015	2014	2013
Bókfærð iðgjöld	16.111	14.790	14.279	13.706
Iðgjöld ársins	15.399	14.076	13.605	13.017
Fjárfestingartekjur af vátryggingarekstri	777	751	641	659
Aðrar tekjur af vátryggingarekstri	149	52	26	108
Tjón ársins	-11.259	-11.239	-9.354	-8.471
Rekstrarkostnaður af vátryggingarekstri	-3.507	-3.333	-3.219	-3.253
Til endurtryggjenda	-764	-116	-358	-706
 Hagnaður af vátryggingarekstri	 647	 191	 1.341	 1.354
 Tap/hagnaður af fjármálarekstri	 2.419	 -86	 -82	 793
Skattar ársins	-375	552	-204	-357
 Heildarhagnaður ársins	 2.690	 657	 1.055	 1.790
 Eigið fé	 17.454	 16.291	 20.003	 18.948
Vátryggingaskuld	20.888	20.153	19.887	18.714
Aðrar skuldir	4.961	4.990	4.318	4.998
 Eigið fé og skuldir samtals	 43.303	 41.434	 44.208	 42.660
 Samsett hlutfall	 100,9%	 103,8%	 94,8%	 94,7%
 Eigin vátryggingaskuld / eigin iðgjöld	 138,8%	 143,3%	 141,7%	 150,4%
Eigin tjónaskuld / eigin iðgjöld	98,5%	101,9%	100,5%	108,5%
Eiginfjárhlfutfall	40,3%	39,3%	45,2%	44,4%
Ávöxtun eigin fjár	15,9%	3,9%	5,9%	11,9%
 Eiginfjárgrunnur	 17.166	 15.964		
Gjaldþolskrafa	9.010	8.566		
Gjaldþolshlfutfall fyrir arð	1,91	1,86		
Gjaldþolshlfutfall eftir arð	1,61	1,79		

Rekstur

Íslenski tryggingamarkaðurinn

Árið 2016 voru fjögur tryggingafélög, Sjóvá, VÍS, TM og Vörður, sem buðu upp á fulla þjónustu og vörúúrvall fyrir skaðatryggingar.

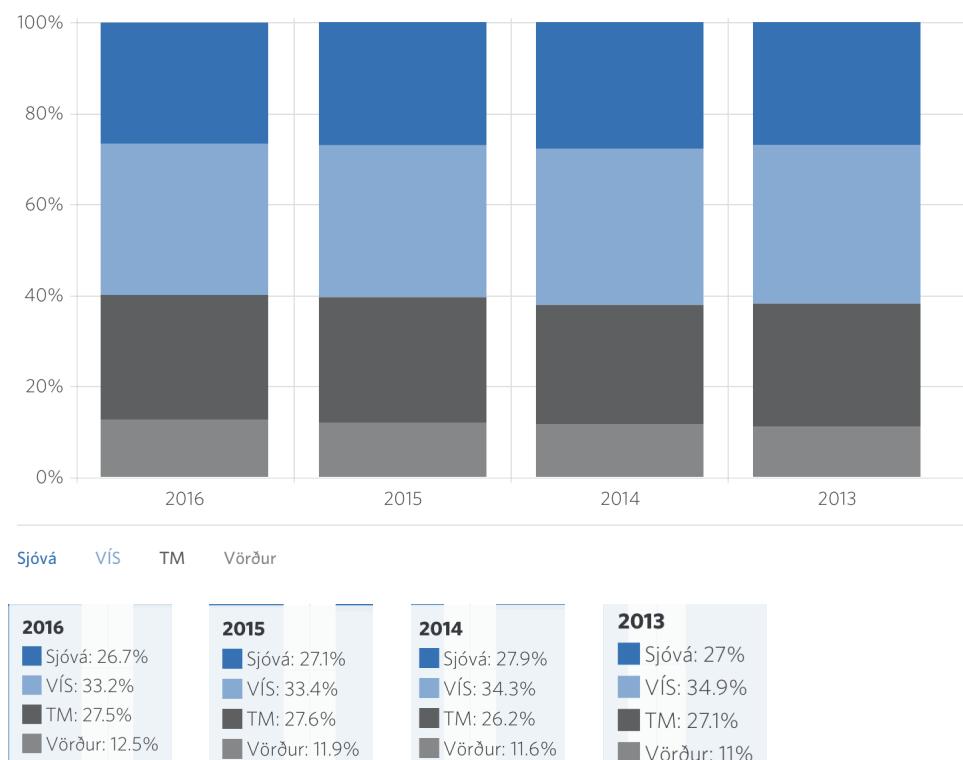
Íslensku skaðatryggingafélögin reka öll dótturfyrirtæki sem bjóða persónutryggingar, auk þess sem líftryggingafélagið Okkar Líf er dótturfélag Arion banka. Þá starfa nokkur erlend félög á íslenska líftryggingamarkaðinum.

Samkvæmt ársreikningum íslensku vátryggingafélaganna má gera ráð fyrir að heildariðgjöld á skaðatryggingamarkaði á árinu 2016 hafi verið tæpir 52 ma.kr. Hlutdeild Sjóvár var um 27%.

Samanburður á iðgjöldum skaðatryggingarfélaga

	2016	2015	2014	2013
Sjóvá	13.826.473	12.651.170	12.276.083	11.796.082
VÍS	17.234.285	15.585.810	15.099.279	15.241.723
TM	14.280.799	12.885.675	11.560.702	11.869.819
Vörður	6.500.786	5.528.792	5.116.544	4.818.545
Samtals	51.842.343	46.651.447	44.052.608	43.726.169

Skipting iðgjalda íslenskra skaðatryggingafélaga

Sjóvá-Almennar líftryggingar hf.

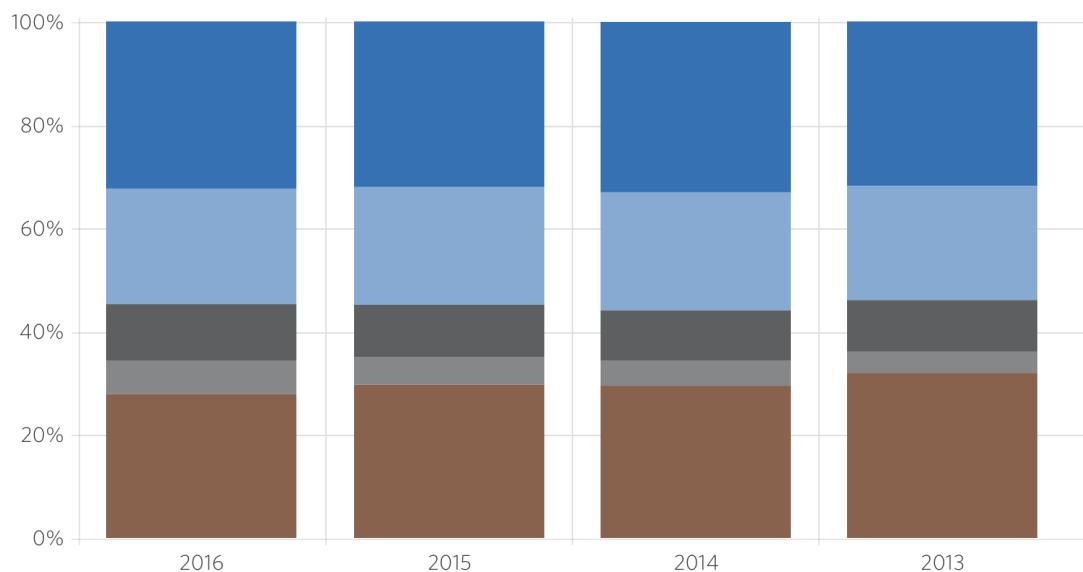
Sjóvá-Almennar líftryggingar hf. (Sjóvá Líf) er dótturfélag Sjóvár og starfar á sviði persónutrygginga, aðallega líf- og sjúkdómatrygginga. Dagleg starfsemi Sjóvár Lífs er í höndum móðurfélagsins.

Samkvæmt ársreikningum íslensku vátryggingafélaganna má gera ráð fyrir að heildariðgjöld á líftryggingamarkaði á árinu 2016 hafi verið tæpir 5 ma.kr. Hlutdeild Sjóvár Lífs var 32%.

Samanburður á iðgjöldum líftryggingafélaga

	2016	2015	2014	2013
Sjóvá Líf	1.572.677	1.424.897	1.328.735	1.221.202
Lífís	1.084.748	1.010.929	923.522	848.317
TM líf	532.141	450.531	393.048	382.581
Vörður Líf	310.501	236.021	197.510	155.400
Okkar Líf	1.353.207	1.316.168	1.189.213	1.226.610
Samtals	4.853.274	4.438.546	4.032.028	3.834.110

Skipting iðgjalda íslenskra líftryggingafélaga

Sjóvá Líf Lífís TM líf Vörður líf Okkar Líf

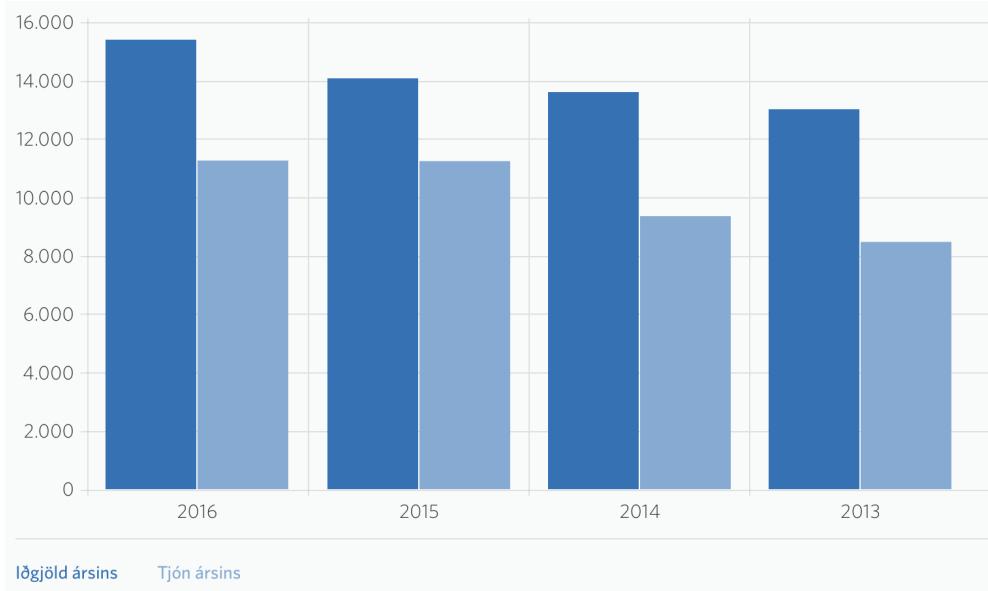
2016	2015	2014	2013
Sjóvá Líf: 32.4%	Sjóvá Líf: 32.1%	Sjóvá Líf: 33%	Sjóvá Líf: 31.9%
Lífís: 22.4%	Lífís: 22.8%	Lífís: 22.9%	Lífís: 22.1%
TM líf: 11%	TM líf: 10.2%	TM líf: 9.7%	TM líf: 10%
Vörður Líf: 6.4%	Vörður Líf: 5.3%	Vörður Líf: 4.9%	Vörður Líf: 4.1%
Okkar Líf: 27.9%	Okkar Líf: 29.7%	Okkar Líf: 29.5%	Okkar Líf: 32%

Tjón

Iðgjöld og tjón ársins

Iðgjöld ársins námu 15.399 m.kr. samanborið við 14.076 m.kr. árið 2015, sem er 9,4% hækjun frá fyrra ári.

Tjón ársins hækkuðu um 0,2% og voru 11.259 m.kr. en árið 2015 voru þau 11.239 m.kr.

2016

- Iðgjöld ársins: 15.399 m.kr.
- Tjón ársins: 11.259 m.kr.

2015

- Iðgjöld ársins: 14.076 m.kr.
- Tjón ársins: 11.239 m.kr.

2014

- Iðgjöld ársins: 13.605 m.kr.
- Tjón ársins: 9.354 m.kr.

2013

- Iðgjöld ársins: 13.017 m.kr.
- Tjón ársins: 8.471 m.kr.

Tjón ársins

Tjónatíðni jókst nokkuð á árinu en tjónahlutfallið lækkaði milli ára. Engir stærri tjónsatburðir urðu á árinu. Umhleypingasamt var á fyrstu tveimur mánuðum ársins og snjóþungt en haustið var milt og snjólétt. Umferð um hringveginn hefur þó aukist mikið á milli ára og er útlit fyrir að sú þróun haldi áfram. Eftir kaldasta ár aldarinnar hingað til, varð árið 2016 sérlega hlýtt hér á landi og í sumum landshlutum hið hlýjasta frá upphafi mælinga.

Fjárfestingar, ávöxtun og markaðsaðstæður

Aðstæður í hagkerfinu voru góðar á liðnu ári. Hagvöxtur mældist 7,2% sem er mesti hagvöxtur frá árinu 2007 og verðbólga aðeins 1,9%. Atvinnuleysi lækkaði úr 4% í 3% á árinu, gengi krónunnar styrktist um 15,7% gagnvart evru og vísalta kaupmáttar launa hækkaði um 7,1%.

Miklar sveiflur voru á fjármálamörkuðum og hækkaði ríkisskuldabréfavisitala Gamma um 6,4% á árinu á meðan hlutabréfavisitalan stóð í stað á milli ára. Úrvalsvisitala Nasdaq á Íslandi (OMXI8) lækkaði um 6,9%.

Afkoma af fjárfestingastarfsemi félagsins var umfram væntingar. Ávöxtun eignasafns félagsins nam 10,1% á árinu og skiluðu allir eignaflokkar jákvæðri afkomu. Skráð hlutabréf skiluðu góðri ávöxtun á krefjandi markaði og óskráðar eignir félagsins skiluðu ávöxtun umfram það sem áætlanir gerðu ráð fyrir.

Þjónusta og samfélag

Sjóvá starfrækir öflugt þjónustunet, sem samanstendur af 11 útibúum ásamt 22 umboðs- og þjónustuaðilum um land allt. Höfuðstöðvar félagsins eru í Kringlunni 5 í Reykjavík.

Sjóvá leggur allt kapp á að þjónusta félagsins sé öllum aðgengileg og vinnur í síauknum mæli að því að þróa rafrænar samskiptaleiðir til að auka þægindi viðskiptavina. Hlutverk Sjóvár er að skapa viðskiptavinum þá hugarró sem fylgir því að vera með rétta vernd og að vera til staðar þegar á þarf að halda.

Sala og þjónusta

Fagleg ráðgjöf í sölu trygginga

Mikilvægt er að ráðgjöf um sölu vátrygginga taki ávallt mið af þörfum viðskiptavinar hverju sinni og óskum hans um umfang tryggingaverndar. Unnið er markvisst að því að yfirfara reglulega vátryggingavernd viðskiptavina svo væntingar til verndar og þjónustu fari saman. Sala vátrygginga gekk vel á árinu og jókst iðgjaldamagn frá fyrra ári á einstaklings- og fyrirtækjamarkaði. Liðlega 190 þúsund skráð samskipti voru við viðskiptavini, ýmist með heimsóknum, símtolum eða í netspjalli.

Hversu lengi gætir þú verið án launa?

Lögð hefur verið áhersla á að auka vitund viðskiptavina um mikilvægi þess að vera vel tryggður ef alvarleg veikindi valda því að þeir verða óvinnufærir til lengri eða skemmri tíma. Til að einfalda viðskiptavinum að meta þörf fyrir tryggingavernd hefur verið sett upp reiknivél líf-, sjúkdóma- og örorkutrygginga á vef félagsins, sjova.is. Þar geta viðskiptavinir slegið inn sínar forsendur og fengið viðmið um ráðlagða vernd.

Atvinnurekstrartryggingar

Fjöldi fyrirtækja í viðskiptum við Sjóvá var 3.200 um áramót og hafa 98% þeirra viðskiptastjóra sem sjá um þjónustu við þau. Markvissar heimsóknir til fyrirtækja í viðskiptum miða að því að fara yfir verndina, breytingar í rekstri og tryggingaþörf. Í þessum heimsóknum er einnig hugað að tjóna- og slysavörnum fyrirtækja.

Vildarþjónustan Stofn

Stofn er vildarþjónusta okkar og eru nú um 30.000 fjölskyldur í Stofni. Þúsundir viðskiptavina í Stofni nýta sér vildarkjör af barnabílstólum, þjónustu Vegaaðstoðar og sérkjör á nýjum dekkjum á ári hverju ásamt því að tjónlausir viðskiptavinir fá endurgreiddan hluta iðgjalfa sinna. Á árinu fengu viðskiptavinir í Stofni um 400 milljónir króna í Stofnendurgreiðslu. Við erum stolt af því að vera eina tryggingafélagið á Íslandi sem umbunar viðskiptavinum sínum með slíkum hætti.

Vörupróun

Stöðugt er unnið að þróun á tryggingalausnum félagsins og þær aðlagaðar breytingum í samféluginu. Mikilvægt er að vöru- og þjónustuframboð taki tillit til fjölbreyttra og ólíkra þarfa viðskiptavina. Markvisst er unnið úr ábendingum sem berast og fjölmög dæmi eru um breytingar á tryggingum og þjónustu sem rekja má til þeirra.

Í kjölfar breytinga á löggjöf um vátryggingasamninga var Stofnendurgreiðslunni breytt. Nú fá skilvísir og tjónlausir viðskiptavinir okkar sína endurgreiðslu samhliða árlegri endurnýjun en áður fengu allir endurgreiðsluna í byrjun febrúar.

Viðskiptavinir nýta sér í auknum mæli rafrænar dreifileiðir. Vefurinn, sjova.is, var endurskrifaður á árinu með það að leiðarljósi að einfalda viðskiptavinum að leita sér upplýsinga. Markmiðið var að bjóða aðgengilegan vef, þar sem upplýsingar eru settar fram á skýran og einfaldan hátt. Ánægjulegt var að fá staðfestingu á því að markmiðið hafi náðst en vefurinn fékk tvenn verðlaun á uppskeruhátið vefiðnaðarins, Íslensku vefverðlaununum. Í umsögn dómnefndar segir m.a. „Sjova.is er dæmi um hvernig hægt er að taka nokkuð þurrt og tormelt viðfangsefni og setja það fram á einfaldan, skýran og áhugaverðan hátt.“

Á árinu var áhersla lögð á að einfalda framsetningu efnis og gera það aðgengilegra á vef félagsins með það fyrir augum að bæta þjónustu og auka hagkvæmni í rekstri.

- Barnatrygging Sjóvár var endurbætt á árinu og býður félagið nú enn betri barnatryggingu en áður. Vernd tryggingarinnar var bætt og bótafjárhæðir hækkaðar án þess að iðgjaldið tæki breytingum. Viðskiptavinir geta keypt barnatrygginguna rafrænt á vef félagsins, sjova.is.
- Unnið hefur verið að umfangsmikilli breytingu á sjúkrakostnaðartryggingu innanlands og verður fljótlega hægt að kaupa hana á vef félagsins. Því fylgir hagræði fyrir viðskiptavini og Sjóvá því mikill fjöldi umsókna um sjúkrakostnaðartryggingu berst í hverjum mánuði.
- Á árinu 2016 var unnið að lausnum til að svara kalli viðskiptavina við að einfalda þeim að velja að vera í pappírslausum viðskiptum.
- Endurbætur voru gerðar á Mínunum síðum en þar geta viðskiptavinir nálgast allar upplýsingar um eigin viðskipti og þjónustu.

Tjónaþjónusta

Tjónaþjónusta Sjóvár er á vakt allan sólarhringinn til að tryggja að viðskiptavinir fái bestu mögulegu þjónustu þegar þeir þurfa á henni að halda. Úttektir á verkstæðum og stjörnugjöf þeirra miðar að því að tryggja viðskiptavinum hámarksgæði á viðgerðum og þjónustu, og auðvelda þeim val á verkstæði sem hentar hverjum og einum. Þátttaka í samfélagsverkefnum, t.d. Eldvarnabandalaginu, sem miða að forvörnum sem m.a. tengjast bruna- og vatnsvörnum, eru fastur liður í starfseminni.

Þróun og innleiðing á nýju vefskráningarkerfi tjóna var framkvæmd á árinu. Viðskiptavinir og starfsmenn hafa nú sama viðmót við skráningu tjóna. Þessari nýju lausn er ætlað að bæta þjónustuna enn frekar, auka hagkvæmni og stytta viðbragðstíma og svörun.

Sjálfvirknisvörun ökutækjatjóna með Cabas tjónamatskerfinu hefur miðað vel og hefur tjónaskýrslum fjölgað verulega sem berast frá verkstæðum og er svarað með þeim hætti. Með þessu verklagi gefst matsmönnum nú meiri tími til frekari þjónustu og eftirlits með vettvangsskoðunum. Í þessu felst mikil hagræðing á sama tíma og gæði þjónustunnar aukast.

Reglubundnar þjónustukannanir hafa sýnt að mikil ánægja er með úrvinnslu tjóna og viðmót starfsfólks og verktaka. Sífellt er unnið að því að bæta verklag og forgangsröðun verkefna, meðal annars með ferlarýni og bættri verkefnastýringu. Slíkar breytingar hafa skilað sér í auknum vinnsluhraða, meiri ánægju viðskiptavina og aukinni starfsánægju.

Fylgst er náið með þróun tjónatíðni og tjónakostnaðar. Með hagstæðu gengi ættu aðföng og varahlutir og þar með tjónakostnaður vegna ökutækja- og eignatjóna að lækka og vega upp á móti auknum tjónafjölda.

Sjóvá tryggir Slysavarnafélagið Landsbjörg

Sjóvá og Slysavarnafélagið Landsbjörg hafa endurnýjað samstarfssamning sem félögin hafa átt með sér allt frá stofnun Landsbjargar árið 1999. Sjóvá mun áfram tryggja björgunarfólk og búnað Landsbjargar og aðildarfélaga um allt land ásamt því að vera aðalstyrktaraðili samtakanna.

Það er Sjóvá mikið kappsmál að björgunarsveitafólk sé eins vel tryggt og kostur er við störf sín sem oft eru við afar krefjandi aðstæður. Við erum stolt af því að samtökin treysti Sjóvá fyrir sinni tryggingavernd.

Hjá björgunarsveitunum eru meira en 4.200 sjálfböðaliðar tilbúnir að bregðast við útköllum allan ársins hring, nótt sem dag. Á árinu 2016 töku 2459 björgunarmenn beinan þátt í aðgerðum, og fór hver um sig í um 5 útköll að meðaltali. Alvarleg útköll þar sem um er að ræða leitaraðgerðir eða slys voru 385, þar af 144 bráðauktöll til að sinna alvarlega slösuðu fólk og bjarga mannlífum.

Við erum stolt af því að geta stutt við bakið á þessari göfugu starfsemi.

Samfélag um tryggingar

Sjóvá hefur veigamiklu samfélagslegu hlutverki að gegna. Tryggingar snúast um að takmarka áhrif áfalla á fjárhagslega afkomu einstaklinga og fyrirtækja. Um rekstur Sjóvár og annarra tryggingafélaga gildir sértæk löggjöf og reglugerðir er varða ólíka þætti rekstrarins sem er nátengdur almannahagsmunum og er eftirlitsskyldur. Sjóvá er skráð í kauphöll en þessu fylgir rík upplýsingaskylda og krafa um gagnsæi.

Ábyrg endurnýting og aukið umferðaröryggi

Sjóvá hefur náð umtalsverðum árangri í betri nýtingu tjónamuna og meiri endurnýtingu þeirra. Félagið hefur verið í fararbroddi með ábyrgari flokkun tjónabifreiða sem skilar í raun tvöföldum ávinnungi. Félagið átti á sínum tíma frumkvæði að svokölluðum niðurrifslás sem kemur í veg fyrir að ökutæki, sem skemmist svo illa í tjóni að öryggi þess skerðist, fari aftur eftirlitslaust í umferðina. Skráningarnúmer eru lögð inn og ökutækið notað í varahluti eða í brotajárn. Þannig sparast fjármunir auk þess sem öryggið eykst í umferðinni.

Loftslagsmarkmið

Sjóvá hefur sett sér markmið um minnkun kolefnislosunar og sorps. Í kjölfar Loftslagsráðstefnunnar í París tók félagið þátt í fundaröð Festu, miðstöðvar um samfélagsábyrgð, þar sem skoðaðar voru leiðir til að draga úr kolefnislosun og birtingu markmiða og árangurs aðgerða.

Útblástur kolefnis og notkun eldsneytis dróst nokkuð saman frá fyrra ári eða um 5,7 tonn milli ára. Munar þar mestu um minni losun vegna flugsamgangna innanlands og utan. Á móti kemur að útblástur vegna aksturs eykst lítillega í takt við aukin umsvif í samféluginu. Þegar hefur verið tekinn í notkun bíll sem gengur fyrir rafmagni og verður litið til þess að fjölgat rafbílum við endurnýjun ökutækja félagsins. Sjóvá hefur gert samning við Kolvið um kolefnisbindingu til að jafna útblástursmengun frá ökutækjum og flugsamgöngum.

Sífellt fleiri viðskiptavinir kjósa pappírslaus viðskipti. Öll skjöl um tryggingar eru aðgengileg á Mínúm síðum og þar er með auðveldum hætti hægt að skoða viðskipti og nálgast nánari upplýsingar um vernd, skilmála og viðskiptakjör.

Fylgst er með fjölda umhverfisvísa og hér að neðan er sýnd þróun nokkurra þeirra.

Umhverfisvízar

	2016	2015	2014	2013
Hlutfall raftækja og tjónahluta sem skilað er til endurvinnslu	100%	100%	100%	100%
Hlutfall endurnýttra varahluta í tjónaviðgerðum	4,6%	4,9%	5,3%	6,6%
Hlutfall framrúða sem gert er við í stað þess að skipta út	11,5%	11,4%	8,2%	7,8%
Hlutfall flokkaðs sorps af heild í höfuðstöðvum	75%	76%	61%	39%
Hlutfall sorps til endurvinnslu í höfuðstöðvum	19%	29%	18%	27%
Hlutfall lífræns sorps til moltugerðar	57%	47%	43%	12%
Losun CO2 í tonnum				
Vegna eigin aksturs	66,1	64,2	88,6	87,8
Vegna innanlandsflugs	3,3	4,5	5,0	5,1
Vegna millilandaflugs	33,4	39,8	32,3	21,4
CO2 losun alls	102,8	108,5	125,9	114,3
Eigin prentun í Kringlunni 5 og útibúum - fjöldi blaðsíðna	463.644	497.000	507.000	508.000

Forvarnir

Forvarnir eru áberandi þáttur í starfsemi Sjóvár og í ár voru verkefnin fjölbreytt. Við héldum áfram baráttu okkar gegn notkun farsíma undir stýri. Bent var á mikilvægi þess að aka á góðum dekkjum og viðskiptavinum í Stofni áfram veittur afsláttur af þeim. Fjölmargir viðskiptavinir okkar nýttu sér afslátt af barnabílstólum í gegnum Stofn hjá Ólavíu og Oliver og Bílanauði. Til þess að tryggja rétta ráðgjöf til þeirra sem kaupa barnabílstóla hjá okkar samstarfsaðilum héldum við námskeið fyrir starfsfólk þeirra um rétt val og notkun barnabílstóla. Námskeiðin voru í samstarfi við Miðstöð slysavarna barna og Herdís L. Storgaard en Sjóvá er bakhjalr Herdísar og hennar baráttu fyrir bættu öryggi yngstu kynslóðarinnar.

Á hverju ári vinnum við heilmikið forvarnastarf með viðskiptavinum á fyrirtækjamarkaði og býr Sjóvá að áratugareynslu á því sviði. Við þekkjum vel hvað hægt er að ná góðum árangri með breyttu hugarfari og markvissri vinnu í öryggismálum. Það er okkar reynsla að þau fyrirtæki sem vinna markvisst að öryggismálum uppskera margfalt.

Með nýjum samstarfssamningi Sjóvá og Slysavarnafélagsins Landsbjörgu er samstarfið aukið til muna frá því sem var, sérstaklega á sviði forvara. Þar má til dæmis nefna samstarf um aukið öryggi við meðferð flugelda um áramót og samstarfsverkefni um Björgvinsbeltið þar sem við erum að bæta forvarnir með það að markmiði að draga úr slysum í ferðamennsku og ferðapjónustu.

Mannauður og rekstur

Starfsánægja

Ein af grundvallarforsendum góðrar þjónustu er ánægt starfsfólk. Í árlegri könnun á árinu 2016 mældist starfsánægja hærri en nokkru sinni fyrr og með því hæsta sem mælist hjá íslenskum fyrirtækjum samkvæmt gagnagrunni Capacent. Árið 2015 varð Sjóvá fyrst íslenskra fyrirtækja til að framkvæma sálfélagslegt áhættumat í samræmi við lög um hollustuhætti og vinnuvernd og hlaut það ár viðurkenningu fyrir streituforvarnir og framúrskarandi eflingu mannaúðs frá Forvörnum og Streituskólanum. Allir ofangreindir þættir, ásamt óþrjótandi elju starfsmanna við að gera sífellt betur, skiluðu sér svo í að Sjóvá hækkaði mest allra tryggingafyrirtækja í Íslensku ánægjuvoginni á árinu 2016.

Jafnrétti

Jafnrétti og almenn mannréttindi er einn af lykilþáttum í starfsmannastefnu Sjóvár. Mikil áhersla er á fjölbreytta þekkingu og starfsreynslu og að starfsfólk fái að njóta jafnra kjara og tækifæra á vinnustaðnum. Einnig er rík áhersla á að kynjahlutföll séu sem jöfnust, og er nú 54% starfsfólks Sjóvá konur og 46% karlar. Í stjórn og framkvæmdastjórn eru konur 40% og karlar 60% og í hópi forstöðumanna- og útibússtjóra Sjóvá eru jafnmargar konur og karlar. Sjóvá hefur nú verið með vottað jafnlaunakerfi samkvæmt kröfum Staðlaráðs Íslands og viðmiðum VR í tæp þrjú ár. Óútskýrður launamunur kynjanna á árinu 2016 var rétt rúmlega 1%.

Þekking

Sífelldar breytingar eru í rekstrarumhverfi tryggingafélaga með breytri samfélagsgerð, neyslumynstri og regluverki. Öflun og viðhald þekkingar er því lykilatriði hjá Sjóvá. Metnaðarfull fræðsludagskrá er í gangi árið um kring, ásamt því að starfsmenn sækja sér stöðugt viðbótarþekkingu með reglugum námskeiðum og ráðstefnum bæði heima og erlendis.

Gæði og stöðugar umbætur

Öll starfsemi Sjóvár er vottuð samkvæmt ISO 27001 upplýsingaöryggisstaðlinum. Vottunin skilar sér í auknum gæðum í rekstri upplýsingakerfa og aukinni vitund starfsmanna um upplýsingaöryggi. Jafnframt staðfestir vottunin að fyrirtækið uppfyllir kröfur Fjármálaeftirlitsins um rekstur upplýsingakerfa hjá eftirlitsskyldum aðilum. Hjá Sjóvá er beytt aðferðum 4DX og straumlínustjórnunar til ná stöðugum umbótum og breyttum áherslum í takt við breytingar í rekstrarumhverfi.

Upplýsingatækni

Upplýsingakerfi eru hryggjarstykið í nánast allri starfsemi Sjóvár. Á árinu 2016 var kynnt ný heimasíða á sjova.is sem er hönnuð frá grunni í takt við nýjustu kröfur og tækni. Heimasíðan fékk verðlaun sem besta heimasíða stærri fyrirtækja og var jafnframt valin besta heimasíða fyrirtækis í opinni kosningu. Stöðugt er verið að auka möguleika á rafrænum og einföldum afgreiðsluleiðum í gegnum „Mínar síður“ á vef fyrirtækisins. Sjóvá kappkostar að vera áfram framarlega í þróun og nýtingu upplýsingatækni enda eru möguleikar í aukinni sjálfsafgreiðslu og sjálfvirkni gríðarlegir.

Stjórnarhættir

Inngangur

Sjóvá-Almennar tryggingar hf. (Sjóvá) er hlutafélag. Félagið er vátryggingafélag og starfar samkvæmt lögum um hlutafélög nr. 2/1995 og lögum um vátryggingastarfsemi nr. 100/2016.

Í samræmi við lög um endurskoðendur nr. 79/2008 eru vátryggingafélög skilgreind sem einingar tengdar almannahagsmunum og er sérstaklega kveðið á um hlutverk endurskoðunarnefnda í slíkum einingum í lögum um ársreikninga nr. 3/2006. Sjóvá samstæðan starfar á vátryggingamarkaði og er alhliða vátryggingafélag með starfsemi á Íslandi á sviði skaða- og liftrygginga.

Starfsemi Sjóvár er fjölbreytt og þjónustan yfirgripsmikil en félagið býður tryggingavernd á öllum sviðum til fleiri en 7.000 lögaðila og yfir 67.000 einstaklinga hér á landi. Viðskiptavinum í vildarþjónustunni Stofni er boðið upp á ýmsa virðisaukandi þjónustupætti, svo sem vegaaðstoð, endurgreiðslu hluta af iðgjöldum, fjölpættar vildir í tjónaþjónustu og betri kjör á tryggingum. Í árslok 2016 störfuðu 178 starfsmenn hjá Sjóvá í 172 stöðugildum. Sjóvá hefur á að skipa 31 útibúi og þjónustuskrifstofum, víðs vegar um landið að höfuðstöðvum meðtöldum.

Félagið fylgir reglum um stjórnarhætti sem fjallað er um í lögum um hlutafélög og lögum um vátryggingastarfsemi og leiðbeinandi tilmælum Fjármálaeftirlitsins (FME) um stjórnarhætti vátryggingafélaga nr. 5/2015. Stjórn félagsins endurnýjaði starfsreglur sínar þann 18. febrúar 2016 og eru þær aðgengilegar á sjova.is. Stuðst var við leiðbeiningar Viðskiptaráðs Íslands, Nasdaq Iceland hf. og Samtaka atvinnulífsins útgefnum í maí 2015 við ritun stjórnarháttayfirlýsingar þessarar.

Fyrirkomulag samskipta hluthafa og stjórnar

Hlutabréf í Sjóvá voru tekin til viðskipta á Aðalmarkaði Nasdaq Iceland 11. apríl 2014 að undangengnu almennu hlutafjárútboði á 23% hlutafjár í félaginu. Hluthafar í Sjóvá voru 1236 talsins í lok árs 2016. Allir hluthafar eru hvattir til að mæta á aðalfund þar sem gefnar eru ítarlegar upplýsingar um starfsemi félagsins.

Innra eftirlit og áhættustýring

Sjóvá lýtur eftirliti FME og hefur komið á samhæfðri áhættustýringu sem nær til allra rekstrarþátta félagsins í samræmi við leiðbeinandi tilmæli FME nr. 3/2014 um áhættustýringu og starfssvið tryggingastærðfræðings hjá vátryggingafélögum.

Samkvæmt tilmælunum skal vátryggingafélag tryggja viðeigandi umgjörð samhæfðrar áhættustýringar og skal hún ávallt vera grunnþáttur í starfseminni. Sjóvá hefur sett sér áhættustefnu sem lýsir umgjörð samhæfðrar áhættustýringar. Áhættustefnan tekur til allra áhættuþátta sem krafist er í lögum um vátryggingastarfsemi nr. 100/2016 og leiðbeinandi tilmælum FME nr. 3/2014 og stýringu þeirra. Hún var síðast endurnýjuð 16. febrúar 2017.

Stjórnkerfi og skipulag félagsins er skráð í gæðakerfi þess. Leiðbeiningar fyrir starfsmenn félagsins miða að því að hver og einn beri ábyrgð á gæðum vinnu sinnar, þjónustu félagsins og upplýsingaöryggi. Innra eftirlit er innbyggt í verklagsreglur félagsins og eru innri úttektir og áhættugreiningar framkvæmdar reglulega.

SJÓVÁ

Regluleg skýrslugjöf er varðar afkomu einstakra sviða starfseminnar er mikilvægur þáttur innra eftirlits. Mánaðarlegar skýrslur um rekstrarlega afkomu og fjárfestingar, ársfjórðungslegar skýrslur um áhættustýringu, árlegt eigið áhættu- og gjaldþolsmat og aðrar reglulegar úttektir miða að því að tryggja gagnsæi í starfseminni og auðvelda féluginu að uppgötva og leiðréttu hugsanlegar skekkjur, fylgjast með frávikum og sveiflum í starfseminni og gefa svigrúm til að bregðast við ef áhættuþættir eða breytingar í rekstrarumhverfi gefa tilefni til.

Tryggingastærðfræðingur félagsins hefur reglulegt eftirlit með því að iðgjaldaskrár endurspeglí raunverulega vátryggingalega áhættu og séu í samræmi við afkomumarkmið. Tjónaskuld og endurtryggingavernd félagsins eru metnar með reglulegum hætti og þess gætt að þær séu í samræmi við þarfir félagsins og skuldbindingar þess.

Hlutverk, framtíðarsýn og vegvisar

Á árinu 2016 var áfram unnið að settum markmiðum um stöðu félagsins til framtíðar. Þau byggja á stefnu sem mörkuð var árið 2013 og byggir hún á skilgreindu hlutverki, framtíðarsýn og vegvísnum Sjóvár sem starfsfólk hefur að leiðarljósi í starfi sínu. Hlutverk Sjóvár er „Við tryggjum verðmætin í þínu lífi“. Framtíðarsýnin er „Sjóvá er tryggingafélag sem þér líður vel hjá“. Vegvisarnir eru leiðbeinandi í öllum ákvörðunum stjórnar og starfsfólks og leggja grunninn að þeirri framtíðarsýn sem unnið er að innan félagsins:

- Verum á undan – þannig sýnum við frumkvæði
- Höfum það einfalt – þannig gerum við okkur skiljanleg
- Segjum það eins og það er – þannig sýnum við heiðarleika
- Verum vingjarnleg – þannig verður allt fyrirtækið eftirsóknarvert

Reglur, stefnur og samfélagsleg ábyrgð

Stefna samstæðunnar um samfélagslega ábyrgð er sem hér segir: „Við hjá Sjóvá teljum mikilvægt að starfa í sátt við samfélagið og umhverfið. Með því að haga starfseminni á samfélagslega ábyrgan hátt stuðlum við að arðsemi og vexti til framtíðar til hagsbóta fyrir samfélagið, viðskiptavini og hluthafa.“ Sjóvá hefur verið aðili að Festu, miðstöð um samfélagsábyrgð frá árinu 2014. Starfsfólk er uppálagt að fylgja útgefnum siðareglum félagsins sem skulu vera grunnviðmið fyrir góða viðskiptahætti og siðferði í viðskiptum. Vorið 2014 hlaut Sjóvá Jafnlaunavottun VR sem staðfestir að í féluginu er virkt jafnlaunakerfi og var sú vottun endurnýjuð á árinu 2016.

Samþykktir félagsins, starfsreglur stjórnar Sjóvár, starfsreglur endurskoðunarnefndar, stefna um samfélagslega ábyrgð og siðareglur Sjóvár eru aðgengilegar á sjova.is.

Stjórn

Stjórn Sjóvár er skipuð fimm aðalmönnum og tveimur varamönnum.

Aðalmenn eru Erna Gísladóttir, stjórnarformaður, Tómas Kristjánsson, varaformaður, Heimir V. Haraldsson, Hjördís E. Harðardóttir og Ingi Jóhann Guðmundsson. Varamenn í stjórn eru Garðar Gíslason og Kristín Egilsdóttir.

Stjórnin fundar að jafnaði mánaðarlega og að lágmarki 10 sinnum á ári. Stjórn Sjóvár telur að ákvæðum leiðbeininga um stjórnarhætti er varðar óhæði stjórnarmanna sé fullnægt. Þau Erna, Heimir, Hjördís og Tómas eru óháð féluginu, daglegum stjórnendum þess og stórum hluthöfum. Ingi Jóhann er óháður féluginu og daglegum stjórnendum þess en hann telst háður stórum hluthafa samkvæmt leiðbeiningum um stjórnarhætti þar sem hann er eigandi og stjórnarmaður í félögum sem eiga beina og óbeina eignarhluti yfir 10% í Sjóvá.

Stjórn Sjóvár fundaði 14 sinnum á árinu 2016 og voru allir stjórnarfundir fullskipaðir stjórnarmönnum að tveimur frátöldum þar sem einn stjórnarmaður forfallaðist og sótti varamaður annan þeirra funda.

Stjórn Sjóvá-Almennra líftrygginga hf.

Stjórn Sjóvá-Almennra líftrygginga hf., dótturfélags Sjóvár, skipa Hermann Björnsson, stjórnarformaður, Heiðrún Lind Marteinsdóttir lögmaður og Hafdís Böðvarsdóttir löggiltur endurskoðandi. Framkvæmdastjóri félagsins er Ólafur Njáll Sigurðsson.

SJÓVÁ

Varamenn í stjórn eru Elín Þórunn Eiríksdóttir framkvæmdastjóri viðskiptaþróunar og Grétar Dór Sigurðsson, lögmaður. Hafdí, Heiðrún og Grétar teljast óháð Sjóvá líf, daglegum stjórnendum og stórum hluthöfum. Stjórn Sjóvár lífs átti 6 fundi á árinu.

Endurskoðunarnefnd

Endurskoðunarnefnd starfar eftir starfsreglum á grundvelli IX. kafla A. í lögum um ársreikninga nr. 3/2006. Í 108. gr. kveður á um skyldu eininga tengdum almannahagsmunum að starfrækja endurskoðunarnefnd. Endurskoðunarnefnd Sjóvár er skipuð þremur nefndarmönnum sem kosnir eru af stjórn félagsins. Hlutverk nefndarinnar er að hafa eftirlit með vinnuferli við gerð reikningsskila, áhættustýringu og virkni innra eftirlits. Hún skal tryggja gæði ársreikninga og annarra fjárhagsupplýsinga félagsins og óhæði endurskoðenda þess. Endurskoðunarnefndir Sjóvár og Sjóvár lífs skipa Finnur Sveinbjörnsson, formaður, Kristín Egilsdóttir og Sigrún Guðmundsdóttir. Nefndarmenn eru óháðir Sjóvá og Sjóvá lífi.

Endurskoðunarnefnd fundar að lágmarki ársfjórðungslega og oftar ef þurfa þykir. Nefndin átti 7 fundi árið 2016.

Stjórnendur

Skipurit samstæðu

Starfseminni er skipt upp í fimm meginvið, þ.e. fjármál, rekstur, sölu og ráðgjöf, tjón og viðskiptaþróun. Áhættustýring, regluvarsla, hagdeild, fjárfestingar og trygginga- og tölfraðigreining heyra beint undir forstjóra. Allri daglegri starfsemi dótturfélagsins Sjóvár lífs er útvistað til móðurfélagsins. Framkvæmdastjórn skipa forstjóri og framkvæmdastjórar fimm meginviða félagsins. Framkvæmdastjóri fjármálasviðs er staðgengill forstjóra og einnig framkvæmdastjóri Sjóvár lífs sem og annarra dótturfélaga samstæðunnar.

Forstjóri

Forstjóri Sjóvár er Hermann Björnsson, fæddur 15. febrúar 1963 til heimilis í Reykjavík. Hermann hefur verið forstjóri Sjóvár frá október 2011.

Framkvæmdastjórn

Framkvæmdastjórn félagsins er skipuð eftirfarandi starfsmönnum þar sem hver og einn framkvæmdastjóri ber ábyrgð á tilteknu ábyrgðarsviði gagnvart forstjóra.

Framkvæmdastjórn skipa Hermann Björnsson, forstjóri, Ólafur Njáll Sigurðsson, framkvæmdastjóri fjármálasviðs, Auður Danielsdóttir, framkvæmdastjóri tjónasviðs, Elín Þórunn Eiríksdóttir, framkvæmdastjóri viðskiptaþróunar, Ómar Svavarsson, framkvæmdastjóri sölu- og ráðgjafarsviðs og Sæmundur Sæmundsson, framkvæmdastjóri rekstrarsviðs.

Hermann Björnsson

Hermann Björnsson, fæddur 15. febrúar 1963 til heimilis í Reykjavík. Hermann hefur verið forstjóri Sjóvár frá október 2011.

Ólafur Njáll Sigurðsson

Ólafur Njáll Sigurðsson, fæddur 22. maí 1958, til heimilis í Reykjavík, er framkvæmdastjóri fjármála og staðgengill forstjóra. Ólafur Njáll hefur starfað hjá Sjóvá frá árinu 2009.

Auður Daníelsdóttir

Auður Daníelsdóttir, fædd 18. júní 1969, til heimilis á Seltjarnarnesi, er framkvæmdastjóri tjóna. Hún hefur verið framkvæmdastjóri tjónasviðs Sjóvár frá 2007 en var áður starfsmannastjóri frá 2002.

Elín Þórunn Eiríksdóttir

Elín Þórunn Eiríksdóttir, fædd 15. desember 1967, til heimilis í Hafnarfirði, er framkvæmdastjóri viðskiptaþróunar. Hún hóf störf sem framkvæmdastjóri sölu og ráðgjafar árið 2012 en hefur verið framkvæmdastjóri viðskiptaþróunar frá 2015.

Ómar Svavarsson

Ómar Svavarsson, fæddur 29. janúar 1969, til heimilis í Hafnarfirði, hefur verið framkvæmdastjóri sölu og ráðgjafar frá 2015.

Sæmundur Sæmundsson

Sæmundur Sæmundsson, fæddur 22. ágúst 1962, til heimilis í Reykjavík, er framkvæmdastjóri rekstrar. Sæmundur hefur starfað hjá Sjóvá frá árinu 2011.

Niðurlag

Stjórnarháttayfirlýsing þessi hefur verið sett saman af stjórn Sjóvár eftir bestu vitund. Henni er ætlað að veita greinargóðar upplýsingar um stjórnarhætti félagsins til viðskiptavina, hluthafa, eftirlitsaðila og annarra hlutaðeigandi.

Staðfest af stjórn Sjóvá-Almennra trygginga hf.

16. febrúar 2017

Sjóvá-Almennar tryggingar hf.

Ársreikningur samstæðunnar árið 2016

Efnisyfirlit

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra	3
Áritun óháðra endurskoðenda	6
Rekstrarreikningur og yfirlit um heildarafkomu	9
Efnahagsreikningur	10
Eiginfjáryfirlit	11
Sjóðstremmisyfirlit	12
Skýringar	13

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Ársreikningur samstæðu Sjóvá-Almennra trygginga hf. („félagið“ eða „Sjóvá“) fyrir árið 2016 er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu. Aðalstarfsemi félagsins felst í vátryggingarekstri og fjárfestingum. Samstæðuársreikningurinn hefur að geyma ársreikning félagsins og dótturfélaga þess, Sjóvá-Almennra líftrygginga hf., Keira 1 ehf. og Sjóvá Forvarnahúsins ehf., sem vísað er til í heild sinni sem „samstæðunnar“.

Rekstur og fjárhagsleg staða 2016

Samkvæmt rekstrarreikningi og yfirliti um heildarafkomu nam hagnaður ársins 2.690 millj. kr. (2015: 657 millj. kr.) í árslok námu heildareignir samstæðunnar 43.303 millj. kr. (2015: 41.435 millj. kr.), skuldir 25.849 millj. kr. (2015: 25.143 millj. kr.) og eigið fé 17.454 millj. kr. (2015: 16.291 millj. kr.) Eiginfjárlutfall samstæðunnar var 40,3 % í árslok (2015: 39,3%), gjaldþolshlutfall (SCR) í samræmi við Solvency II nam 1,91 í árslok (2015: 1,86) fyrir arðgreiðslu en 1,61 (2015: 1,79) eftir áætlaða arðgreiðslu. Fjöldi ársverka var 178 (2015: 178).

Árið 2016 einkenndist af góðri ávöxtun fjárfestingaeigna og styrkingu vátryggingarekstrar frá árinu 2015 sem sést á þróun samsetts hlutfalls á milli ára. Iðgjaldatekjur jukust töluvert á árinu í takt við aukin umsvif í þjóðfélaginu. Tjónahlutfall fer lækkandi en aðgerðir sem gripið var til á árinu skiluðu tilætluðum árangri til lækkunar á hlutfallinu ásamt því að ekkert stórtjón varð á árinu sem styður frekar við þá þróun.

Stjórn félagsins leggur til að á árinu 2016 verði arður 1,75 kr. á hlut eða um 2.6 ma. kr. greiddur til hluthafa. Að öðru leyti er vísað í eiginfjárfírlit ársreikningsins um ráðstöfun hagnaðar ársins.

Hlutafé og sampykktir

Skráð hlutafé félagsins nam í árslok 1.562 millj. kr. Hlutafé félagsins er í einum flokki sem skráður er á Nasdaq Iceland. Allir hlutir njóta sömu réttinda.

Stjórn félagsins skal skipuð fimm mönnum og tveimur varamönnum. Aðalfundur félagsins kýs stjórn og skal kjörtímabil hennar vera til næsta aðalfundar.

Stjórnarkjör skal fara fram sem hlutfallskosning milli einstaklinga. Fyrstu fjögur stjórnarsætin skulu skipa þeir tveir karlar og þær tvær konur sem fá flest atkvæði við kjörið. Sá einstaklingur, karl eða kona, sem næst kemur á eftir fyrrgreindum fjórum stjórnarmönnum að atkvæðamagni, skal teljast réttkjörinn sem fimmst stjórnarmaðurinn. Skulu varastjórnarsætin skipa sá karl og sú kona sem fá flest atkvæði við kjörið. Félagið uppfyllir kröfur um kynjahlutfall í stjórn en hana skipa tvær konur og þrír karlar.

Sampykki hluthafafundar þarf til hækkanar hlutafjár og þarf til sama magn atkvæða og til breytinga á sampykktum. Verði hlutafé félagsins hækkað skulu hluthafar hafa forgangsrétt að öllum nýjum hlutum í hlutfalli við skrásetta hlutafjáreign sína eins og kveðið er á um í lögum á hverjum tíma. Hluthafafundur einn getur ákveðið lækkun hlutfjár og þarf til þess sama magn atkvæða og til breytinga á sampykktum félagsins.

Aðalfundur Sjóvá-Almennra trygginga hf. haldinn 11. mars 2016 veitti stjórn félagsins heimild til að kaupa allt að 10% eða 156 millj. kr. eigin hluti í félaginu. Heimild þessi skal aðeins nýtt í þeim tilgangi að setja upp formlega endurkaupaáætlun eða til þess að gera hluthöfum almennt tilboð um kaup á eigin bréfum, t.d. með útboðsfyrirkomulagi, enda sé jafnræðis hluthafa gætt við boð um þátttöku í slíkum viðskiptum. Heimild þessi stendur í 18 mánuði. Á sama aðalfundi var sampykkt endurkaupaáætlun sem virkuð var að hluta með tilkynningu 9. júní sl. og gilti sú áætlun til 30. september. Önnur tilkynning grundvölluð á sömu sampykkt aðalfundar um eftirstandandi heimild var virkuð 3. október sl. og gildir hún til næsta aðalfundar. Félagið keypti á árinu eigin bréf fyrir 746 millj. kr. að nafnverði 57 millj. kr. sem nemur 3,59% af heildarhlutafé þess.

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra frh.:

Í árslok 2016 voru hluthafar 1.236 en þeir voru 1.603 í ársþyrjun og fækkaði því um 367 á árinu. Á árinu seldi SAT eignarhaldsfélag í eigu íslenska ríkisins hlut sinn í Sjóvá sem var fyrir söluna stærsta einstaka hlutafjáreignin í Sjóvá. Tíu stærstu hluthafar í árslok og hlutfallsleg eign þeirra er eftirfarandi:

	Eignar- hluti
SVN eignafélag ehf.	12,42%
Gildi - lífeyrissjóður	9,75%
Snæból ehf.	7,68%
Frálsí lífeyrissjóðurinn	7,63%
Lifeyrissjóður starfsmanna ríkisins A-deild	6,90%
Stefnir - ÍS 15	6,30%
Lifeyrissjóður verslunarmanna	4,61%
Sjóvá-Almennar tryggingar hf.	3,59%
EGG ehf.	2,59%
Stefnir - ÍS 5	2,52%

Stjórnarhættir

Stjórn Sjóvár hefur sett sér starfsreglur og er þar leitast við að fylgja „Leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja“ útgefnnum af Viðskiptaráði Íslands, Nasdaq Iceland og Samtökum atvinnulífsins. Félagið fylgir leiðbeiningum í meginatriðum en þó hefur stjórn ekki talið þörf á að skipa tilnefningarnefnd þar sem stærð og umfang starfsemi félagsins gefur ekki tilefni til þess.. Þá innifelur stjórnarháttaryfirlýsing félagsins hvorki greiningu á umhverfispáttum eða félagslegum þáttum né upplýsingar um helstu þætti í árangursmati stjórnar. Í samræmi við ofangreindar leiðbeiningar um góða stjórnarhætti og lög um ársreikninga hefur stjórn félagsins útbúið stjórnarháttayfirlýsingu sem birt verður á heimasíðu félagsins.

Annað

Í endurtryggingasamningum eigna-, bifreiða-, hópslysa-, líf- og heilsutrygginga auk hluta af ábyrgðartryggingum er ákvæði um að báðir aðilar geti sagt samningum upp ef veruleg breyting verður á eignarhaldi eða yfirráðum mótaðilans.

Ófjárhagslegar upplýsingar

Í júní 2016 voru samþykktar á Alþingi breytingar á lögum nr. 3/2006 um ársreikninga og töku þær breytingar gildi frá og með 1. janúar 2016. Á meðal þessara breytinga voru auknar kröfur um upplýsingagjöf í skýrslu stjórnar sem og viðbótarkröfur fyrir félög sem teljast til eininga tengdum almannahagsmunum eða yfir stærðarmörkum stórra félaga. Þau félög skulu birta yfirlit með skýrslu stjórnar þar sem fram koma upplýsingar sem nauðsynlegar eru til að leggja mat á þróun, umfang, stöðu og áhrif félagsins í tengslum við umhverfis-, félags- og starfsmannamál. Í yfirlitinu ber einnig að greina frá stefnu félagsins í mannréttindamálum og hvernig félagið spornar við spillingar- og mítumálum ásamt því að innihalda stutta lýsingu á viðskiptalíkani félagsins og viðeigandi ófjárhagslegum lykilmælikvörðum. Lögin gera þá kröfu að hafi félagið ekki stefnu í tengslum við eitt eða fleiri mál samkvæmt lagagreininni skal gera skýra og rökstudda grein fyrir því í yfirlitinu. Félagið telst vera eining tengd almannahagsmunum og fellur það undir þessar kröfur. Kröfurnar koma til vegna innleiðingar á tilskipun Evrópusambandsins. Fyrir aðildarríki Evrópusambandsins gildir fyrrgreint ákvæði frá og með árinu 2017 og hafa leiðbeiningar Evrópusambandsins vegna innleiðingar þess ekki verið birtar. Vegna þess skamma tíma sem leið frá lagabreytingunum til loka reikningsárs hefur félaginu ekki tekist að ljúka innleiðingu á þessu ákvæði. Innleiðingen mun eiga sér stað að fullu á árinu 2017 og fyrrgreindar upplýsingar munu verða birtar frá og með næsta ársreikningi.

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra frh.:

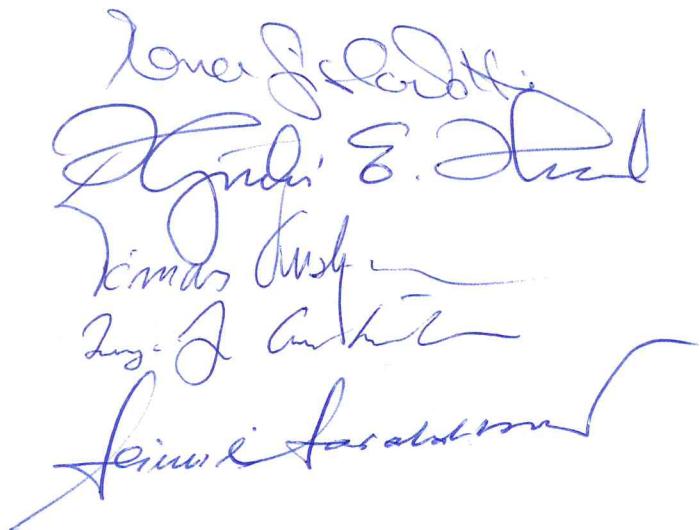
Yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Samkvæmt bestu vitneskju er það álit okkar að samstæðuársreikningur Sjóvá-Almennra trygginga hf. gefi glögga mynd af rekstrarafríku samstæðunnar á árinu 2016, eignum, skuldum og fjárhagsstöðu hennar þann 31. desember 2016. Jafnframt er það álit okkar að samstæðureikningurinn og skýrsla stjórnar og forstjóra geymi glöggt yfirlit um þróun og árangur í rekstri samstæðunnar, stöðu hennar í árslok og lýsi helstu áhættupáttum sem samstæðan býr við. Frekari upplýsingar sem tengjast áhættustýringu má finna í skýringum 26 - 33 í ársreikningnum.

Stjórn og forstjóri Sjóvár hafa í dag farið yfir samstæðuársreikning félagsins fyrir árið 2016 og staðfesta hann með undirritun sinni. Stjórn og forstjóri leggja til við aðalfund félagsins að samþykkja ársreikninginn.

Reykjavík, 16. febrúar 2017

Stjórn:

Forstjóri:

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og hluthafa Sjóvá-Almennra trygginga hf.

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi samstæðuársreikning Sjóvá-Almennra trygginga hf. fyrir árið 2016. Samstæðuársreikningurinn hefur að geyma rekstrarreikning, efnahagsreikning, yfirlit um breytingu á eigin fé, yfirlit um sjóðstreymi, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að samstæðuársreikningurinn gefi glöggja mynd af afkomu félagsins á árinu 2016, efnahag þess 31. desember 2016 og breytingu á handbæru fé á árinu 2016, í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og viðbótar kröfur í lögum um ársreikninga.

Grundvöllur fyrir áliti

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt þeim stöðlum er nánar lýst í kaflanum um ábyrgð endurskoðanda hér að neðan. Við erum óháð Sjóvá Almennum tryggingum hf. í samræmi við settar síðareglur fyrir endurskoðendur á Íslandi og höfum við uppfyllt ákvæði þeirra. Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Megináherslur við endurskoðunina

Megináherslur við endurskoðunina eru þau atriði, sem að okkar faglega mati, hafa mesta þýðingu fyrir endurskoðun okkar á samstæðuársreikningi félagsins árið 2016. Þessi atriði voru yfirfarin við endurskoðun á samstæðuársreikningum og höfð til hliðsjónar við ákvörðun á viðeigandi áliti á hann. Í áritun okkar látum við ekki í ljós sérstakt álit á hverju þeirra fyrir sig.

Megináherslur við endurskoðun	Hvernig við endurskoðum megináherslur
Tjónaskuld Tjónaskuld er verulegur liður í efnahagsreikningi félagsins og nemur 14.913,4 milljónum í árslok 2016 eða 34,4%. Framsetning á tjónaskuld byggir á tryggingafræðilegum útreikningum þar sem beitt er flóknum tölfræðilegum aðferðum auk mats á atburðum í framtíðinni. Breytingar á aðferðum og forsendum geta leitt til verulegra áhrifa á fjárhæð tjónaskuldar. Vegna þessa teljum við liðinn vera megináherslu við endurskoðunina. Vísum í skýringar 23 og 38 um tjónaskuld og mikilvægar reikningsskilaðferðir .	Við skoðuðum reglur, ferla og eftirlitsaðgerðir í kringum tjónaskuldina. Við prófuðum virkni tölvukerfa og innra eftirlits tengdum útreikningi hennar og beittum greiningaraðgerðum á tilkynnt tjón ársins. Valið var úrtak opinna tjóna í árslok og mat lagt á hvort nægjanlega hafi verið áætlað í skuldbindingu fyrir viðkomandi tjón. Við höfum yfirfarið tölfræðilíkön sem notuð eru við mat á framsetningu tjónaskuldarinnar og prófuðum matskenndu þætti og forsendur með áherslu á samanburð og mögulegar breytingar.
Iðgjaldaskuld Iðgjaldaskuld er stór liður í efnahagsreikningi félagsins og nemur 5.537,6 milljónum í árslok 2016. Útreikningur á iðgjaldaskuld er háður upplýsingum úr tölvukerfum félagsins og að hún sé færð á rétt tímabil. Vegna þessa teljum við liðinn vera megináherslu við endurskoðunina. Vísum í skýringar 23 og 38 um iðgjaldaskuld og mikilvægar reikningsskilaðferðir.	Við skoðuðum reglur, ferla og eftirlitsaðgerðir í kringum iðgjaldsskulđina. Við prófuðum tölvukerfi og virkni innra eftirlits tengdum útreikningi hennar og beittum greiningaraðgerðum til að meta hvort skuldin væri færð á rétt tímabil.
Fjárfestingar Fjárfestingar eru verulegur liður í efnahagsreikningi félagsins og nema 36.203,9 milljónum í árslok eða 83,6 %. Mat á virði þeirra er að hluta til háð mati stjórnenda. Vegna þessa teljum við þetta vera megináherslu við endurskoðunina. Vísum í skýringar 17-18 og 38 um fjárfestingar og mikilvægar reikningsskilaðferðir.	Við skoðuðum reglur, ferla og eftirlitsaðgerðir í kringum fjáreignir. Við völdum úrtak úr fjáreignum og staðfestum að skráð gangvirði þeirra væri rétt og eignin í eigu félagsins. Einnig völdum við úrtak úr óskráðum fjáreignum og fórum yfir mat stjórnenda á virði þeirra og staðfestum að eignir væri í eigu félagsins. Að auki fórum við yfir hvort meðhöndlun fjáreigna væri í samræmi við ákvæði IFRS.

Áritun óháðs endurskoðanda frh.

Aðrar upplýsingar

Stjórn og forstjóri bera ábyrgð á öðrum upplýsingum. Aðrar upplýsingar samanstanda af skýrslu stjórnar og óendurskoðuðum viðauka við skýringu nr 23 um þróun tjónaskuldar.

Álit okkar á ársreikningnum nær ekki til annarra upplýsinga og ályktum við hvorki né staðfestum þær ef frá er talin sú staðfesting um skýrslu stjórnar sem fram kemur hér að neðan.

Í tengslum við endurskoðun okkar berum við ábyrgð á að lesa framangreindar aðrar upplýsingar og skoða hvort þær séu í verulegu ósamræmi við ársreikninginn eða þekkingu okkar sem við höfum aflað við endurskoðunina eða virðast að öðru leyti innifela verulegar skekkjur. Ef við komumst að þeirri niðurstöðu, byggt á þeirri vinnu sem við höfum framkvæmt, að það séu verulegar skekkjur í öðrum upplýsingum ber okkur að skýra frá því. Það er ekkert sem við þurfum að skýra frá hvað þetta varðar.

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar sem fylgir samstæðuársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Ábyrgð stjórnar og forstjóra á samstæðuársreikningum

Stjórn og forstjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og viðbótar kröfur í lögum um ársreikninga lög um ársreikninga. Stjórn og forstjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er varðandi gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna svíksemi eða mistaka.

Við gerð samstæðuársreikningsins eru stjórn og forstjóri ábyrg fyrir því að meta rekstrarhæfi Sjóvá-Almennra trygginga hf. Ef við á, skulu stjórn og forstjóri setja fram viðeigandi skýringar um rekstrarhæfi og hvers vegna þau ákváðu að beita forsendunni um rekstrarhæfi við gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins, nema stjórn og forstjóri hafi ákveðið að leysa félagið upp eða hætta starfsemi, eða hafi enga aðra raunhæfa möguleika en að gera það.

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun samstæðuársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að samstæðuársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum svíksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit okkar.

Nægjanlega vissa er þó ekki trygging þess að endurskoðun framkvæmd í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni uppgötvu allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið vegna mistaka eða svíksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda samstæðuársreikningsins, einar og sér eða samanlagðar.

Endurskoðun okkar í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla byggir á faglegri dómgreind og beitum við gagnrýnni hugsun við endurskoðunina. Við framkvæmum einnig eftirfarandi:

- Greinum og metum hættuna á verulegri skekkju í samstæðuársreikningum, hvort sem er vegna mistaka eða svíksemi, hönnum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeim hættum og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötvu ekki verulega skekkju vegna svíksemi er meiri en að uppgötvu ekki skekkju vegna mistaka, þar sem svíksemi getur falið í sér samsæri, skjalafals, misvísandi framsetningu samstæðuársreiknings, að einhverju sé viljandi sleppt eða að farið sé framhjá innri eftirlitsaðgerðum.
- Öflum skilnings á innra eftirliti, sem snertir endurskoðunina, í þeim tilgangi að hanna viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki í þeim tilgangi að veita álit á virkni innra eftirlits félagsins.
- Metum hvort reikningsskilaaðferðir sem notaðar eru, og tengdar skýringar, séu viðeigandi og hvort reikningshaldslegt mat stjórnenda sé raunhæft.
- Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um rekstrarhæfi og metum á grundvelli endurskoðunarnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum samstæðuársreikningsins í áritun okkar. Ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi þurfum við að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni valdið óvissu um rekstrarhæfi félagsins.

Áritun óháðs endurskoðanda frh.

• Metum í heild sinni hvort samstæðuársreikningurinn gefi glöggja mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum, metum framsetningu, uppbyggingu, innihald og þar með talið skýringar við samstæðuársreikninginn með tilliti til glöggrar myndar.

• Öflun fullnægjandi endurskoðunargagna vegna fjárhagsupplýsinga eininga innan samstæðunnar, til að geta látið í ljós álit á samstæðuársreikningi. Við erum ábyrg fyrir skipulagi, umsjón og framgangi endurskoðunar samstæðunnar. Við berum ein ábyrgð á áliti okkar.

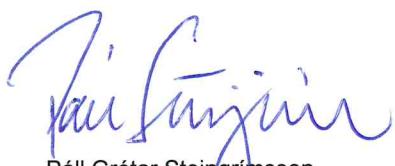
Okkur ber skylda til að upplýsa stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem komu upp í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirlit sem komu fram í endurskoðuniinni, ef við á.

Við höfum einnig lýst því yfir við stjórn og endurskoðunarnefnd að við höfum uppfyllt skyldur síðareglna um óhæði og höfum miðlað til þeirra upplýsingum um tengsl eða önnur atriði sem gætu mögulega haft áhrif á óhæði okkar og þar sem viðeigandi er, hvaða varnir við höfum sett til að tryggja óhæði okkar.

Af þeim atriðum sem við höfum upplýst stjórn og endurskoðunarnefnd um, lögðum við mat á hvaða atriði höfðu mesta þýðingu í endurskoðuniinni á yfirstandandi ári og eru það megináherslur í endurskoðuniinni. Við lýsum þessum atriðum í áritun okkar nema lög og reglur leyfi ekki að upplýst sé um slík atriði eða í undantekningartilfellum þegar endurskoðandinn metur að ekki skuli upplýsa um viðkomandi atriði þar sem neikvæðar afleiðingar upplýsinganna eru taldar vega þyngra en almannahagsmunir.

Reykjavík, 16. febrúar 2017.

Deloitte ehf.

Páll Grétar Steingrímsson
Endurskoðandi

Gunnar Þorvarðarson
Endurskoðandi

Rekstrarreikningur og yfirlit um heildarafkomu ársins 2016

	Skýr.	2016	2015
Iðgjöld ársins		15.399.150	14.076.067
Hluti endurtryggjenda í iðgjöldum ársins		(910.992)	(758.939)
Eigin iðgjöld	6	14.488.158	13.317.128
Fjármunatekjur		617.037	533.545
Gangvirðisbreytingar fjáreigna		2.817.416	4.089.616
Fjárfestingatekjur	7	3.434.453	4.623.161
Umboðslaun		149.395	51.912
Aðrar tekjur		149.395	51.912
Heildartekjur		18.072.006	17.992.201
Tjón ársins		(11.259.369)	(11.239.399)
Hluti endurtryggjenda í tjónum ársins		(2.012)	643.883
Eigin tjón	8	(11.261.381)	(10.595.516)
Rekstrarkostnaður	9	(3.706.004)	(3.461.697)
Afskriftir óefnislegra eigna	16	(39.270)	(3.830.414)
Heildargjöld		(15.006.655)	(17.887.627)
Hagnaður fyrir tekjuskatt		3.065.351	104.574
Tekjuskattur	12	(375.085)	552.510
Hagnaður og heildarhagnaður ársins		2.690.266	657.084
Grunnhagnaður og þynntur hagnaður á hlut	13	1,75	0,42

Skýringar á blaðsíðum 13 til 41 eru óaðskiljanlegur hluti af ársreikningnum.

Efnahagsreikningur 31. desember 2016

	Skýr.	2016	2015
Eignir			
Rekstrarfjármunir	14	598.516	616.654
Viðskiptavíld	15	243.578	243.578
Óefnislegar eignir	16	44.684	83.954
Skatteign	24	13.023	12.219
Verðbréf	17-18	36.203.912	33.785.312
Endurtryggingaeignir	19	797.914	1.228.944
Viðskiptakröfur og aðrar kröfur	20	4.338.954	4.078.364
Handbært fé		1.062.663	1.385.478
Eignir samtals		43.303.244	41.434.503
Eigið fé			
Hlutafé	21	1.505.401	1.562.437
Yfirverðsreikningur hlutafjár	21	8.857.643	9.546.584
Bundið eigið fé	21	995.328	0
Óráðstafað eigið fé		6.095.568	5.182.198
Eigið fé samtals		17.453.940	16.291.219
Skuldir			
Vátryggingaskuld	23	20.887.679	20.152.910
Líftyrrggingaskuld með fjárfestingaáhættu líftyrrggingataka		3.251.321	3.321.205
Skattur til greiðslu		366.377	343.653
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir	25	1.343.927	1.325.516
Skuldir samtals		25.849.304	25.143.284
Eigið fé og skuldir samtals		43.303.244	41.434.503

Skýringar á blaðsíðum 13 til 41 eru óaðskiljanlegur hluti af ársreikningnum.

Eiginfjáryfirlit árið 2016

	Hlutafé	Yfirverðs-reikningur hlutafjár	Bundið eigið fé	Óráðstafað eigið fé	Eigið fé samtals
Eigið fé 1.1.2015	21	1.592.521	9.888.571	0	8.522.342
Arður 2,51 kr. á hlut		0	0	0	(3.997.228)
Kaup á eigin bréfum		(30.084)	(341.987)	0	0
Hagnaður og heildarhagnaður ársins		0	0	0	(372.071)
Eigið fé 31.12.2015		1.562.437	9.546.584	657.084	657.084
				5.182.198	16.291.219
 Eigið fé 1.1.2016	21	1.562.437	9.546.584	0	5.182.198
Arður 0,42 kr. á hlut		0	0	0	(657.029)
Kaup á eigin bréfum		(57.036)	(688.941)	0	0
Leiðréttung á fjársýsluskatti v. 2015		0	0	0	(124.539)
Hagnaður og heildarhagnaður ársins		0	0	0	2.690.266
Bundið eigið fé v. verðbréfa		0	0	977.357	(977.357)
Bundið eigið fé v. dótturfélaga		0	0	17.971	(17.971)
Eigið fé 31.12.2016		1.505.401	8.857.643	995.328	6.095.568
					17.453.940

Skýringar á blaðsíðum 13 til 41 eru óaðskiljanlegur hluti af ársreikningnum.

Sjóðstreymisyfirlit ársins 2016

	Skýr.	2016	2015
Rekstrarhreyfingar:			
Hagnaður og heildarhagnaður ársins		2.690.266	657.084
Rekstrarlöðir sem hafa ekki áhrif á handbært fé:			
Fjármunatekjur í rekstri	(636.889)	(537.486)
Gangvirðisbreyting fjáreigna	(2.817.416)	(4.089.616)
Afskriftir rekstrarfjármuna	14	78.926	87.637
Afskriftir óefnislegra eigna	16	39.270	3.830.414
Sölutap (hagnaður) rekstrarfjármuna	14	1.106	(6.885)
		<u>(644.737)</u>	<u>(58.852)</u>
Breytingar á rekstrartengdum eignum og skuldum:			
Verðbréf, breyting	(382.248)	3.653.459
Skatteign, breyting	(805)	(896.163)
Endurtryggingaeignir, breyting		431.030	(418.875)
Viðskiptakröfur, breyting	(260.590)	(401.317)
Vátryggingaskuld, breyting		734.769	1.265.809
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir, breyting		394.292	354.978
Breytingar á rekstrartengdum eignum og skuldum		916.448	3.557.891
Innborgaðar fjármunatekjur		1.328.217	1.332.313
Greiddur tekjuskattur og sérstakur fjársýsluskattur	(477.696)	0
		<u>1.122.232</u>	<u>4.831.352</u>
Fjárfestingarhreyfingar:			
Fjárfesting í óefnislegum eignum og rekstrarfjármunum	14-16	(78.154)	(81.126)
Söluverð rekstrarfjármuna	14	16.261	14.770
		<u>(61.893)</u>	<u>(66.356)</u>
Fjármögnumnarhreyfingar:			
Greiddur arður til hluthafa		(657.029)	(3.997.228)
Kaup á eigin bréfum		(745.977)	(372.071)
		<u>(1.403.006)</u>	<u>(4.369.299)</u>
Breyting á handbæru fé		(342.667)	395.697
Áhrif gengisbreytinga á handbært fé		19.852	3.941
Handbært fé í ársbyrjun		<u>1.385.478</u>	<u>985.840</u>
Handbært fé í árslok		<u>1.062.663</u>	<u>1.385.478</u>

Skýringar á blaðsíðum 13 til 41 eru óaðskiljanlegur hluti af ársreikningnum.

Skýringar

1. Félagið

Sjóvá-Almennar tryggingar hf. („félagið“) er hlutafélag með starfsstöðvar sínar á Íslandi og eru höfuðstöðvar þess að Krungunni 5 í Reykjavík. Samstæðuársreikningur félagsins fyrir árið 2016 hefur að geyma ársreikning þess og dótturfélaga, sem vísað er til í heild sem „samstæðunnar“. Aðalstarfsemi félagsins felst í våtryggingarekstri og fjárfestingum.

2. Grundvöllur reikningasskilanna

a. Yfirlýsing um að alþjóðlegum reikningsskilastöðlum sé fylgt

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu.

Stjórn Sjóvá-Almennra trygginga hf. staðfesti ársreikninginn þann 16. febrúar 2017.

Yfirlit um mikilvægar reikningsskilaaðferðir samstæðunnar er að finna í skýringu nr. 38.

b. Grundvöllur matsaðferða

Ársreikningur samstæðunnar er gerður á grundvelli kostnaðarverðs, að því undanskildu að verðbréf eru færð á gangvirði.

c. Rekstrarhæfi

Stjórnendur hafa lagt mat á rekstrarhæfi samstæðunnar og telja hana hafa styrk til áframhaldandi starfsemi. Samstæðureikningurinn hefur því verið gerður á grundvelli áframhaldandi starfsemi. Niðurstöður athugunar á greiðsluhæfi félagsins gefa til kynna að félagið hafi yfir að ráða nægu fjármagni til að styðja við áframhaldandi rekstur.

d. Starfrækslugjaldmiðill og framsetningargjaldmiðill

Ársreikningurinn er birtur í íslenskum krónum, sem er starfrækslugjaldmiðill félagsins. Allar fjárhæðir eru birtar í þúsundum nema annað sé tekið fram.

3. Reikningshaldslegt mat og ákvarðanir

Gerð ársreikningsins í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, meti og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á þeim framtíðartímabilum sem breytingarnar hafa áhrif á.

Reglulega er farið yfir mat og forsendur. Breytingar á reikningshaldslegu mati eru færðar á því tímabili sem breytingin á sér stað og þeim framtíðartímabilum sem breytingarnar hafa áhrif á.

Stjórnendur hafa gefið sér forsendur og lagt mat á eftirfarandi liði sem hafa veruleg áhrif á reikningsskil samstæðunnar:

Gangvirði fjáreigna, sjá skýringu nr.17

Vátryggingaskuld, sjá skýring nr. 23

Skýringar, frh.:

3. Reikningshaldslegt mat og ákvarðanir frh.

Mat á gangvirði fjáreigna

IFRS 13 skilgreinir mat á gangvirði. Staðallinn skilgreinir gangvirði sem verð sem fengist við sölu eignar eða yrði greitt við yfirlæslu skuldar í hefðbundnum viðskiptum á matsdegi.

Samkvæmt IAS 39 *Fjármálagerningar: færsla og mat*, er fjáreignum og fjárskuldu skipt í sérstaka flokka. Flokkunin hefur áhrif á hvernig viðeigandi fjármálagerningur er metinn. Þeir flokkar sem fjáreignir og fjárskuldir samstæðunnar tilheyra og matsgrundvöllur þeirra er eftirfarandi:

- Fjáreignir tilgreindar á gangvirði eru færðar á gangvirði gegnum rekstrarreikning.
- Kröfur eru færðar á afskrifuðu kostnaðarverði. Það er mat stjórnenda að gangvirði sé ekki verulega frábrugðið því verði.

Stigkerfi gangvirðis

Fjáreignir eru færðar á gangvirði eftir verðmatsaðferð. Aðferðirnar eru skilgreindar á eftirfarandi hátt:

Stig 1: Skráð verð á virkum markaði fyrir samskonar eignir.

Stig 2: Verðmatsaðferðir byggja á öðrum breytum en skráðu verði á virkum markaði (stig 1) sem unnt er að afla fyrir eignir og skuldir, beint (t.d. verði) eða óbeint (afleidd af verðum). Á þessu stigi eru eignir sem verðmetnar eru með því að nota verð á virkum markaði fyrir áþekkar eignir, skráð verð fyrir líkar eignir á mörkuðum sem eru taldir minna virkir, eða verðmatsaðferðir þar sem hægt er að fylgjast með í markaðsgögnum öllum mikilvægum breytum beint eða óbeint.

Stig 3: Forsendur verðmatsaðferða eru ekki byggðar á gögnum sem unnt er að afla á markaði, heldur meðal annars á upplýsingum um afkomu viðkomandi félags, kaup og sölu eignarhluta o.fl.

Lykilþættir í óvissu á mati

a. Endanleg fjárhæð tjónabóta

Mat á endanlegri fjárhæð væntra tjónabóta samstæðunnar vegna gerðra tryggingasamninga er mikilvægasta reikningshaldslega mat samstæðunnar. Við mat á skuldbindingunni þarf að taka tillit til margra þátta sem háðir eru óvissu og hafa áhrif á endanlegar tjónagreiðslur. Meðal þessara óvissupáttu eru áætlunar um tjónafjölda, fjárhæð meðaltjóns, veðurfarsbreytingar og verðbólga.

b. Ákvörðun á gangvirði fjármálagerninga

Eins og fram hefur komið eru verðbréf samstæðunnar metin á gangvirði í efnahagsreikningi. Skráð gengi er til fyrir meirihluta þessara eigna. Aðferðin við mat á gangvirði óskráðra verðbréfa byggir á viðurkenndum aðferðum.

Mat á gangvirði er gert á ákveðnum tímapunkti, sem tekur mið af markaðsaðstæðum og upplýsingum um viðkomandi fjáreign. Um hlutlægt mat er að ræða sem er háð óvissum þáttum, svo sem vaxtaprósentum, flökti og mati á sjóðsflæði.

c. Ákvörðun virðisrýrnunar fjáreigna

Niðurfaðslupörf fjáreigna sem færðar eru á afskrifuðu kostnaðarverði er metin. Mat stjórnenda á virðisrýnun byggir á upplýsingum um vænt sjóðsflæði af viðkomandi eign. Við mat á væntu sjóðsflæði, meta stjórnendur fjárhagslega stöðu mótaðila og vænt virði undirliggjandi trygginga. Breytingar á forsendum geta haft áhrif á bókfært gangvirði fjármálagerninga.

Skýringar, frh.:

4. Starfsþáttayfirlit

Starfsþáttayfirlit er birt eftir eðli rekstrar og byggir það á skipulagi og innri upplýsingagjöf til lykilstjórnenda samstæðunnar. Annars vegar horfa stjórnendur á skiptingu í megin starfsþætti en hins vegar er horft á skiptingu eftir flokkum tryggingagreina í skaðatryggingarekstri. Rekstrarrafkoma starfsþáttar, eignir og skuldir taka til liða sem heyra beint undir ákveðna starfsþætti og til þeirra liða sem hægt er að skipta milli starfsþáttta á rökrænan hátt.

Fjárfestingatekjur af vátryggingarekstri eru reiknaðar af eigin tjónaskuld viðkomandi greinar. Við útreikning er miðað við líftíma skuldarinnar og ávöxtun ríkisskuldbréfa.

Rekstrarstarfsþættir

Eftirfarandi þættir eru megin starfsþættir í rekstri samstæðunnar:

- * **Skaðatryggingar**
- * **Liftryggingar**
- * **Fjármálastarfsemi** - innfelur auk fjármálastarfseminnar rekstur dótturfélaganna Sjóvá Forvarnahúsið ehf., Keira1 ehf. og aðra starfsemi.

Árið 2016	Skaða- tryggingar	Líf- tryggingar	Fjármála- og önnur starfsemi	Samstæða
Rekstrarstarfsþættir				
Iörgjöld ársins	13.826.473	1.572.677	0	15.399.150
Hluti endurtryggjenda í iögvjaldtekjum	(628.614)	(282.378)	0	(910.992)
Fjárfestingatekjur	758.586	18.669	2.657.198	3.434.453
Aðrar tekjur	23.834	125.561	0	149.395
Heildartekjur starfsþáttta	13.980.279	1.434.529	2.657.198	18.072.006
Tjón ársins	(10.679.073)	(580.296)	0	(11.259.369)
Hluti endurtryggjenda í tjónum ársins	(173.960)	171.948	0	(2.012)
Rekstrarkostnaður	(3.071.759)	(396.102)	(238.143)	(3.706.004)
Afskriftir og virðisýrnun óefnislegra eigna	(35.834)	(3.436)	0	(39.270)
Rekstrarrafkoma starfsþáttta	19.653	626.643	2.419.055	3.065.351
Tekjuskattur				(375.085)
Hagnaður og heildarhagnaður ársins				2.690.266
Rekstrarfjármunir	598.516	0	0	598.516
Viðskiptavíld	0	0	243.578	243.578
Óefnislegar eignir	44.684	0	0	44.684
Skatteign	12.184	839	0	13.023
Verðbréf	16.888.198	4.253.932	15.061.782	36.203.912
Endurtryggingaeignir	479.004	318.910	0	797.914
Viðskiptakröfur og aðrar kröfur	2.384.463	384.327	1.570.165	4.338.954
Handbært fé	494.601	410.965	157.097	1.062.663
Eignir samtals	20.901.650	5.368.973	17.032.622	43.303.244
Vátryggingaskuld	19.579.010	1.308.669	0	20.887.679
Aðrar skuldir	1.507.776	3.443.431	10.418	4.961.625
Skuldir samtals	21.086.786	4.752.100	10.418	25.849.304
Fjárfesting í rekstrarfjármunum	78.154	0	0	78.154

Skýringar, frh.:

4. Starfsþáttayfirlit frh.

Árið 2015 Rekstrarstarfsþættir	Skaða- tryggingar	Líf- tryggingar	Fjármála- og önnur starfsemi	Samstæða
Iðgjöld ársins	12.651.170	1.424.897	0	14.076.067
Hluti endurtryggjenda í iðgjaldatekjum	(511.015)	(247.924)	0	(758.939)
Fjárfestingatekjur	731.462	19.405	3.872.294	4.623.161
Aðrar tekjur	16.525	35.387	0	51.912
Heildartekjur starfsþátta	12.888.142	1.231.765	3.872.294	17.992.201
 Tjón ársins	(10.819.906)	(419.493)	0	(11.239.399)
Hluti endurtryggjenda í tjónum ársins	564.093	79.790	0	643.883
Rekstrarkostnaður	(2.837.082)	(395.029)	(229.586)	(3.461.697)
Afskriftir og virðisrýmnun óefnislegra eigna	(97.596)	(3.756)	(3.729.062)	(3.830.414)
Rekstrarrafkoma starfsþátta	(302.349)	493.277	(86.354)	104.574
Tekjuskattur				552.510
Hagnaður og heildarhagnaður ársins				657.084
 Rekstrarfjármunir	616.654	0	0	616.654
Viðskiptavild	0	243.578	0	243.578
Óefnislegar eignir	80.519	3.435	0	83.954
Skatteign	11.365	854	0	12.219
Verðbréf	15.650.190	3.710.554	14.424.568	33.785.312
Endurtryggingaeignir	956.973	271.971	0	1.228.944
Viðskiptakröfur og aðrar kröfur	2.491.247	337.854	1.249.263	4.078.364
Handbært fé	68.388	191.207	1.125.883	1.385.478
Eignir samtals	19.875.336	4.759.453	16.799.714	41.434.503
 Vátryggingaskuld	19.011.024	1.141.886	0	20.152.910
Aðrar skuldir	1.471.915	3.512.547	5.912	4.990.374
Skuldir samtals	20.482.939	4.654.433	5.912	25.143.284
 Fjárfesting í rekstrarfjármunum	81.126	0	0	81.126

Skýringar, frh.:

5. Tekjur og gjöld af skaðatryggingum

Skaðatryggingar félagsins greinast þannig:

Árið 2016	Eigna-tryggingar	Sjó, flug & farm-tryggingar	Lögbundnar ökutækja-tryggingar	Frjálsar ökutækja-tryggingar	Ábyrgða-tryggingar	Alm. slysa og sjúkra-tryggingar	Atvinnuslysa-tryggingar	Sjúkra-kostnaðar-tryggingar	Erlendar endur-tryggingar	Samtals
Bókfærð iðgjöld	3.340.824	627.862	5.526.473	2.549.377	947.720	684.013	748.373	20.384	0	14.445.026
Eigin iðgjöld	3.002.917	481.346	5.070.624	2.375.348	764.245	738.277	745.716	19.386	0	13.197.859
Eigin tjón	(1.869.868)	(238.559)	(4.609.267)	(1.938.940)	(906.467)	(480.310)	(809.942)	(3.864)	4.184	(10.853.033)
Rekstrarkostnaður	(731.612)	(144.996)	(1.147.138)	(531.459)	(211.202)	(174.548)	(162.525)	(4.113)	0	(3.107.593)
Fjármunatekjur og aðrar tekjur	63.624	16.407	409.804	19.972	108.258	47.378	116.459	518	0	782.420
Hagnaður (tap) af tryggingastarfsemi	465.061	114.198	(275.977)	(75.079)	(245.166)	130.797	(110.292)	11.927	4.184	19.653

Árið 2015	Eigna-tryggingar	Sjó, flug & farm-tryggingar	Lögbundnar ökutækja-tryggingar	Frjálsar ökutækja-tryggingar	Ábyrgða-tryggingar	Alm. slysa og sjúkra-tryggingar	Atvinnuslysa-tryggingar	Sjúkra-kostnaðar-tryggingar	Erlendar endur-tryggingar	Samtals
Bókfærð iðgjöld	3.056.946	726.002	4.785.514	2.229.886	791.580	943.182	745.832	12.594	0	13.291.536
Eigin iðgjöld	2.850.765	513.108	4.510.246	2.104.213	691.301	734.281	724.984	11.257	0	12.140.155
Eigin tjón	(1.942.873)	(554.987)	(4.244.438)	(1.990.818)	(437.870)	(527.953)	(686.825)	(6.215)	136.167	(10.255.813)
Rekstrarkostnaður	(674.952)	(160.296)	(1.056.608)	(492.343)	(174.775)	(188.941)	(183.997)	(2.766)	0	(2.934.679)
Fjármunatekjur og aðrar tekjur	172.031	40.856	269.307	125.488	44.547	48.157	46.897	705	0	747.987
Hagnaður (tap) af tryggingastarfsemi	404.971	(161.319)	(521.493)	(253.460)	129.015	71.827	(92.822)	3.074	136.167	(302.349)

Skýringar, frh.:

6. Eigin iðgjöld 2016 2015

Eigin iðgjöld greinast þannig:

Bókfærð iðgjöld	16.110.648	14.789.509
Vildarafsláttur.....	(335.233)	(449.617)
Hluti endurtryggjenda	(904.876)	(778.569)
Breyting á iðgjaldaskuld	(376.266)	(263.825)
Breyting á hluta endurtryggjenda í iðgjaldaskuld	(6.115)	19.630
Eigin iðgjöld	<u>14.488.158</u>	<u>13.317.128</u>

7. Fjárfestingatekjur

Vaxtatekjur í rekstrarreikningi innifela vexti af fjáreignum sem metnar eru á afskrifuðu kostnaðarverði og arðgreiðslur. Gangvirðisbreytingar verðbréfa samanstaða af söluhagnaði verðbréfa, gangvirðisbreytingum og vaxtatekjum. Gengismunur samanstendur af gengisbreytingum eigna í erlendum gjaldmiðlum.

Fjárfestingatekjur greinast þannig:

Vaxtatekjur af handbæru fé	44.532	32.071
Vaxtatekjur af viðskiptakröfum	407.114	379.606
Fenginn arður	172.802	123.788
Gengismunur	(7.411)	(1.920)
Fjármunatekjur	617.037	533.545
Gangvirðisbreyting verðbréfa	2.817.416	4.089.616
Fjárfestingatekjur	<u>3.434.453</u>	<u>4.623.161</u>

8. Eigin tjón

Eigin tjón greinast þannig:

Bókfærð tjón	10.840.688	10.225.517
Hluti endurtryggjenda	(288.525)	(307.407)
Breyting á tjónaskuld	418.681	1.013.881
Breyting á hluta endurtryggjenda í tjónaskuld	290.537	(336.475)
Eigin tjón	<u>11.261.381</u>	<u>10.595.516</u>

9. Rekstrarkostnaður

Rekstrarkostnaður greinist þannig:

Laun og launatengd gjöld	2.284.140	2.043.467
Sölukostnaður	332.594	332.009
Stjórnunarkostnaður	836.762	827.851
Rekstrarkostnaður fasteigna	173.581	170.733
Afskriftir rekstrarfjármuna	78.927	87.637
Rekstrarkostnaður	<u>3.706.004</u>	<u>3.461.697</u>

Skýringar, frh.:

10. Laun og launatengd gjöld	2016	2015
Laun og launatengd gjöld greinast þannig:		
Laun	1.731.520	1.535.771
Lífeyrisiðgjöld	181.563	162.119
Tryggingagjald	139.929	130.436
Fjársýsluskattur	105.303	95.778
Önnur launatengd gjöld	2.636	2.799
Annar starfsmannakostnaður	123.189	116.564
Laun og launatengd gjöld	<u>2.284.140</u>	<u>2.043.467</u>
Meðalfjöldi starfsmanna á árinu umreknaður í heilsársstörf	178	178
11. Endurskoðunarkostnaður	2016	2015
Endurskoðunarkostnaður greinist þannig:		
Deloitte ehf. vegna endurskoðunar ársins	23.778	16.273
Deloitte ehf. önnur aðkeypt þjónusta	1.230	0
Kostnaður til endurskoðunarfélags	<u>25.008</u>	<u>16.273</u>
12. Tekjuskattur	2016	2015
Tekjuskattur greinist þannig:		
Tekjuskattur til greiðslu	360.499	119.526
Frestaður tekjuskattur	14.586	(672.036)
Tekjuskattur samtals	<u>375.085</u>	<u>(552.510)</u>
Virkur tekjuskattur:	2016	2015
Hagnaður fyrir tekjuskatt	<u>3.065.351</u>	<u>104.574</u>
Tekjuskattur samkvæmt		
gildandi skatthlutfalli	20,0% (613.070)	20,0% (20.915)
Óskattskyldar tekjur tengdar hlutabréfum	(7,4%) 227.888	(513,4%) 536.891
Aðrir liðir	(0,3%) 10.097	(34,9%) 36.534
Virkur tekjuskattur	<u>12,2% (375.085)</u>	<u>(528,3%) 552.510</u>

13. Hagnaður á hlut

Hagnaður á hlut er reiknaður með því að deila í hagnað með meðaltalsfjölda hluta á árinu.

	2016	2015
Hagnaður- og heildarhagnaður ársins	2.690.266	657.084
Meðalfjöldi hluta á árinu	1.533.919	1.562.437
Grunnhagnaður á hlut	1,75	0,42

Þynntur hagnaður á hlut er sá sami og grunnhagnaður á hlut þar sem félagið hefur hvorki gert kaupréttarsamninga eða breytanlega lánasamninga.

Skýringar, frh.:

14. Rekstrarfjármunir

Rekstrarfjármunir greinast þannig:

	Fasteignir	Innréttigar, tæki og bifreiðar	Samtals
Heildarverð 1.1.2015	267.769	660.911	928.680
Viðbót á árinu	0	74.946	74.946
Selt á árinu	0	(26.283)	(26.283)
Heildarverð 31.12.2015	267.769	709.574	977.343
Viðbót á árinu	0	78.154	78.154
Selt á árinu	(13.834)	(11.742)	(25.576)
Heildarverð 31.12.2016	253.935	775.986	1.029.921
 Afskrifað 1.1.2015	 30.367	 261.082	 291.449
Afskrift færð út	0	(18.397)	(18.397)
Afskrifað á árinu	6.469	81.168	87.637
Afskrifað samtals 31.12.2015	36.836	323.853	360.689
Afskrift færð út	(1.821)	(6.389)	(8.210)
Afskrifað á árinu	6.284	72.642	78.926
Afskrifað samtals 31.12.2016	41.299	390.106	431.405
 Bókfært verð 1.1.2015	 237.402	 399.829	 637.231
Bókfært verð 31.12.2015	230.933	385.721	616.654
Bókfært verð 31.12.2016	212.636	385.880	598.516
Afskriftahlutföll	2 - 4%	15 - 33%	

Fasteignamat fasteigna í árslok 2016 nam 231 millj. kr.(2015: 226 millj. kr.). Vátryggingarverðmæti fasteigna nam 449 millj. kr. (2015: 472 millj. kr.).

15. Viðskiptavíld

Virðisýrnunarpróf fyrir fjárskapandi einingar sem fela í sér viðskiptavíld:

Viðskiptavíld samstæðunnar að fjárhæð 244 millj. kr. er vegna kaupa á líftryggingarekstri hennar.

Í árslok 2016 var framkvæmt árlegt virðisýrnunarpróf á viðskiptavíldinni sem miðast við samþykktar rekstraráætlanir og afvaxtað framtíðarsjóðstreymi. Niðurstaða þess var sú að endurheimtanlegt virði er umtalsvert yfir bókfærðu verði.

16. Óefnislegar eignir

Óefnislegar eignir og afskriftir þeirra greinast þannig:

	Hugbúnaður	Viðskipta- sambond	Samtals
Heildarverð 1.1. 2015	846.083	5.432.000	6.278.083
Viðbót á árinu	6.180	0	6.180
Selt og aflagt á árinu	0	(5.432.000)	(5.432.000)
Heildarverð 31.12.2015	852.263	0	852.263
Viðbót á árinu	0	0	0
Heildarverð 31.12.2016	852.263	0	852.263
 Afskrifað alls 1.1.2015	 (468.696)	 (1.901.199)	 (2.369.895)
Afskrifað á árinu	(299.613)	(3.530.801)	(3.830.414)
Selt og aflagt á árinu	0	5.432.000	5.432.000
Afskrifað alls 31.12.2015	(768.309)	0	(768.309)
Afskrifað á árinu	(39.270)	0	(39.270)
Afskrifað alls 31.12.2016	(807.579)	0	(807.579)
 Bókfært verð 1.1. 2015	 377.387	 3.530.801	 3.908.188
Bókfært verð 31.12. 2015	83.954	0	83.954
Bókfært verð 31.12. 2016	44.684	0	44.684
 Afskriftahlutföll	 20%-100%	 100%	

Skýringar, frh.:

17. Fjáreignir

Eftirfarandi tafla sýnir flokkun fjáreigna ásamt gangvirði þeirra:

2016

	Fjáreignir á gangvirði	Lán og kröfur	Samtals	Gangvirði
Verðbréf	36.203.912	0	36.203.912	36.203.912
Endurtryggingaeignir	0	23.541	23.541	23.541
Viðskiptakröfur og aðrar kröfur	0	3.747.171	3.747.171	3.747.171
Handbært fé	0	1.062.663	1.062.663	1.062.663
Fjáreignir samtals	<u>36.203.912</u>	<u>4.833.375</u>	<u>41.037.287</u>	<u>41.037.287</u>

2015

Verðbréf	33.785.312	0	33.785.312	33.785.312
Endurtryggingaeignir	0	157.906	157.906	157.906
Viðskiptakröfur og aðrar kröfur	0	3.587.947	3.587.947	3.587.947
Handbært fé	0	1.385.478	1.385.478	1.385.478
Fjáreignir samtals	<u>33.785.312</u>	<u>5.131.331</u>	<u>38.916.643</u>	<u>38.916.643</u>

Það er álit stjórnenda samstæðunnar að bókfært verð fjáreigna sem flokkast sem lán og kröfur endurspeglar gangvirði þeirra.

Taflan hér á eftir sýnir fjáreignir færðar á gangvirði eftir verðmatsaðferð:

	Stig 1	Stig 2	Stig 3	Samtals
2016				
Fjáreignir á gangvirði	<u>21.928.060</u>	<u>11.354.790</u>	<u>2.921.062</u>	<u>36.203.912</u>
2015				
Fjáreignir á gangvirði	<u>18.751.376</u>	<u>13.132.096</u>	<u>1.901.840</u>	<u>33.785.312</u>

Engar fjáreignir voru færðar á milli stiga á árinu 2016.

Í Stig 2 eru færðir verðbréfasjóðir og fjáreignir þar sem ekki er virkur markaður. Matið á eignunum ákvarðast af nýlegum viðskiptum ótengdra aðila eða kauptilboðum frá ótengdum aðilum. Einnig er stuðst við gangvirði annarra sambærilegra fjáreigna. Gengi á sjóðum er reiknað út frá gengi undirliggjandi eigna.

Við mat á fjárfestingum sem falla undir stig 3 eru meðal annars notuð gögn eins og verðmat frá rekstraraðilum fjárfestinga- og fagfjárfestasjóða.

	Stig 3
Staða 1.1.2016	1.901.840
Keypt	350.000
Selt/afborganir	(277.144)
Matsbreyting	946.366
Staða 31.12.2016	<u>2.921.062</u>

Fjáreignir í stigi 3 samanstanda af óskráðum hlutabréfum sem eru færð á kaupverði, óskráðu skuldabréfi sem er færð á kaupkröfu og sjóðum með óskráðar eignir sem eru færðir á gengi sem er reiknað af umsjónaraðila sjóðanna.

Skýringar, frh.:

18. Verðbréf

Verðbréf á gangvirði greinast þannig:	2016	2015
Skuldabréf:		
Ríkistryggð verðbréf	14.049.422	11.522.284
Önnur skuldabréf	6.150.362	6.536.025
Skuldabréf samtals	20.199.784	18.058.309
Hlutdeildarskírteini:		
Skuldabréfasjóðir með ríkistryggðum verðbréfum	703.495	1.251.838
Aðrir skuldabréfasjóðir	1.395.574	1.067.585
Hlutdeildarsjóðir þar sem líftryggingatakar bera fjárfestingaráhættu	3.251.321	3.321.205
Hlutdeildarskírteini samtals	5.350.390	5.640.628
Hlutabréf:		
Skráð í kauphöll	7.990.092	7.559.269
Óskráð	1.864.818	1.080.585
Hlutabréf samtals	9.854.910	8.639.854
Önnur verðbréf:		
Fasteignafélög	536.478	395.463
Bundin innlán	262.350	1.051.058
	798.828	1.446.521
Verðbréf	36.203.912	33.785.312

19. Endurtryggingaeignir

Endurtryggingaeignir greinast þannig:	2016	2015
Hluti endurtryggjenda í vátryggingaskuld:		
Iðgjaldaskuld	137.417	143.545
Tjónaskuld	636.956	927.493
Hluti endurtryggjenda í vátryggingaskuld samtals	774.373	1.071.038
Krafa á endurtryggjendur	23.541	157.906
Endurtryggingaeignir	797.914	1.228.944

20. Viðskiptakröfur og aðrar kröfur

Viðskiptakröfur og aðrar kröfur greinast þannig:	2016	2015
Viðskiptakröfur tengdar vátryggingastarfsemi	4.426.322	4.010.091
Útlán tengd vátryggingastarfsemi	0	22.512
Afdreginn fjármagnstekjuskattur	322.361	274.574
Aðrar kröfur	13.837	223.805
Virðisrýrnun viðskiptakrafna	(423.566)	(452.618)
Viðskiptakröfur og aðrar kröfur.....	4.338.954	4.078.364

Skýringar, frh.:

21. Eigið fé

Hlutafé

Heildarhlutafé félagsins samkvæmt samþykktum þess er 1.562 millj. kr. í árslok 2016. Allt hlutafé er greitt að fullu. Eitt atkvæði fylgir hverjum einnar krónu hlut í félagini. Félagið á eigin hlutabréf að nafnverði 57 millj. kr. sem færð eru til lækkunar á eigin fé.

Arðgreiðslur

Arðgreiðslur til hluthafa eru færðar til lækkunar á eigin fé þegar þær hafa verið samþykktar á aðalfundi. Samkvæmt lögum um hlutafélög nr. 2/1995 má úthluta sem arði hagnaði samkvæmt samþykktum ársreikningi síðasta árs, yfirfærðum hagnaði frá fyrri árum og frjálsum sjóðum. Hins vegar takmarkar gjaldpolsákvæði þær hámarksfjárhæðir sem félagið getur greitt sem arð til hluthafa sinna.

Yfirverð

Yfirverðsreikningur hlutafjár sýnir það sem hluthafar félagsins hafa greitt umfram nafnverð hlutafjár sem félagið hefur selt. Samkvæmt lögum um hlutafélög skal félagið binda 25% af nafnverði hlutafjár í lögbundinn varasjóð, sem ekki má nota til að greiða hluthöfum arð. Yfirverði umfram 25% af nafnverði hlutafjár getur félagið ráðstafað.

Óráðstafað eigið fé

Óráðstafað eigið fé er uppsafnaður hagnaður eða tap vegna starfsemi félagsins að frádregnum arðgreiðslum og framlögum í lögbundinn varasjóð.

Bundið eigið fé

Samkvæmt lögum um ársreikninga skal félagið binda óinnleystan hagnað af matsbreytingum á fjáreignum sem tilgreindar hafa verið á gangvirði gegnum rekstur og færa á sérstakan gangvirðisreikning meðal eigin fjár sem óheimilt er að úthluta sem arði, að teknu tilliti til skattáhrifa eftir því sem við á.

Samkvæmt sömu lögum skal félagið binda hlutdeild í hagnaði dótturfélags umfram móttékinn arð.

22. Gjaldþol

Gjaldþolshlutfall(SCR) í samræmi við matsreglur Solvency II í árslok fyrir arðgreiðslu greinist þannig:

	2016	2015
Eiginfjárgrunnur	17.166.112	15.963.687
Vátryggingaráhætta	7.957.967	7.608.750
Markaðsáhætta	5.587.558	5.134.965
Mótaðilaáhætta	1.015.474	1.247.100
Fjölbættingaáhrif	(4.641.329)	(4.537.601)
Rekstraráhætta	556.850	542.570
Aðlögun vegna frestaðra skatta	(1.466.713)	(1.430.000)
Gjaldþolskrafa	9.009.807	8.565.784
 Gjaldþolshlutfall fyrir arð (SCR)	 1,91	 1,86
Gjaldþolshlutfall eftir arð (SCR)	1,61	1,79

Skýringar, frh.:

23. Vátryggingaskuld

Vátryggingaskuld greinist þannig:

	2016	2015
Vátryggingaskuld (heild):		
Tjónaskuld	14.913.390	14.494.708
Vildaraflsláttur	436.710	496.889
Iðgjaldaskuld	5.537.579	5.161.313
Vátryggingaskuld	<u>20.887.679</u>	<u>20.152.910</u>

Hluti endurtryggjenda:

Tjónaskuld	636.956	927.493
Iðgjaldaskuld	137.417	143.545
Hluti endurtryggjenda	<u>774.373</u>	<u>1.071.038</u>

Eigin vátryggingaskuld:

Tjónaskuld	14.276.434	13.567.215
Vildaraflsláttur	436.710	496.889
Iðgjaldaskuld	5.400.162	5.017.768
Eigin vátryggingaskuld	<u>20.113.306</u>	<u>19.081.872</u>

Áætlun vegna tilkynntra tjóna, tjónakostnaðar og kostnaðar vegna orðinna en ótilkynntra tjóna er skuldfærð að frádregnu væntanlegu hrakvirði tjónamuna. Heildarfjárhæð hrakvirðis í árslok 2016 og 2015 er óverulegt.

Tjónaskuld er mat á fjárhagslegri skuldbindingu sem hvílir á samstæðunni vegna ógreiddra tjóna í heild sinni, það er tilkynntra tjóna og orðinna en ótilkynntra tjóna í árslok.

Þróun vátryggingaskulda á árinu greinist þannig:

2016	Heild	Hlutdeild	
		endur- tryggjenda	Í eigin hlut
Tjónaskuld:			
Tjónaskuld í upphafi árs	14.494.708	(927.493)	13.567.215
Greidd tjón á árinu vegna eldri ára	(5.821.438)	227.468	(5.593.970)
Breyting tjónaskulda vegna tjóna ársins	5.998.808	(72.212)	5.926.596
Breyting tjónaskulda vegna tjóna fyrri ára	230.632	135.281	365.913
Breyting á áhættuálagi	10.680	0	10.680
Tjónaskuld í árslok	<u>14.913.390</u>	<u>(636.956)</u>	<u>14.276.434</u>
Iðgjaldaskuld:			
Iðgjaldaskuld í upphafi árs	5.161.313	(143.545)	5.017.768
Breyting á árinu	376.266	6.128	382.394
Iðgjaldaskuld í árslok	<u>5.537.579</u>	<u>(137.417)</u>	<u>5.400.162</u>

Skýringar, frh.:

23. Vátryggingaskuld, frh.:

2015	Heild	Hlutdeild endur- tryggjenda		Í eigin hlut
Tjónaskuld:				
Tjónaskuld í upphafi árs	13.480.827	(591.016)	12.889.811
Greidd tjón á árinu vegna eldri ára	(4.637.808)		147.079	(4.490.729)
Breyting tjónaskuldar vegna tjóna ársins	5.657.498	(527.431)	5.130.067
Breyting tjónaskuldar vegna tjóna fyrri ára	(5.809)		43.875	38.066
Tjónaskuld í árslok	<u>14.494.708</u>	(<u>927.493)</u>	<u>13.567.215</u>

Iðgjaldaskuld:

Iðgjaldaskuld í upphafi árs	4.897.488	(123.915)	4.773.573
Breyting á árinu	263.825	(19.630)	244.195
Iðgjaldaskuld í árslok	<u>5.161.313</u>	(<u>143.545)</u>	<u>5.017.768</u>

þróun tjónaskuldar á árinu 2016, tjón ársins:

	Heild	Hlutdeild endur- tryggjenda		Í eigin hlut
Greitt vegna tjóna sem urðu á árinu				
Greitt vegna tjónaskulda sem urðu á árinu	5.019.250	(61.057)	4.958.193
Tjónaskuld vegna tjóna sem urðu á árinu	5.998.808	(72.212)	5.926.596
Breyting tjónaskuldar vegna tjóna fyrri ára	241.311		135.281	376.592
Tjón ársins	<u>11.259.369</u>		<u>2.012</u>	<u>11.261.381</u>

Heildartjónagreiðslur ársins greinast þannig:

Greitt vegna tjónsatburða sem urðu á árinu	5.019.250	(61.057)	4.958.193
Greitt vegna tjónsatburða fyrri ára	5.821.438	(227.468)	5.593.970
Bókfærð tjón	<u>10.840.688</u>	(<u>288.525)</u>	<u>10.552.163</u>

þróun tjónaskuldar á árinu 2015, tjón ársins:

	Heild	Hlutdeild endur- tryggjenda		Í eigin hlut
Greitt vegna tjóna sem urðu á árinu				
Greitt vegna tjónaskulda sem urðu á árinu	5.587.710	(160.327)	5.427.383
Tjónaskuld vegna tjóna sem urðu á árinu	5.657.498	(527.431)	5.130.067
Breyting tjónaskuldar vegna tjóna fyrri ára	(5.809)		43.875	38.066
Tjón ársins	<u>11.239.399</u>	(<u>643.883)</u>	<u>10.595.516</u>

Heildartjónagreiðslur ársins greinast þannig:

Greitt vegna tjónsatburða sem urðu á árinu	5.587.710	(160.328)	5.427.382
Greitt vegna tjónsatburða fyrri ára	4.637.808	(147.079)	4.490.729
Bókfærð tjón	<u>10.225.518</u>	(<u>307.407)</u>	<u>9.918.110</u>

Skýringar, frh.:

23. Vátryggingaskuld, frh.:

Samstæðan notar tölfraðiaðferðir við að áætla endanlegan kostnað vegna orðinna tjóna. Áhætta tengd skaðatryggingum og þá sérstaklega slysatryggingum er háð mörgum þáttum.

Tjónaskuld vegna tilkynntra tjóna er áætlun fyrir þeim tjónum sem tilkynnt hafa verið til félagsins að frádregnu því sem þegar hefur verið greitt vegna þessara tjóna. Starfsfólk tjónasviðs vinnur áætlun fyrir hvert tjón miðað við þá vitneskju sem fyrir hendi er um tjónsatvik þegar tjón er tilkynnt og eru breytingar gerðar þegar nýjar upplýsingar berast um einstök tjón. Reglulega fer fram endurmat á tjónsáætlunum. Ef ekki eru fyrirliggjandi betri upplýsingar er meðaltjónsfjárhæð í viðkomandi vátryggingagrein notuð.

Í viðauka á bls. 41 má sjá þróun tjónaskuldar í skaðatryggingum hjá samstæðunni og forvera hennar á undanliðnum tíu árum og stöðu hennar í árslok 2016.

Mat á tjónaskuld sem byggir á matsreglum samkvæmt Solvency II gjaldpolsreglum. Aðferðin byggir á því að meta vænt gildi eða meðaltal (líkindafræðilegt vegið meðaltal) á núvirtu greiðsluflæði fyrir núverandi skuldbindingar, dreift yfir uppgjörstímabil samningsins. Við útreikning á vænta gildinu er tekið tillit til markaðs- og tryggingafræðilegra upplýsinga sem eru fáanlegar á þeim tíma sem matið á sér stað. Við útreikning á tjónaskuld er safninu skipt upp í einsleita áhættuhópa (e. homogenous risk groups) og tjónskuldin metin fyrir hvern hóp fyrir sig. Vænt gildi tjónaskuldarinnar er kallað besta mat (e. best estimate).

Til viðbótar við besta mat tjónaskuldar er reiknað út áhættuálag (e. risk margin) en sú upphæð stendur fyrir áætlaðan viðbótarkostnað sem utanaðkomandi aðili þyrti að taka á sig við yftöku á vátryggingaskuldbindingum félagsins.

Iölgjaldaskuld í efnahagsreikningi er sá hluti iögjalda vegna tekinnar vátryggingaáhættu sem tilheyrir næsta reikningsári, að teknu tilliti til niðurfellingar iögjalda.

24. Skatteign

Skatteign greinist þannig:

	2016	2015
Tekjuskattsskuldbinding 1.1.	12.219	(883.944)
Tekjuskattur ársins	(375.085)	552.510
Leiðréttung fyrra árs	15.390	0
Skattur til greiðslu	360.499	343.653
Skatteign 31.12.	<u>13.023</u>	<u>12.219</u>

Tekjuskattsskuldbinding greinist á eftirtalda liði:

	2016	2015
Rekstrarfjármunir	(31.452)	(39.630)
Viðskiptakrófur	43.355	49.186
Aðrir efnahagsliðir	1.120	2.663
Tekjuskattsskuldbinding 31.12.	<u>13.023</u>	<u>12.219</u>

25. Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir greinast þannig:

	2016	2015
Viðskiptaskuldir	1.244.760	1.206.928
Skuldir vegna endurtrygginga	99.167	118.588
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir samtals	<u>1.343.927</u>	<u>1.325.516</u>

Skýringar, frh.:

Áhættustýring

26. Yfirlit

Eftirfarandi áhætta fylgja starfsemi samstæðunnar:

- **vátryggingaáhætta**
- **mótaðilaáhætta**
- **lausafjáráhætta**
- **markaðsáhætta**
- **gjaldmiðlaáhætta**
- **rekstraráhætta**
- **eiginfjáráhætta**

Í þessum skýringum er gerð grein fyrir þeim áhættuþáttum sem samstæðan býr við vegna ofangreindra áhætta, markmiðum, stefnu og aðferðum samstæðunnar við áhættumat og áhættustjórnun og eiginfjárstýringu hennar.

Markmið samstæðunnar með áhættustýringu er að greina þá áhættu sem hún býr við, setja viðmið um áhættutöku og hafa eftirlit með henni. Áhættustefna samstæðunnar, áhættumælikvarðar og aðferðir eru yfifarnar reglulega til að greina breytingar á markaði og starfsemi samstæðunnar. Með starfspjálfun leggur félagið grunn að öguðu eftirliti þar sem allir starfsmenn eru meðvitaðir um hlutverk sitt og skyldur.

Stjórn félaga samstæðunnar ákvarða hvernig eignum hennar skuli dreift til þess að félögin nái fjárfestingarmarkmiðum sínum. Frávik frá ákvarðaðri dreifingu eigna og samsetning eignasafnsins eru stöðugt yfirfarin af starfsmönnum samstæðunnar.

Starfsmenn samstæðunnar vinna útreikning á gjaldþolskröfu Solvency II og framkvæma eigið áhættu- og gjaldþolpsmat (ORSA) í samvinnu við stjórn. Í eigin áhættu og gjaldþolpsmati (ORSA) eru tilgreindar helstu áhættur sem félagið stendur frammi fyrir en eru ekki hluti af staðlaðri formúlu útreiknings á gjaldþolskröfum skv. Solvency II. Árlega er skýrla um eigið áhættu- og gjaldþolpsmat send Fjármálaeftirlitinu til umsagnar.

27. Vátryggingaáhætta

Áhættan sem felst í hverjum vátryggingasamningi samanstendur af áhættu á að vátryggður atburður eigi sér stað og óvissu um endanlega tjónsfjárhæð.

Fyrir vátryggingasamninga þar sem líkindareikningi er beitt við verðmat og ráðstöfun stendur samstæðan frammi fyrir þeiri megináhættu að tjónsfjárhæðir verði að meðaltali hærri en áætlað var, alvarleiki þeirra eða tiðni verði meiri eða stórtjón fleiri en ráð var fyrir gert. Vátryggðir atburðir eru ófyrirséðir og rauntíðni og endanlegar fjárhæðir tjóna geta verið frábrugðnar áætlunum sem reiknaðar eru á grundvelli tölfraðilegra aðferða.

Samstæðan hefur mótað stefnu varðandi gerð vátryggingasamninga þar sem lögð er áhersla á fjölbreytileika samþykktar vátryggingaáhættu og að hver og einn flokkur feli í sér fleiri áhættuflokka til að draga úr óvissu áætlaðrar niðurstöðu og umfangi áhættu.

Samstæðan stendur frammi fyrir fjárhagslegri áhættu vegna fjáreigna sinna, endurtryggingaeigna og vátryggingaskuldar. Megin fjárhagsleg áhætta samstæðunnar er að fjáreignir nægi ekki fyrir skuldbindingum vegna vátryggingasamninga hennar og tengist því ýmis markaðsáhætta vátryggingaáhættunni.

Eignastýringaráhætta

Samstæðan jafnar vátryggingaskuld sína með safni verðbréfa og fjáreigna sem háðar eru markaðsáhættu.

Verðbréf færð á gangvirði gegnum rekstarreikning:	2016	2015
Verðbréf skráð í Nasdaq Iceland	28.980.217	25.227.708
Sjóðir með skráðum verðbréfum	1.013.921	3.356.777
Óskráð verðbréf	2.958.454	1.879.622
Verðbréf samtals	32.952.592	30.464.107
Krafa á endurtryggjendur	23.541	157.906
Viðskiptakröfur og aðrar kröfur	4.016.593	3.803.790
Handbært fé	1.062.663	1.385.478
Samtals	38.031.848	35.811.281
Eigin vátryggingaskuld	20.113.306	19.081.872

Skýringar, frh.:

27. Vátryggingaáhætta, frh.

Verðbréf eru sett fram án verðbréfa tengdum þeim líftryggingarsamningum þar sem fjárfestingarárhættan er borin af vátryggingataka að fjárhæð 3.251 millj.kr. í árslok 2016.

Samstæðan jafnar sjóðsflæði af eignum og skuldum í safni sínu með því að áætla meðallíftíma þeirra.

Meðallengd vátryggingaskuldbindinga er reiknuð með núvirtu greiðsluflæði vátryggingaskuldbindinga. Þeir þættir sem hafa áhrif á meðallengdina eru tímasetningar og upphæðir greiðsluflæðisíslar og vaxtaferill notaður til núvirðingar. Aukinn hlutfallslegur tjónaþungi á nýlegum tjónsárum getur lækkað meðallengdina sem og hækkan á markaðsvöxtum. Aukinn hlutfallslegur tjónagreiðsluþungi á seinni tjónsárum getur aukið meðallengdina sem og hækkan á markaðsvöxtum.

	2016	2015
Eignatryggingar (ár)	1,2	1,1
Sjó-, flug- og farmtryggingar (ár)	0,7	0,6
Lögboðnar ökutækjatryggingar (ár)	1,7	1,7
Frjálsar ökutækjatryggingar (ár)	0,6	0,6
Ábyrgðatryggingar (ár)	2,7	2,7
Almennar slysa-og sjúkratryggingar (ár)	1,6	1,6
Atvinnuslysatryggingar (ár)	1,8	1,9
Sjúkrakostnaðartryggingar (ár)	0,9	0,9
Frumtryggingar samtals (ár)	1,8	1,8
Líftryggingar (ár)	0,8	0,9
Heilsutryggingar (ár)	1,3	1,1

Eftirfarandi töflur sýna áætlað sjóðsflæði, án vaxta, vegna þeirra eigna og skulda sem tilheyra vátryggingasamningum samstæðunnar í árslok:

Bókfært verð	Áætlað sjóðsflæði					
	0-1 ár	1-2 ár	2-3 ár	3-4 ár	≥4 ár	
2016						
Fjáreignir, tengdar vátryggingasamningum						
Verðbréf færð á gangvirði gegnum rekstrarreikning:						
Verðbréf skráð á						
Nasdaq Iceland	28.980.217	11.712.054	279.986	3.240.151	8.321.219	5.426.807
Sjóðir með skráðum bréfum	1.013.921	534.701	479.220	0	0	0
Óskráð verðbréf	2.958.454	2.128.001	0	0	0	830.453
Verðbréf samtals	32.952.592	14.374.756	759.206	3.240.151	8.321.219	6.257.260
Krafa á endurtr.	23.541	23.541	0	0	0	0
Viðskiptakröfur	3.747.171	3.747.171	0	0	0	0
Handbært fé	1.062.663	1.062.663	0	0	0	0
Samtals	37.785.967	19.208.131	759.206	3.240.151	8.321.219	6.257.260
Eigin iðgj.- og ágóðaskuld ..	5.836.872	5.836.872	0	0	0	0
Eigin tjónaskuld	14.276.434	6.299.583	3.769.460	1.831.737	956.078	1.419.576
Mism. í sjóðsflæði	17.672.661	7.071.676	(3.010.254)	1.408.414	7.365.141	4.837.684

Skýringar, frh.:

27. Vátryggingaáhætta, frh.:

	Bókfært verð	Áætlað sjóðsflæði					
		0-1 ár	1-2 ár	2-3 ár	3-4 ár	≥4 ár	
2015							
Fjáreignir, tengdar vátryggingasamningum							
Verðbréf færð á gangvirði gegnum rekstrarrekning:							
Verðbréf skráð á							
Nasdaq Iceland	25.227.709	4.342.428	1.726.194	752.467	3.449.277	14.957.343	
Sjóðir með skráðum bréfum	3.356.777	0	0	0	116.211	3.240.566	
Óskráð verðbréf	1.879.621	300.259	0	103.314	0	1.476.048	
Verðbréf samtals	30.464.107	4.642.687	1.726.194	855.781	3.565.488	19.673.957	
Krafa á endurtr.	157.906	157.906	0	0	0	0	
Viðskiptakröfur	3.803.790	3.803.790	0	0	0	0	
Handbært fé	1.385.478	1.385.478	0	0	0	0	
Samtals	35.811.281	9.989.861	1.726.194	855.781	3.565.488	19.673.957	
Eigin iðgj.- og ágóðaskuld ..	5.514.657	5.514.657	0	0	0	0	
Eigin tjónaskuld	13.567.215	5.624.552	3.700.103	1.861.197	980.639	1.400.724	
Mism. í sjóðsflæði	16.729.409	(1.149.348)	(1.973.909)	(1.005.416)	2.584.849	18.273.233	

Taflan hér að neðan sýnir skiptingu vátryggingaskuldar eftir tryggingategundum:

	31.12.2016			31.12.2015		
	Heild	Hlutdeild endur- tryggjenda	Í eigin hlut	Hlutdeild		Í eigin hlut
				Heild	endur- tryggjenda	
Eignatryggingar	2.635.923	(381.269)	2.254.654	2.646.811	(452.895)	2.193.916
Sjó-, flug- og farmt.	224.120	(48.248)	175.872	480.866	(212.928)	267.938
Lögb.ökutækjatr.	9.812.148	0	9.812.148	9.376.057	0	9.376.057
Frjálsar ökutækjatr.	1.338.310	0	1.338.310	1.281.917	0	1.281.917
Ábyrgðatryggingar	2.220.299	(45.174)	2.175.125	1.922.882	(131.180)	1.791.702
Slysa-og sjúkratr.	1.137.848	0	1.137.848	1.173.184	(4.196)	1.168.988
Atvinnuslysatryggingar	2.119.634	0	2.119.634	2.014.185	0	2.014.185
Sjúkrakostnaðartr.	15.300	0	15.300	11.999	0	11.999
Endurtryggingar	75.428	0	75.428	75.594	0	75.594
Líftryggingar	535.224	(46.997)	488.227	461.734	(18.396)	443.338
Heilsutryggingar	773.445	(252.685)	520.760	707.681	(251.443)	456.238
Samtals	20.887.679	(774.373)	20.113.306	20.152.910	(1.071.038)	19.081.872

Helstu forsendur við mat á vátryggingaskuld

Mat á vátryggingaskuld og þær forsendur sem notaðar eru byggja á mati stjórnenda. Þær byggja á reynslu, því að þróun tjóna til framtíðar fylgi svipuðu mynstri og í fortíðinni, innri upplýsingum, ytri markaðsupplýsingum og væntingum og öðrum útgefnum upplýsingum. Þetta hefur í för með sér mat tengt meðaltjónakostnaði, verðbólgu og tjónatíðni fyrir hvert tjónsár. Forsendur eru endurskoðaðar reglulega í þeim tilgangi að tryggja raunhæft og sanngjarnit mat.

Skýringar, frh.:

27. Vátryggingaáhætta, frh.:

Afkoma samstæðunnar er næm fyrir eftirfarandi þáttum og sýnir taflan áhrif á afkomu samstæðunnar eftir skatta.

	Forsendubreytingar	2016	2015
Tjónatíðni	+/- 1%	1.028.251	990.024
Meðaltjón	+/- 1%	97.202	97.965
Of-/vanmat tjónaskuldar í langtímagreinum	+/- 10%	1.006.443	887.204
Iðgjöld	+/- 1%	132.433	112.609

Endurtryggingaráhætta

Samstæðan stýrir vátryggingaáhættu sinni meðal annars með gerð endurtryggingasamninga, þar sem hlut af áhættutöku er færður yfir til endurtryggjenda. Endurtryggingaáhætta felst í því að endurtryggjendur greiði ekki sinn hlut í tjónum. Oft tekur langan tíma að gera upp tjón. Á þeim tíma getur fjárhagsleg staða endurtryggjanda breyst á þann hátt að hann verði ófær um að standa við skuldbindingar sínar. Félagið hefur sett sér stefnu um endurtryggjendur, þar sem fram kemur að endurtryggjendur félagsins skuli hafa að lágmarki matseinkunnina A- frá Standard & Poor's (S&P). Með þessu er leitast við draga úr hættu að endurtryggjendur greiði ekki sinn hlut í tjónsatburðum. Eftirfarandi tafla sýnir skiptingu iðgjalda til endurtryggjenda í sjálfvirkum endurtryggingasamningum miðað við flokkun S&P fyrir árið 2016 og áætlun um skiptingu fyrir árið 2017.

	2017	2016
AA-	72,5%	73,4%
A+	22,3%	23,4%
A-	5,2%	3,2%
Samtals	100,0%	100,0%

Vaxtaáhætta

Stærsti hluti fjáreigna samstæðunnar er vaxtaberandi. Næmnigreining fyrir vaxtaáhættu sýnir hvernig breytingar á gangvirði verðbréfa sveiflast vegna breytinga á markaðsvöxtum á reikningsskiladegi. Fyrir fjáreignir og vátryggingasamninga tengist næmnigreiningin aðeins því fyr nefndu þar sem bókfært verð vátryggingasamninga er ekki næmt fyrir breytingum á markaðsáhættu. Laust handbært fé samstæðunnar er fjárfest í skammtímaverðbréfum til skemmi tíma en eins mánaðar.

Stjórnendur samstæðunnar framkvæma næmnigreiningu á skráðum vaxtabreytingum á mánaðarfresti með því að meta áætlaðar breytingar í eignasöfnum miðað við hreyfingar um 100 punkta í öllum ávöxtunarferlum fjáreigna og fjárskulda. Þessi næmnigreining sýnir heildarnæmi samstæðunnar fyrir vaxtabreytingum.

Hækkun ávöxtunarkröfu um 100 punkta í árslok hefði leitt til 787 millj. kr. minni hagnaðar fyrir skatta á árinu 2016 (2015: 530 millj. kr. minni hagnaður). Lækkun ávöxtunarkröfu um 100 punkta í árslok hefði leitt til 777 millj. kr. meiri hagnaðar fyrir skatta á árinu 2016 (2015: 564 millj. kr. meiri hagnaður).

Verðáhætta

Næmnigreining fyrir verðáhættu sýnir hvernig breytingar á gangvirði verðbréfa sveiflast vegna breytinga á markaðsverði, hvort sem verðbreytingarnar eru vegna einstakra fjárfestinga, útgefanda verðbréfa eða allra þátta sem hafa áhrif á alla fjármálagerninga sem viðskipti eru með á markaði.

Vegna þess að meirihluti fjáreigna samstæðunnar er bókfærður á gangvirði og gangvirðisbreytingarnar færðar í rekstrarreikning, munu allar breytingar á aðstæðum á markaði hafa áhrif á fjárfestingatekjur samstæðunnar.

Skýringar, frh.:

Gjaldmiðlaáhætta

Félög samstæðunnar fjárfesta í fjármálagerningum og gera samninga í öðrum gjaldmiðlum en starfrækslugjaldmiðli þeirra. Þar af leiðandi stendur samstæðan frammi fyrir hættu á því að gengi gjaldmiðils hennar miðað við aðra gjaldmiðla breytist á þann hátt að það hafi óhagstæð áhrif á virði þess hluta eigna eða skulda samstæðunnar sem eru í öðrum gjaldmiðlum en íslenskum krónum.

28. Mótaðilaáhætta

Mótaðilaáhætta er hættan á fjárhagslegu tapi ef viðskiptamaður eða mótaðili í fjármálagerningi getur ekki staðið við umsamdar skuldbindingar sínar við samstæðuna. Tapaðar viðskiptakröfur samstæðunnar hafa verið óverulegar í hlutfalli við veltu.

Ítarlega er fylgst með vanskilum á iðgjöldum og tapsáhætta yfirfarin reglulega með mati á stöðu einstakra viðskiptamanna. Viðskiptamenn í vanskilum eru flokkaðir sem áhættusamir og geta ekki átt í frekari viðskiptum við samstæðuna fyrr en þeir hafa greitt niður skuldir sínar.

Bókfært verð fjáreigna sýnir hámarks mótaðilaáhætta. Hámarks mótaðilaáhætta á uppgjörsdegi greinist þannig:

	2016	2015
Verðbréf	32.952.591	30.464.107
Endurtryggingakröfur	23.541	157.906
Viðskiptakröfur og aðrar kröfur	4.338.954	4.078.364
Handbært fé	1.062.663	1.385.478
Fjáreignir	<u>38.377.749</u>	<u>36.085.855</u>

Verðbréf eru sett fram án verðbréfa tengdum þeim líftryggingarsamningum þar sem fjárfestingaráhættan er borin af vátryggingataku.

Aldursgreining viðskiptakrafna sem ekki hafa verið virðisrýrðar er eftirfarandi:

	2016	2015
Hvorki gjaldfallnar né virðisrýrðar	3.635.861	3.225.524
Í vanskilum 1 - 30 dagar	191.167	155.181
Í vanskilum 31 - 90 dagar	73.509	90.573
Í vanskilum 91 - 120 dagar	102.219	108.707
Fjáreignir	<u>4.002.756</u>	<u>3.579.985</u>

Virðisrýrnun hefur verið reiknuð vegna krafna sem kunna að tapast og byggir á mati stjórnenda og reynslu fyrri ára. Það er álit stjórnenda samstæðunnar að bókfært verð viðskiptakrafna og annarra skammtimakrafna endurspeglig gangvirði þeirra.

Yfirlit um hreyfingar á virðisrýrnun viðskiptakrafna og annara krafna á árinu er eftirfarandi:

	2016	2015
Virðisrýrnun í upphafi árs	452.618	478.292
Gjalfærsla ársins	7.684	15.427
Endanlega tapað á árinu	(36.736)	(41.101)
Virðisrýrnun í lok árs	<u>423.566</u>	<u>452.618</u>

Skýringar, frh.:

28. Mótaðilaáhætta frh.:

Eftirfarandi tafla sýnir fjáreignir félagsins eftir alþjóðlegu lánshæfismati útgefanda þeirra:

2016	A	BBB	BB	Ekki skráð	Samtals
Verðbréf	0	17.619.501	2.913	15.330.177	32.952.591
Endurtryggingar	797.914	0	0	0	797.914
Viðskiptakröfur og aðrar kröfur	0	322.361	0	4.016.593	4.338.954
Handbært fé	0	1.062.663	0	0	1.062.663
Samtals	797.914	19.004.525	2.913	19.346.770	39.152.122
2015	A	BBB	BB	Ekki skráð	Samtals
Verðbréf	0	12.343.723	6.844.990	11.275.394	30.464.107
Endurtryggingar	1.228.944	0	0	0	1.228.944
Viðskiptakröfur og aðrar kröfur	0	274.574	0	3.803.790	4.078.364
Handbært fé	0	0	1.385.478	0	1.385.478
Samtals	1.228.944	12.618.297	8.230.468	15.079.184	37.156.893

29. Lausafjáráhætta

Lausafjáráhætta er hættan á því að samstæðan geti ekki staðið við skuldbindingar sínar þegar þær gjaldfalla. Samstæðan þarf alltaf að hafa nægjanlegt laust fé til að geta mætt ófyriséðum breytingum í fjármögnum eða markaðsbresti. Hluti fjármálagerninga samstæðunnar eru fjárfestingar í óskráðum verðbréfum sem ekki eru viðskipti með á skipulögðum mörkuðum og almennt getur tekið nokkurn tíma að innleysa. Því gæti samstæðan staðið frammi fyrir því að geta ekki innleyst fjárfestingar sínar, fyrir fjárhæðir nálægt gangvirði þeirra, í því skyni að mæta lausafjárþörf sinni.

Til að lágmarka þessa áhættu hefur samstæðan stefnu um lágmarks handbært fé á hverjum tíma og til viðbótar er gert ráð fyrir að skráðar fjáreignir samstæðunnar, sem eru stór hluti af heildareignum hennar, sé hægt að innleysa með stuttum fyrirvara.

Vænt sjóðsflæði eigna og skulda, án vaxta, er eftirfarandi:

2016	0-1 ár	1-5 ár	Yfir 5 ár	Enginn gjalddagi	Samtals
Eignir:					
Verðbréf	15.496.314	11.999.093	5.269.069	3.439.436	36.203.912
Endurtryggingaeignir	797.914	0	0	0	797.914
Viðskiptakröfur og aðrar kröfur	4.338.954	0	0	0	4.338.954
Handbært fé	1.062.663	0	0	0	1.062.663
Fjáreignir samtals	21.695.845	11.999.093	5.269.069	3.439.436	42.403.443
Skuldir:					
Tjónaskuld	6.821.548	7.316.716	775.127	0	14.913.391
Iðgjalda- og ágóðaskuld	5.974.289	0	0	0	5.974.289
Líffrygg.sk. með fjárfestingaáh.					
Líffryggingataka	3.251.321	0	0	0	3.251.321
Viðskiptaskuldir	1.343.927	0	0	0	1.343.927
Fjárskuldir samtals	17.391.085	7.316.716	775.127	0	25.482.928
Eignir - skuldir	4.304.760	4.682.377	4.493.942	3.439.436	16.920.515

Skýringar, frh.:

29. Lausafjáráhætta frh.:

2015	0-1 ár	1-5 ár	Yfir 5 ár	Enginn gjalddagi	Samtals
Eignir:					
Verðbréf	7.963.892	6.147.463	11.037.576	8.636.381	33.785.312
Endurtryggingaeignir	1.228.944	0	0	0	1.228.944
Viðskiptakröfur og aðrar kröfur	4.078.364	0	0	0	4.078.364
Handbært fé	1.385.478	0	0	0	1.385.478
Fjáreignir samtals	14.656.678	6.147.463	11.037.576	8.636.381	40.478.098
Tjónaskuld	6.699.525	7.024.182	771.002	0	14.494.709
Iðgjálfa- og ágóðaskuld	5.658.201	0	0	0	5.658.201
Líffrygg.sk. með fjárfestingaaáh.					
Líffryggingataka	3.321.205	0	0	0	3.321.205
Viðskiptaskuldir	1.325.516	0	0	0	1.325.516
Fjárskuldir samtals	17.004.447	7.024.182	771.002	0	24.799.631
Eignir - skuldir	(2.347.769)	(876.719)	10.266.574	8.636.381	15.678.467

30. Markaðsáhætta

Markaðsáhætta er hættan á því að breytingar á markaðsverði erlendra gjaldmiðla, vaxta og verðbréfa hafi áhrif á afkomu samstæðunnar eða virði fjárfestinga hennar í fjármálagermingum. Markmið með stýringu markaðsáhættu er að stýra og takmarka áhættu við skilgreind mörk, jafnframt því sem ábati er hámarkaður.

Stefna stjórna samstæðunnar við stýringu markaðsáhættu ræðst af fjárfestingarmarkmiðum þeirra. Starfsmenn samstæðunnar fylgjast með daglegum breytingum á markaði í samræmi við stefnu og starfsreglur. Stjórninnar setja félögunum stefnu um markaðsáhættu minnst einu sinni á ári. Afkoma fjárfestinga er kynnt á mánaðarfresti og stjórn fær yfirlit yfir fjárfestingar og eignaflokkaskiptingu.

31.

Gjaldmiðlaáhætta samstæðunnar greinist þannig:

2016	USD	EUR	Gjaldmiðlar	Aðrir Samtals
Eignir:				
Verðbréf	4.891	484.387	0	489.278
Endurtryggingaeignir	4.376	80.459	9.166	94.001
Handbært fé	118.282	17.648	20.480	156.410
Samtals	127.549	582.494	29.646	739.689
Skuldir:				
Vátryggingaskuld	71.379	0	0	71.379
Samtals	71.379	0	0	71.379
Fjárhagsleg staða, nettó	56.170	582.494	29.646	668.310
2015				
Eignir:				
Verðbréf	73.923	259.164	0	333.087
Endurtryggingaeignir	0	118.414	174	118.588
Handbært fé	127.341	39.069	99.296	265.706
Samtals	201.264	416.647	99.470	717.381
Skuldir:				
Vátryggingaskuld	71.379	0	0	71.379
Samtals	71.379	0	0	71.379
Fjárhagsleg staða, nettó	129.885	416.647	99.470	646.002

Skýringar, frh.:

32. Rekstraráhætta

Samstæðan býr við rekstraráhættu vegna mögulegs beins eða óbeins taps í tengslum við mismunandi þætti er varða t.d. starfsfólk, tækni og skipulag, og tengsl við utanaðkomandi þætti aðra en útlána-, markaðs-, eða lausafjárhættur, s.s. lög og reglur og viðurkennda staðla um hattsemi fyrirtækja. Rekstraráhætta nær til allra rekstrareininga samstæðunnar.

Markmið samstæðunnar er að verjast rekstraráhættu til að koma í veg fyrir fjárhagslegt tjón og að orðstír félagsins verði fyrir skaða. Þetta er gert með alhliða kostnaðaraðhaldi og skilvirkum starfsreglum.

Til að draga úr rekstraráhættu gerir félagið meðal annars kröfu um að verkefni og skyldur séu aðskildar á viðeigandi hátt, um reglulegar afstemmingar á færslum og eftirlit með þeim, að farið sé að lögum og reglum, að gert sé reglulegt mat á rekstraráhættupáttum, þjálfun starfsfólks og faglegri uppbyggingu fyrirtækisins.

33. Eiginfjárhætta

Það er stefna stjórnar félagsins að: Viðhalda sterku eiginfjárgrunni til að stuðla að hámarksstöðugleika og þar með skapa öryggi fyrir vátryggingataka. Viðhalda skilvirkri ráðstöfun fjármagns og stuðla að viðskiptaþróun með því að tryggja að ávöxtun eiginfjár uppfylli kröfur hluthafa. Ná fjárhagslegum sveigjanleika með því að viðhalda sterku lausafjárstöðu. Samræma samsetningu eigna og skulda þar sem tekið er tillit til viðeigandi áhættuþáttu innan geirans. Viðhalda fjárhagslegum styrk til að mæta kröfum vátryggingataka, eftirlitsaðila og hagsmunaaðila og viðhalda heilbrigðu eiginfjárlutfalli til að styðja við viðskiptamarkmið félagsins og hámarka verðmæti hluthafa. Nánar er fjallað um gjaldþol og eiginfjárvík samstæðunnar í skýringu 21.

Starfsemi samstæðunnar er háð lögum og reglum sem í gildi eru í þeim löndum þar sem starfsemin fer fram. Þær reglur og lög gera ekki aðeins ráð fyrir veitingu leyfa og eftirliti með rekstri heldur setja einnig hamlandi ákvæði (t.d. ákvæði um eiginfjárlutfall) til að lágmarka áhættu á vanskilum eða gjaldþrotri tryggingarfyrirtækja og til að mæta ófyrirsjánlegum skuldbindingum eftir því sem þær koma upp. Stefna samstæðunnar er að tryggja nægilegt fjármagn til að uppfylla lagaleg skilyrði eftirlitsaðila.

34. Skuldbindingar

Félagið hefur gert leigusamning vegna húsnæðis að Kringlunni 5 til 31.desember 2022. Húsaleiga á mánuði er 11,1 millj.kr. bundin visitölu neysluverðs. Heildarskuldbinding vegna samningsins er 798 millj.kr. í árslok á verðlagi í desember 2016.

35. Tengdir aðilar

Skilgreining tengdra aðila

Tengdir aðilar samstæðunnar eru hluthafar, dótturfélög, stjórnir móðurfélags og dótturfélaga, endurskoðunarnefnd, forstjóri og lykilstjórnendur og aðilar þeim tengdir. Félög í eigu stjórnarmanna eru einnig skilgreind sem tengdir aðilar.

Viðskipti við tengda aðila voru gerð á sambærilegum grundvelli og viðskipti við ótengda aðila.

Viðskipti við tengda aðila og stöður í efnahagsrekningi greinast þannig:

2016	Tekjur	Gjöld	Eignir	Skuldir
Hluthafar	122.624	30.931	0	14.008
Tengd félög	102.561	33.844	734	208
Lykilstarfsmenn	4.611	9.603	611	0
Stjórn	1.267	729	149	0
Samtals	231.063	75.107	1.494	14.216

Skýringar, frh.:

35. Tengdir aðilar frh.

	Tekjur	Gjöld	Eignir	Skuldir
Hluthafar	183.417	181.833	31.424	0
Tengd félög	60.413	75.100	4	684
Lykilstarfsmenn	5.382	6.180	1.057	0
Stjórn	1.318	133	135	0
Samtals	250.530	263.246	32.620	684

Laun og hlunnindi forstjóra, lykilstjórnenda og stjórnar samstæðunnar greinast þannig:

	2016 Laun og hlunnindi	2016 Mótframlag í lífeyrissjóð	2015 Laun og hlunnindi	2015 Mótframlag í lífeyrissjóð
Erna Gísladóttir, stjórnarformaður	6.900	570	6.000	480
Tómas Kristjánsson, stjórnarmaður	3.525	291	3.225	258
Heimir V. Haraldsson, stjórnarmaður	3.525	291	3.225	258
Hjörðís E. Harðardóttir, stjórnarmaður	3.525	291	3.225	258
Ingi Jóhann Guðmundsson, stjórnarmaður	3.525	291	3.225	258
Hermann Björnsson, forstjóri	46.926	6.424	40.602	5.418
Fimm framkvæmdastjórar (6 árið 2015)*	139.744	18.828	137.717	17.191

* Fimm framkvæmdastjórar Sjóvá, þar af er einn líka framkvæmdastjóri Sjóvá Líf. Í árslok 2016 áttu aðilar í framkvæmdastjórn félagsins 3.210 þús. hluti í félagini og hlutafé í Sjóvá í eigu stjórnarmanna og tengdra félaga voru 317.084 þús. hlutir.

36. Dótturfélög í samstæðu

	Staðsetning	Hlutur 2016	Hlutur 2015
Sjóvá-Almennar líftryggingar hf.	Ísland	100%	100%
Sjóvá Forvannahúsið ehf.	Ísland	100%	100%
Keira 1 ehf.	Ísland	100%	100%

37. Kennitölur

Helstu kennitölur samstæðunnar eru eftirfarandi:	2016	2015
Tjónahlutfall - Tjón ársins/iðgjöld ársins	73,1%	79,8%
Endurtryggingahlutfall	5,0%	0,4%
Kostnaðarhlutfall	22,8%	23,6%
Samsett hlutfall (tjón+endurtryggingar+kostnaður)	100,9%	103,8%
Ávöxtun eigin fjár	15,9%	3,9%
Eiginfjárlutfall	40,3%	39,3%

Skýringar, frh.:

38. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir

a. Grundvöllur samstæðu

(i) Dótturfélög

Dótturfélög eru þau félög þar sem samstæðan fer með yfirráð. Yfirráð grundvallast af því hvort fjárfestir hefur ákvörðunarvald yfir fjárfestingunni, ber áhættu eða hefur réttinn til að njóta breytilegs ávinnings vegna þáttoku í fjárfestingunni og getur með ákvörðunarvaldi haft áhrif á ávinning sinn af fjárfestingunni. Við mat á yfirráðum er tekið tillit til mögulegs atkvæðisréttar sem þegar er nýtanlegur. Reikningsskil dótturfélaga eru innifalin í samstæðureikningnum frá því að yfirráð nást og þar til þeim lýkur. Reikningsskilaaðferðum dótturfélaga hefur verið breytt þegar nauðsynlegt hefur verið til að laga þær að aðferðum samstæðunnar.

(ii) Viðskipti felld út við gerð samstæðureiknings

Viðskipti milli samstæðufélaga, stöður milli þeirra og óinnleystar tekjur og gjöld sem myndast hafa í viðskiptum milli félaganna eru felld út við gerð samstæðureikningsins. Óinnleyst tap er fært út með sama hætti og óinnleystur hagnaður, en aðeins að því marki að ekkert bendi til virðisýrnunar.

b. Erlendir gjaldmiðlar

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð í starfrækslugjaldmiðla einstakra samstæðufélaga á gengi viðskiptadags. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi uppgjörsdags. Gengismunur sem myndast við yfirlæslu í íslenskar krónur er færður í rekstrarreikning. Rekstrarkostnaður og sala í erlendum gjaldmiðlum eru færð í starfrækslugjaldmiðil á gengi viðskiptadags.

c. Fjármálagerningar

(i) Fjármálagerningar

Til fjármálagerninga teljast fjárfestingar í hlutabréfum, hlutdeildarskírteinum og skuldabréfum, viðskiptakröfur, aðrar kröfur sem falla undir skilgreiningu á fjáreign, handbært fé, viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir sem falla undir skilgreiningu á fjárskuld.

Fjármálagerningar eru færðir á gangvirði við upphaflega skráningu í bókhald. Þegar fjármálagerningar eru ekki metnir á gangvirði gegnum rekstrarreikning, er allur beinn viðskiptakostnaður færður til hækkunar á virði þeirra við upphaflega skráningu í bókhald. Eftir upphaflega skráningu eru fjármálagerningar sem ekki eru afleiður færðir með þeim hætti sem greinir hér á eftir.

Fjármálagerningar eru færðir í ársreikning þegar samstæðan gerist aðili að samningsbundnum ákvæðum viðkomandi fjármálagerninga. Fjáreignir eru felldar út úr ársreikningi ef samningsbundinn réttur samstæðunnar að sjóðstreymi vegna þeirra rennur út eða ef samstæðan yfirfærir fjáreignirnar til annars aðila án þess að halda eftir yfirráðum eða því sem næst allri þeiri áhættu og ávinnungi sem í eignarhaldi á þeim felst. Bókhaldsskráning hefðbundinna kaupa og sölu á fjáreignum er gerð á viðskiptadegi, þ.e. á þeim degi sem félagið skuldbindur sig til að kaupa eða selja eignina. Kröfur eru færðar þann dag sem þær verða til. Fjárskuldir eru felldar út úr ársreikningi ef skuldbindingar samstæðunnar sem skilgreindar eru í samningi eru greiddar, falla úr gildi, er vísað frá eða þeim er aflétt.

(ii) Verðbréf

Verðbréf eru í efnahagsreikningi flokuð sem fjáreignir á gangvirði gegnum rekstrarreikning hafi þau verið tilgreind þannig við upphaflega skráningu í bókhald. Fjáreignir eru tilgreindar á gangvirði gegnum rekstrarreikning ef ákvarðanir um kaup og sölu byggjast á gangvirði þeirra. Þetta á einnig við um eignir sem skilgreindar eru á móti vátryggingaskuld. Beinn viðskiptakostnaður er færður í rekstrarreikning þegar hann fellur til.

(iii) Viðskiptakröfur

Viðskiptakröfur eru fjáreignir, aðallega vegna tryggingasamninga, sem hafa fyrirfram ákveðna gjalddaga og eru ekki skráðar á opinberum markaði.

Skýringar, frh.:

38. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.:

c. Fjármálagerningar, frh.:

(iv) Handbært fé

Handbært fé samanstendur af óbundnum innstæðum hjá fjármálastofnunum og auðseljanlegum fjáreignum sem eru á gjalddaga innan þriggja mánaða frá kaupdegi, auðveldlega er hægt að umbreyta í reiðufé og hætta á verðbreytingum er óveruleg.

(v) Afskrifað kostnaðarverð

Afskrifað kostnaðarverð fjáreignar eða fjárskuldar er fjárhæðin sem fjáreignin eða fjárskuldin er metin á við upphaflega skráningu, að frádegnum afborgunum höfuðstóls og að viðbættum eða frádegnum uppsöfnuðum afföllum eða yfirverði sem fundið er með aðferð virkra vaxta á mismun upphaflegs verðs og uppgreiðsluverðmætis, að frádeginni virðisýrnun, ef við á.

(vi) Jöfnun

Fjáreignum og fjárskulduum er jafnað saman og nettó fjárhæð færð í efnahagsreikning þegar og aðeins þegar lagalegur réttur er til staðar um jöfnun og fyrirhugað er að gera upp með jöfnun fjáreigna og fjárskulda eða innleysa eignir og greiða skuldir samtímis. Engum fjáreignum og fjárskulduum er jafnað saman í efnahagsreikningi.

(vii) Mat á gangvirði

Gangvirði er verð á eign eða skuld í venjubundnum viðskiptum á matsdegi. Nánar tiltekið er gangvirði það verð sem fengist við sölu eignar eða yrði greitt við yfirlærislu skuldar í hefðbundnum viðskiptum milli markaðsaðila á matsdegi.

Samstæðan metur gangvirði fjármálagerninga samkvæmt markaðsverði á virkum markaði fyrir fjármálagerninginn, sé hann fyrir hendi. Markaður er talinn virkur ef reglulega er fyrir hendi skráð markaðsvirði sem endurspeglar raunveruleg og regluleg markaðsviðskipti milli ótengdra aðila. Gangvirði fjáreignar sem tilgreind er á gangvirði gegnum rekstrarreikning er ákvarðað á grundvelli viðeigandi markaðsvirðis í lok viðskiptadags ef það er fyrir hendi, en það er venjulega síðasta skráða viðskiptaverðið.

Ef markaður fyrir fjármálagerning er ekki virkur metur samstæðan gangvirðið á grundvelli matsaðferða, þar á meðal geta verið nýleg viðskipti ótengdra aðila, tilvísun í gangvirði sambærilegra fjármálagerninga og núvirt sjóðsflæði. Sú matsaðferð sem notuð er hámarkar notkun markaðsupplýsingum en takmarkar eins og hægt er forsendur sem ekki byggjast á markaðsupplýsingum. Matið byggir einnig á öllum þeim þáttum sem markaðsaðilar taka tillit til við verðákvarðanir og er í samræmi við viðurkenndar verðmatsaðferðir fyrir fjármálagerninga. Breytur í matsaðferðum endurspeglar á áreiðanlegan hátt væntingar á mörkuðum og mat á þeim áhættupáttum sem fjármálagerningurinn felur í sér. Samstæðan notar óháða matssérfræðinga sem meta gangvirðið á grundvelli matslíkana, aðgengilegra markaðsupplýsingum og faglegs mats. Samstæðan yfirfer matsaðferðirnar og prófar gildi þeirra með notkun markaðsviðskipta sambærilegra gerninga eða byggir á öðrum aðgengilegum markaðsupplýsingum.

(viii) Virðisýrnun fjáreigna

Fjáreignir sem ekki eru metnar á gangvirði gegnum rekstrarreikning eru metnar á hverjum reikningsskiladegi til að kanna hvort til staðar sé hlutlæg vísbending um virðisýrnun. Fjáreign hefur rýrnað í virði ef hlutlægar vísbendingar eru um að einn eða fleiri atburðir sem átt hafa sér stað eftir upphaflega skráningu eignarinnar benda til þess að vænt framtíðarsjóðstreymi af eigninni verði lægra en áður var talið. Virðisýrnun fjáreigna sem færðar eru á afskrifuðu kostnaðarverði er mismunurinn á bókfærðu verði þeirra annars vegar og núvirtu væntu framtíðarsjóðstreymi, miðað við upphaflega virka vexti, hins vegar.

Virðisýrnun er bakfærð ef hægt er að tengja bakfærsluna með hlutlægum hætti atburðum sem orðið hafa eftir að virðisýrnunin var færð. Bakfærsla virðisýrnunar fjáreigna sem færðar eru á afskrifuðu kostnaðarverði er færð í rekstrarreikning. Virðisýrnun viðskiptavildar er þó ekki bakfærð.

Skýringar, frh.:

38. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.:

d. Rekstrarfjármunir

Rekstrarfjármunir eru færðir til eignar á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýrnun. Innifaliinn er kostnaður sem rekja má beint til kaupa á eigninni.

Kostnaður við að endurnýja einstaka hluta rekstrarfjármuna er eignfærður þegar líklegt er talið að ávinningur sem felst í eigninni muni renna til samstæðunnar og hægt er að meta kostnaðinn á áreiðanlegan hátt. Allur annar kostnaður er gjaldfærður í rekstrarrekningi þegar til hans er stofnað.

Afskriftir eru reiknaðar af afskrifanlegri fjárhæð, sem er kostnaðarverð að frádregnu niðurlagsverði. Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan nýtingartíma einstakra hluta rekstrarfjármuna. Áætlaður nýtingartími greinist þannig:

Fasteignir	25 - 50 ár
Aðrir rekstrarfjármunir	3 - 7 ár

Afskriftaaðferðir, nýtingartími og niðurlagsverð eru endurmetin á uppgjörsdegi og breytt ef við á.

e. Óefnislegar eignir

(i) Viðskiptavild

Viðskiptavild er aðeins færð til eignar ef hún hefur myndast við kaup á dótturfélögum eða yfirtöku á starfsemi. Eignfærsla hennar miðast við yfirtökudag og heildargangvirði yfirfærðs endurgjalds, bókfært virði minnihluta í yfirtekna félagini og gangvirði fyrri hlutdeilda í yfirtekna félagini að frádregnu gangvirði yfirtekinna eigna og skulda miðað við yfirtökudag. Endurgjald samanstendur af gangvirði yfirfærðra eigna og skulda og eiginfjárgerningum sem gefnir eru út af samstæðunni. Endurgjaldið felur einnig í sér gangvirði hugsanlegs viðbótarendurgjalds.

Eftir upphaflega skráningu er viðskiptavild metin á kostnaðarverði að frádreginni uppsafnaðri virðisrýrnun. Virðisrýrnunarpróf er framkvæmt árlega eða oftar ef atburðir eða breytingar gefa til kynna virðisrýrnun á bókfærðu verði viðskiptavilda. Viðskiptavildinni er ráðstafað á yfirtökudegi til allra sjóðskapandi eininga samstæðunnar sem ætlað er að njóti samlegðar af sameiningunni óháð því hvort öðrum eignum eða skuldum hefur verið ráðstafað til þessara eininga. Hver eining sem viðskiptavild er ráðstafað til endurspeglar minnstu einingu innan samstæðunnar þar sem fylgst er með viðskiptavildinni sem hluta af innri stjórnun.

(ii) Hugbúnaður og viðskiptasambönd

Hugbúnaður er eignfærður á kostnaðarverði búnaðarins ásamt kostnaði við að koma honum í notkun. Hugbúnaður er afskrafaður miðað við áætlaðan nýtingartíma hans, sem eru 5-7 ár, undir liðnum rekstrarkostnaður.

Viðhaldskostnaður vegna hugbúnaðar er færður undir liðinn rekstrarkostnað þegar hann fellur til.

(iii) Virðisrýrnun eigna sem ekki teljast fjáreignir

Eignir sem hafa ótílgreindan nýtingartíma eru ekki afskrifaðar en fara árlega í virðisrýrnunarpróf. Hvenær sem atburðir eða breytar aðstæður valda því að vísbendingar eru um að bókfært verð sé ekki enduheimtanlegt fara þær í gegnum mat á virðisrýrnun. Virðisrýrnun er gjaldfærð þegar bókfært verð eignar eða fjárskapandi einingar er hreint gangvirði þeirra eða nýtingarvirði, hvort sem hærra reynist. Til þess að meta virðisrýrnun er eignum skipt niður í minnstu aðgreinanlegu hópa eigna sem mynda aðgreinanlegt sjóðstreymi. Eignir sem ekki teljast fjáreignir, aðrar en viðskiptavild, eru metnar á hverjum uppgjörsdegi til að kanna hvort vísbendingar séu um að rýrnun hafi minnkað eða horfið.

Skýringar, frh.:

38. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.:

f. Vátryggingasamningar

Félagið gefur út samninga sem flytja vátryggingalega áhættu frá viðskiptavinum til samstæðunnar.

(i) Skilgreining tryggingasamninga

Með vátryggingasamningi tekur vátryggjandinn að sér vátryggingaáhættu frá vátryggingataka með því að samþykkja að bæta tjón vegna ákveðins óviss atburðar í framtíðinni.

Vátryggingaáhættu er öll áhættu, önnur en fjárhagsleg áhættu, sem flutt er frá vátryggingataka til útgefanda vátryggingasamnings, svo sem vegna eignatjóns, slyss, sjúkdóms eða andláts.

(ii) Vátryggingasamningar - flokkun

Tryggingasamningar samstæðunnar greinast í two flokka eftir því hversu lengi vátryggingaáhættan varir og hvort samningarnir eru fastir eða breytilegir.

Skaðatryggingar

Tryggingasamningar í þessum flokkir eru ábyrgðatryggingar, slysatryggingar og eignatryggingar.

Ábyrgða- og slysatryggingasamningar bæta tjón sem hinn vátryggði veldur þriðja aðila vegna afleiðinga lögmaðra aðgerða hans og bætur einnig hinum vátryggða það tjón sem hann verður fyrir í samræmi við skilmála tryggingasamningsins.

Eignatryggingar greiða aðallega bætur til viðskiptavina samstæðunnar vegna tjóns eða taps á eignum. Viðskiptavinir með rekstrarstöðvunartryggingu geta einnig fengið bætur vegna tekjutaps ef tjón eigna veldur því að eignirnar nýtast ekki í rekstri.

Líftryggingar

Þessir vátryggingasamningar taka til andláts eða ákveðinna sjúkdóma.

Iðgiold eru færð til tekna línulega á vátryggingatímabili og bótagreiðslur er færðar til gjalda á því tímabili sem hinn tryggði atburður á sér stað.

(iii) Fjárfestingar þar sem fjárfestingaráhættu er borin af líftryggingataka

Fjárfestingar með fjárfestingaráhættu líftryggingataka eru fjáreignir í eigu samstæðunnar sem vátryggingatakar í söfnunarlíftryggingum hafa valið og bera fjárfestingaráhættu af samkvæmt skilmálum söfnunarlíftrygginga. Líftryggingaskuld með fjárfestingaráhættu líftryggingataka er skuldbinding samstæðunnar gagnvart umræddum vátryggingatökum að sömu fjárhæð.

(iv) Tjónaskuld

Samstæðan metur á uppgjörsdegi hvort skráð tjónaskuld sé nægjanleg til þess að standa við áætlaðar skuldbindingar samstæðunnar með því að meta framtíðarfjárflæði tjónaskuldarinnar. Allar breytingar á tjónaskuldinni koma fram í rekstrarrekningi (sjá skýringu 9). Við gerð matsins er tekið tillit til áætlana vegna allra samningsbundinna sjóðshreyfinga vegna tjóna og tjónakostnaðar.

(v) Endurtryggingasamningar

Endurtryggingasamningar eru gerðir til að draga úr áhættu samstæðunnar. Endurtryggjendur bera ýmist ákveðið hlutfall af bótafjárhæðum eða alla áhættuna umfram umsamda fjárhæð.

Kröfur á endurtryggjendur vegna iðgjalda og tjóna eru færðar sem endurtryggingaeignir. Þar er um að ræða kröfur vegna hlutdeildar þeirra í tjónum samkvæmt endurtryggðum vátryggingasamningum og hlutdeild í iðgjaldaskuld. Skuldbindingar vegna endurtrygginga er hlutdeild endurtryggjenda í iðgioldum vegna endurtryggingasamninga sem færð eru í rekstrarrekning við endurnýjun samninganna (sjá skýringar 7 og 9).

g. Hlunnindi starfsmanna

Félagið greiðir framlög í iðgjaldatengda lífeyrissjóði, þar sem greidd eru föst framlög til almennra lífeyrissjóða á grundvelli laga. Á samstæðunni hvílir ekki önnur greiðsluskylda eftir að þessi framlög hafa verið greidd. Framlögini eru færð til gjalda eftir því sem þau falla til.

Skýringar, frh.:

38. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.:

h. Eigið fé

(i) Hlutafé

þegar samstæðan kaupir eigin hluti er kaupverðið, að meðtoldum beinum kostnaði, fært til lækkunar á eigin fé.
þegar eigin hlutir eru seldir er eigið fé hækkað.

(ii) Arðgreiðslur

Arðgreiðslur til hluthafa eru færðar til lækkunar á eigin fé þegar þær eru samþykktar af hluthöfum á aðalfundi.

i. Skuldbindingar

Skuldbinding er færð þegar talið er að samstæðan beri lagalega eða ætlaða skuldbindingu vegna liðinna atburða, líklegt er talið að til greiðslu komi og hægt er að meta hana á áreiðanlegan hátt. Skuldbindingar eru metnar miðað við vænt framtíðarsjóðstreymi, sem er núvirt með vöxtum fyrir skatta, þar sem vextirnir endurspeglar mat markaðarins á tímavirði peninga hverju sinni og þá áhættu sem fylgir einstökum skuldbindingum.

j. Tekjur og gjöld af vátryggingastarfsemi

(i) Iðgjöld

Tekjfærð iðgjöld í rekstrarreikningi eru þau iðgjöld sem falla til á rekstrarárinu að viðbættum yfirfærðum iðgjöldum frá fyrra ári, en að frádregnum iðgjöldum næsta árs, sem færast sem iðgjaldaskuld. Iðgjaldaskuld í efnahagsreikningi er sá hluti iðgalda vegna tekinnar vátryggingaáhættu á árinu sem tilheyrir næsta reikningsári.

(ii) Umboðslaun

Umboðslaun í rekstrarreikningi eru þóknun frá endurtryggjendum.

(iii) Tjón

Gjalfærð tjón í rekstrarreikningi eru tjón ársins ásamt hækkun eða lækkun vegna tjóna fyrri ára. Tjónaskuld í efnahagsreikningi er heildarfjárhæð tilkynntra óuppgerðra tjóna, auk tryggingafræðilegrar áætlunar fyrir orönum en ótilkynntum tjónum.

k. Tekjur og gjöld af fjárfestingum

(i) Vaxtatekjur og vaxtagjöld

Vaxtatekjur og vaxtagjöld eru færð í rekstrarreikning miðað við virka vexti. Virkir vextir eru þeir vextir sem afvaxta nákvæmlega væntar framtíðargreiðslur á væntum líftíma fjáreigna eða fjárskulda og endurspeglar virkir vextir bólkfært verð fjáreigna og fjárskulda. Virkir vextir myndast við upphaflega skráningu fjáreigna og fjárskulda og eru ekki endurskoðaðir síðar á líftímanum.

Útreikningur virkra vaxta felur í sér allar þóknanir og álag eða frádrag, greitt eða móttekið, viðskiptakostnað og aföll eða yfirverð sem eru óaðskiljanlegur hluti af virkum vöxtum. Viðskiptakostnaður er kostnaður sem hægt er að rekja beint til yfirtöku, útgáfu eða afskráningar fjáreigna eða fjárskulda.

Vaxtatekjur og vaxtagjöld í rekstrarreikningi innifela vexti af fjáreignum og fjárskulduum sem metin eru á afskrifuðu kostnaðarverði með aðferð virkra vaxta og vexti af handbæru fé.

(ii) Gangvirðisbreytingar fjáreigna

Gangvirðisbreytingar fjárfestinga í verðbréfum samanstanda af breytingum á gangvirði.

(iii) Gengismunur

Gengismunur samanstendur af breytingum eigna og skulda í erlendum gjaldmiðlum. Nettó gengismunur er færður í rekstrarreikning með fjármunatekjum.

Skýringar, frh.:

38. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.:

I. Rekstrarkostnaður

Rekstrarkostnaður samanstendur af launakostnaði, markaðskostnaði, upplýsingatæknikostnaði, skrifstofu- og stjórnunarkostnaði, kostnaði við rekstur húsnæðis, afskriftum rekstrarfjármuna og öðrum kostnaði.

m. Tekjuskattur

Tekjuskattur af afkomu ársins samanstendur af tekjuskatti til greiðslu og frestuðum tekjuskatti. Tekjuskattur er færður í rekstrarreikning nema að því marki sem hann varðar liði sem eru færðir beint á eigið fé eða í yfirlit um heildarafkomu, en í þeim tilvikum er tekjuskatturinn færður á þá liði.

Tekjuskattur til greiðslu er tekjuskattur sem áætlað er að komi til greiðslu á næsta ári vegna skattskylds hagnaðar ársins, miðað við gildandi skatthlutfall á uppgjörsdegi, auk leiðréttинга á tekjuskatti til greiðslu vegna fyrri ára.

Frestaður tekjuskattur er færður með notkun efnahagsreikningsaðferðarinnar vegna tímabundinna mismuna á bókfærðu verði eigna og skulda í ársreikningnum annars vegar og skattverði þeirra hins vegar. Frestaður tekjuskattur er ekki færður vegna tímabundinna mismuna vegna upphaflegrar skráningar eigna eða skulda sem hafa ekki áhrif á reikningshaldslega eða skattalega afkomu.

Frestaður tekjuskattur er metinn með því skatthlutfalli sem búist er við að verði lagt á tímabundna mismuni þegar þeir snúast við, byggt á lögum sem öðlast hafa gildi með formlegum hætti eða í reynd á uppgjörsdegi. Skatteign og tekjuskattskuldbindingu er jafnað saman þegar til staðar er lagalegur réttur til að jafna saman tekjuskattsskuld og skatteign og þegar skattarnir munu verða lagðir á af sömu skattyfirvöldum á sama fyrirtæki, eða á fyrirtæki sem eru samskötuð og gert er ráð fyrir að muni greiða skatta sameiginlega.

Skatteign er einungis færð að því marki sem líklegt er talið að skattskyldur hagnaður verði til ráðstöfunar í framtíðinni, sem unnt verður að nýta eignina á móti. Skatteign er metin á hverjum uppgjörsdegi og lækkuð að því marki sem talið er að hún nýtist ekki.

n. Hagnaður á hlut

Samstæðan birtir í ársreikningnum grunnhagnað á hlut og þynntan hagnað á hlut fyrir almenna hluti í félaginu. Grunnhagnaður á hlut er reiknaður sem hlutfall afkomu, sem ráðstafað er til almennra hluthafa í félaginu, og vegins meðalfjölda útstandandi almennra hluta á árinu. Þynntur hagnaður á hlut er sá sami og grunnhagnaður á hlut þar sem félagið hefur ekki gert kaupréttarsamninga eða breytanlega lánasamninga.

o. Starfsþáttayfirlit

Rekstrarstarfsþáttur er hluti samstæðunnar sem fæst við viðskipti og er fær um að afla tekna og stofna til gjalda að meðtöldum tekjum og gjöldum vegna viðskipta við aðra hluta samstæðunnar.

q. Innleiðing á nýjum og endurbættum stöðlum

Nokkrir nýir alþjóðlegir reikningsskilastaðlar og endurbætur á stöðlum gilda fyrir reikningsár sem hefjast eftir 1.janúar 2016 og er heimilt að beita fyrir gildistöku þeirra. Samstæðan hefur ekki nýtt heimildirnar við gerð þessa samstæðureiknings.

Viðauki við skýringu 23 (óendurskoðað)

Þróun tjónaskulda

Félagið hóf starfsemi 30. september 2009 í þeim tilgangi að taka yfir tryggingastarfsemi og tengdar skuldbindingar SJ Eignarhaldsfélags hf.(þá Sjóvá-Almennar tryggingar hf., kt.701288-1739). Þar sem félagið tók yfir allar skuldbindingar tengdar tryggingastarfseminni er þróun tjónaskulda samstæðunnar í skaðatryggingum síðustu tíu ára og staða þeirra í árslok 2016 sýnd hér á eftir.

Til viðbótar við framtíðarspár er þróun våtryggingaskulda mælikvarði á getu samstæðunnar til að ákvæða endanlega tjónafjárhæð. Í fyrri töflunni (þrihyrningnum) kemur fram hvernig heildarfjárhæð tjóna hefur þróast síðustu ár. Þá koma fram uppsafrnaðar tjónagreiðslur og staða tjónaskulda í árslok 2016. Í neðri töflu (tjóni í eigin hlut) hefur hlutdeild endurtryggienda verið dregin frá tjónagreiðslum sem og þeirra hluti í tjónaáætlunum.

Árin 2014 - 2016 eru reiknuð miðað við Solvency II þar sem tjónaskuldin er reiknuð sem besta mat og núvirt en eldri ár eru úr fyrri ársreikningum.

Heildarfjárhæðir (millj.kr.)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Samtals
Mat á endanlegum tjónakostnaði:											
- í lok tjónsárs	8.817	9.823	8.626	7.906	8.411	8.835	8.690	8.757	10.784	10.446	
- einu ári síðar	8.991	9.890	8.785	7.963	8.804	9.449	8.408	9.412	11.319	0	
- tveimur árum síðar	8.808	9.715	8.669	7.733	8.627	8.605	8.713	9.500	0	0	
- þremur árum síðar	8.611	9.501	8.267	7.460	7.542	8.449	8.955	0	0	0	
- fjórum árum síðar	8.442	9.275	8.002	7.121	7.535	8.356	0	0	0	0	
- fimm árum síðar	8.331	9.131	7.872	6.974	7.435	0	0	0	0	0	
- sex árum síðar	8.223	9.000	7.642	6.820	0	0	0	0	0	0	
- sjó árum síðar	8.066	8.874	7.467	0	0	0	0	0	0	0	
- átta árum síðar	7.986	8.800	0	0	0	0	0	0	0	0	
- níu árum síðar	7.984	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Mat á uppsöfnudum tjónum í árslok 2016	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Uppsafrnaðar tjónagreiðslur í árslok 2016	7.984	8.800	7.467	6.820	7.435	8.356	8.955	9.500	11.319	10.446	
Tjónaskuld samtals.....	<u>31</u>	<u>64</u>	<u>234</u>	<u>204</u>	<u>362</u>	<u>471</u>	<u>776</u>	<u>1.840</u>	<u>3.646</u>	<u>5.758</u>	<u>13.387</u>
Tjónaskuld vegna eldri ára											217
Bótaskuld vegna líftrygginga											491
Áhættuálag											818
Tjónaskuld alls í árslok 2016											<u>14.913</u>

Tjón, eigin hlutur	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Samtals
Mat á uppsöfnudum tjónum í eigin hlut í árslok 2016	7.865	8.455	7.270	6.767	7.354	7.795	8.868	9.235	10.835	10.446	
Uppsafrnaðar tjónagreiðslur í eigin hlut í árslok 2016	(7.834)	(8.390)	(7.097)	(6.563)	(6.991)	(7.324)	(8.083)	(7.552)	(7.431)	(4.688)	
Tjónaskuld í eigin hlut samtals.....	<u>31</u>	<u>64</u>	<u>182</u>	<u>204</u>	<u>362</u>	<u>471</u>	<u>776</u>	<u>1.683</u>	<u>3.404</u>	<u>5.758</u>	<u>12.935</u>
Tjónaskuld vegna eldri ára											217
Bótaskuld vegna líftrygginga											306
Áhættuálag											818
Tjónaskuld alls í árslok 2016, í eigin hlut											<u>14.276</u>

Stjórnarháttayfirlýsing 2016

Sjóvá-Almennar tryggingar hf.

Inngangur

Sjóvá-Almennar tryggingar hf. (Sjóvá) er hlutafélag sem stofnað var 20. júní 2009. Félagið er vátryggingafélag og starfar samkvæmt lögum um hlutafélög nr. 2/1995¹ og lögum um vátryggingastarfsemi nr. 100/2016². Í samræmi við lög um endurskoðendur nr. 79/2008³ eru vátryggingafélög skilgreind sem einingar tengdar almannahagsmunum og er sérstaklega kveðið á um hlutverk endurskoðunarnefnda í slíkum einingum í lögum um ársreikninga nr. 3/2006⁴. Sjóvá samstæðan starfar á vátryggingamarkaði og er alhliða vátryggingafélag með starfsemi á Íslandi á sviði skaða- og líftrygginga. Samkvæmt útgefnum ársreikningum var hlutdeild Sjóvár miðað við iðgjöld ársins hjá íslenskum vátryggingafélögum í árslok 2015 um 28% í skaðatryggingum og um 35% í líf- og heilsutryggingum. Sjóvá-Almennar líftryggingar hf. (Sjóvá líf) er dótturfélag Sjóvár og er allri daglegri starfsemi þess útvistað til móðurfélagsins.

Starfsemi Sjóvár er fjölbreytt og þjónustan yfirgrípmikil en félagið býður tryggingavernd á öllum sviðum til fleiri en 7.000 lögaðila og yfir 67.000 einstaklinga hér á landi. Viðskiptavinum í vildarþjónustunni Stofni er boðið upp á ýmsa virðisaukandi þjónustubætti, svo sem vegaaðstoð, endurgreiðslu hluta af iðgjöldum, fjölþættar vildir í tjónaþjónustu og betri kjör á tryggingum. Í árslok 2016 störfuðu 178 starfsmenn hjá Sjóvá í 172 stöðugildum. Sjóvá hefur á að skipa 31 útibúi og þjónustuskrifstofum, víðs vegar um landið að höfuðstöðvum meðtoldum.

Félagið fylgir reglum um stjórnarhætti sem fjallað er um í lögum um hlutafélög og lögum um vátryggingastarfsemi og leiðbeinandi tilmælum Fjármálaeftirlitsins (FME) um stjórnarhætti vátryggingafélaga nr. 5/2015⁵. Stjórn félagsins endurnýjaði starfsreglur sínar þann 18. febrúar 2016 og eru þær aðgengilegar á sjova.is. Studst var við leiðbeiningar Viðskiptaráðs Íslands, Nasdaq Iceland hf. og Samtaka atvinnulífsins útgefnum í maí 2015⁶ við ritun stjórnarháttayfirlýsingar þessarar.

Frávik frá leiðbeiningum um stjórnarhætti

Sjóvá starfar eins og framan greinir eftir leiðbeiningum um stjórnarhætti og uppfyllir ákvæði þeirra, en á því er undantekning sem hér er tilgreind.

Í grein 1.5 er fjallað um skipan og hlutverk tilnefningarnarnefndar sem er að tilnefna einstaklinga til stjórnarsetu. Stjórn Sjóvár hefur ekki talið þörf á að skipa sérstaka

¹ <http://www.althingi.is/lagas/nuna/1995002.html>

² <http://www.althingi.is/lagas/nuna/2016100.html>

³ <http://www.althingi.is/lagas/nuna/2008079.html>

⁴ <http://www.althingi.is/lagas/nuna/2006003.html>

⁵ Leiðbeinandi tilmæli Fjármálaeftirlitsins má nálgast hér: <http://www.fme.is/log-og-tilmaeli/leidbeinandi-tilmaeli/>

⁶ <http://leidbeiningar.is/>

tilnefningarnefnd. Það er mat stjórnar Sjóvár að núverandi fyrirkomulag framboða og stjórarkjörs hafi gefist vel. Stjórnarmenn þurfa að standast sérstakt hæfismat FME.

Fyrirkomulag samskipta hluthafa og stjórnar

Hlutabréf í Sjóvá voru tekin til viðskipta á Aðalmarkaði Nasdaq Iceland 11. apríl 2014 að undangengnu almennu hlutafjárútboði á 23% hlutafjár í féluginu. Hluthafar í Sjóvá voru 1236 talsins í lok árs 2016. Allir hluthafar eru hvattir til að mæta á aðalfund þar sem gefnar eru ítarlegar upplýsingar um starfsemi félagsins.

Upplýsingar um brot á lögum og reglum sem viðeigandi eftirlits- eða úrskurðaraðili hefur ákvarðað

Félagið hefur enga dóma hlotið fyrir refsiverðan verknað skv. almennum hegningarlögum, samkeppnislögum, lögum um vátryggingastarfsemi eða löggjöf um hlutafélög, einkahlutafélög, bókhald, ársreikninga, gjaldþrot eða opinber gjöld eða þeim sérlögum sem gilda um aðila sem lúta opinberu eftirliti með vátryggingastarfsemi.

Innra eftirlit og áhættustýring

Sjóvá lýtur eftirliti FME og hefur komið á samhæfðri áhættustýringu sem nær til allra rekstrarþátta félagsins í samræmi við leiðbeinandi tilmæli FME nr. 3/2014 um áhættustýringu og starfssvið tryggingastærðfræðings hjá vátryggingafélögum. Samkvæmt tilmælunum skal vátryggingafélag tryggja viðeigandi umgjörð samhæfðrar áhættustýringar og skal hún ávallt vera grunnþáttur í starfseminni. Sjóvá hefur sett sér áhættustefnu sem lýsir umgjörð samhæfðrar áhættustýringar. Áhættustefnan tekur til allra áhættuþátta sem krafist er í lögum um vátryggingastarfsemi nr. 100/2016 og leiðbeinandi tilmælum FME nr. 3/2014 og stýringu þeirra. Hún var síðast endurnýjuð 24. janúar 2017.

Stjórnkerfi og skipulag félagsins er skráð í gæðakerfi þess. Leiðbeiningar fyrir starfsmenn félagsins miða að því að hver og einn beri ábyrgð á gæðum vinnu sinnar, þjónustu félagsins og upplýsingaöryggi. Innra eftirlit er innbyggt í verklagsreglur félagsins og eru innri úttektir og áhættugreiningar framkvæmdar reglulega. Forstöðumaður gæða- og öryggismála kynnir niðurstöður innri úttekta og stöðu úrbótaverkefna í kjölfar innri endurskoðunar og annarra úttekta fyrir framkvæmdastjórn að jafnaði mánaðarlega. Stjórn hefur sett stefnu um innra eftirlit í samræmi við leiðbeinandi tilmæli FME nr. 7/2014 um innri endurskoðun vátryggingafélaga.

Félagið leggur áherslu á skýra verkaskiptingu og ábyrgð. Regluleg skýrslugjöf er varðar afkomu einstakra sviða starfseminnar er mikilvægur þáttur innra eftirlits. Mánaðarlegar skýrslur um rekstrarlega afkomu og fjárfestingar, ársfjórðungslegar skýrslur um áhættustýringu, árlegt eigið áhættu- og gjaldþolosmat og aðrar reglulegar úttektir miða að því að tryggja gagnsæi í starfseminni og auðvelda féluginu að uppgötva og leiðréttu hugsanlegar skekkjur, fylgjast með frávikum og sveiflum í starfseminni og gefa svigrúm til að bregðast við ef áhættuþættir eða breytingar í rekstrarumhverfi gefa tilefni til. Framkvæmdastjórar funda að lágmarki árlega með áhættu- og öryggisnefnd um áhættur

þeirra ábyrgðarsviðs, hvernig stýringu og eftirliti með áhættum er háttað og meta hvort það sé fullnægjandi.

Tryggingastærðfræðingur félagsins hefur reglulegt eftirlit með því að iðgjaldaskrár endurspeglar raunverulega vátryggingalega áhættu og séu í samræmi við afkomumarkmið. Tjónaskuld og endurtryggingavernd félagsins eru metnar með reglulegum hætti og þess gætt að þær séu í samræmi við þarfir félagsins og skuldbindingar þess. Sjóvá hlaut vottun árið 2014 á upplýsingaöryggi samkvæmt ISO/IEC 270001 staðlinum. Vottunin staðfestir að rekstur upplýsingakerfa félagsins sé í samræmi við kröfur staðalsins sem og uppfylli tilmæli FME um rekstur upplýsingakerfa nr. 2/2014.

Endurskoðun ársreiknings félagsins er í höndum Deloitte ehf. sem kosið var á aðalfundi árið 2013 fyrir rekstrarárin 2013-2017. Innri endurskoðun er útvistað til KPMG ehf.

Hlutverk, framtíðarsýn og vegvísar

Á árinu 2016 var áfram unnið að settum markmiðum um stöðu félagsins til framtíðar. Þau byggja á stefnu sem mörkuð var árið 2013 og byggir hún á skilgreindu hlutverki, framtíðarsýn og vegvísnum Sjóvár sem starfsfólk hefur að leiðarljósi í starfi sínu. Hlutverk Sjóvár er „Við tryggjum verðmætin í þínu lífi“. Framtíðarsýnin er „Sjóvá er tryggingafélag sem þér líður vel hjá“. Vegvísarnir eru leiðbeinandi í öllum ákvörðunum stjórnar og starfsfólks og leggja grunninn að þeirri framtíðarsýn sem unnið er að innan félagsins:

- Verum á undan – þannig sýnum við frumkvæði
- Höfum það einfalt – þannig gerum við okkur skiljanleg
- Segjum það eins og það er – þannig sýnum við heiðarleika
- Verum vingjarnleg – þannig verður allt fyrirtækið eftirsóknarvert

Reglur, stefnur og samfélagsleg ábyrgð

Stjórn Sjóvár samþykkti endurskoðaðar starfsreglur sínar 18. febrúar 2016. Reglurnar kveða meðal annars á um hæfi stjórnarmanna, verkaskiptingu og skyldur stjórnarmanna. Reglurnar ná einnig yfir hlutverk og verksvið stjórnar og forstjóra, fyrirsvar stjórnar félagsins, upplýsingagjöf til stjórnar, fundarsköp og fundargerðir, ákvörðunarvald og skipan undirnefnda stjórnar. Hlutverk stjórnar er að hafa eftirlit með því að starfsemi félagsins sé í samræmi við lög og samþykktir og hafa eftirlit með bókhaldi og ráðstöfun fjármuna félagsins. Stjórnin hefur eftirlit með árangri og skilvirkni félagsins og stuðlar að því að markmið félagsins náið.

Stjórn hélt sameiginlega fundi með innri og ytri endurskoðendum og endurskoðunarnefnd um innra eftirlit og áhættustýringu, með og án viðveru starfsfólks félagsins. Mat stjórnar á eigin störfum fór fram í desember 2016 samkvæmt leiðbeiningum um stjórnarhætti og taldi stjórn sig hafa uppfyllt skyldur sínar samkvæmt lögum og starfsreglum og að starf hennar hefði skilað tilætluðum árangri.

Stefna samstæðunnar um samfélagslega ábyrgð er sem hér segir: „Við hjá Sjóvá teljum mikilvægt að starfa í sátt við samfélagið og umhverfið. Með því að haga starfseminni á samfélagslega ábyrgan hátt stuðlum við að arðsemi og vexti til framtíðar til hagsbóta fyrir samfélagið, viðskiptavini og hluthafa.“ Sjóvá hefur verið aðili að Festu, miðstöð um

samfélagsábyrgð frá árinu 2014. Starfsfólk er uppálagt að fylgja útgefnum siðareglum félagsins sem skulu vera grunnviðmið fyrir góða viðskiptahætti og siðferði í viðskiptum. Vorið 2014 hlaut Sjóvá Jafnlaunavottun VR sem staðfestir að í féluginu er virkt jafnlaunakerfi og var sú vottun endurnýjuð á árinu 2016.

Samþykktir félagsins, starfsreglur stjórnar Sjóvár, starfsreglur endurskoðunarnefndar, stefna um samfélagslega ábyrgð og siðareglur Sjóvár eru aðgengilegar á sjova.is.

Stjórn

Stjórn skal skv. samþykktum félagsins skipuð fimm aðalmönnum og tveimur varamönnum. Stjórnarkjör fer fram á aðalfundi sem hlutfallskosning milli einstaklinga og skulu fyrstu fjögor stjórnarsæti skipa þeir tveir karlar og bær tvær konur sem fá flest atkvæði við kjörið og skal sá einstaklingur sem næst kemur á eftir fyrrgreindum fjórum stjórnarmönnum tekjast réttkjörinn sem fimmti stjórnarmaðurinn. Í kjöri til varamennsku í stjórn teljast kjörin sú kona og sá karl sem flest atkvæði fá í kjörinu. Stjórnarmenn og framkvæmdastjóri skulu fullnægja þeim hæfisskilyrðum sem sett eru í hlutafélagalögum og lögum um vátryggingastarfsemi eftir því sem við á. Í starfsreglum stjórnar segir að leitast skuli við að meirihluta stjórnar skipi stjórnarmenn sem eru óháðir gagnvart féluginu og daglegum stjórnendum þess. Úr hópi aðalmanna skal kjósa stjórnarformann og varaformann stjórnar með einföldum meirihluta. Ekki er í gildi stefna um fjölbreytileika eins og henni er lýst í lögum um ársreikninga, en gildandi er jafnréttisstefna sem nær til félagsins alls og lýsir áherslum Sjóvár á jafnréttismál. Markmið stefnunnar er að tryggja að mannauður félagsins verði sem best nýttur með því að stuðla að jafnri stöðu kvenna og karla og jöfnum tækifærum einstaklinga.

Aðalmenn í stjórn Sjóvár eru Erna Gísladóttir, stjórnarformaður, Tómas Kristjánsson, varaformaður, Heimir V. Haraldsson, Hjördís E. Harðardóttir og Ingi Jóhann Guðmundsson. Varamenn í stjórn eru Garðar Gíslason og Kristín Egilsdóttir. Stjórnin fundar að jafnaði mánaðarlega og að lágmarki 10 sinnum á ári.

Stjórn Sjóvár telur að ákvæðum leiðbeininga um stjórnarhætti er varðar óhæði stjórnarmanna sé fullnægt. Þau Erna, Heimir, Hjördís og Tómas eru óháð féluginu, daglegum stjórnendum þess og stórum hluthöfum. Ingi Jóhann er óháður féluginu og daglegum stjórnendum þess en hann telst háður stórum hluthafa samkvæmt leiðbeiningum um stjórnarhætti þar sem hann er eigandi og stjórnarmaður í félögum sem eiga beina og óbeina eignarhluti yfir 10% í Sjóvá.

Stjórn Sjóvár fundaði 14 sinnum á árinu 2016 og voru allir stjórnarfundir fullskipaðir stjórnarmönnum að tveimur frátöldum þar sem einn stjórnarmaður forfallaðist og sótti varamaður annan þeirra funda.

Erna Gísladóttir, stjórnarformaður, fædd 5. maí 1968, til heimilis á Seltjarnarnesi. Erna var fyrst kjörin í stjórn Sjóvár 20. júní 2009. Hún tók við formennsku stjórnar í júlí 2011. Erna lauk B.Sc. í hagfræði frá Háskóla Íslands 1991 og MBA frá IESE í Barcelona 2004. Erna er forstjóri og í stjórn BL ehf. Hún var forstjóri Bifreiða og landbúnaðarvéla hf. 2003-2008, var einn af eigendum þess félags og framkvæmdastjóri frá 1991. Auk framangreinds situr

hún í stjórnum BLIH hf., Egg ehf., Egg fasteigna ehf., Eldhúsvara ehf., Haga hf. og Hregg ehf.

Erna er óháð féluginu, daglegum stjórnendum og stórum hluthöfum félagsins.

Erna er ásamt eiginmanni sínum eigandi og stjórnarmaður í Egg ehf. Egg ehf. á 2,5915% eignarhlut í Sjóvá.

Tómas Kristjánsson, varafirmaður, fæddur 15. nóvember 1965, til heimilis í Reykjavík. Tómas hefur setið í stjórn Sjóvár frá 28. júlí 2011. Tómas er Cand.Oecon. í viðskiptafræði frá Háskóla Íslands 1989 og með MBA-gráðu frá háskólanum í Edinborg 1997. Hann hefur frá júní 2007 starfað sem annar eigenda og í stjórn hjá fjárfestingaféluginu Siglu ehf. og fasteignaféluginu Klasa ehf. Tómas var framkvæmdastjóri áhættustýringar, fjárvíkingar, fjármögnunar og reikningshalds Fjárfestingarbanka atvinnulífsins hf. (síðar Íslandsbanka hf. og Glitnis banka hf.) og sat í framkvæmdastjórn bankans frá 1998 til maí 2007. Hann starfaði sem yfirmaður lánaeftirlits Iðnláanasjóðs 1990–1998. Tómas situr auk þess sem að framan er talið í stjórnum Draupnis-Siglu ehf., Gana ehf., Elliðavogs ehf., Heljarkambs ehf., Klasa fjárfestingar hf., Nesvalla ehf., NV lóða ehf., NVL ehf., Grunns I hf. Smárbabyggðar ehf., Regins hf. Klasa ehf. og Húsafell Resort ehf.

Tómas er óháður féluginu, daglegum stjórnendum og stórum hluthöfum félagsins.

Tómas er einn eigenda og stjórnarmaður í Siglu ehf. sem á 1,6972% eignarhlut í Sjóvá.

Heimir V. Haraldsson, fæddur 22. apríl 1955, til heimilis í Reykjavík. Heimir hefur setið í stjórn Sjóvár frá 20. júní 2009. Heimir er Cand.Oecon. í viðskiptafræði frá Háskóla Íslands 1979, og fékk löggildingu sem endurskoðandi 1982. Heimir hefur rekið eigin fjárfestingar- og ráðgjafarfyrirtæki og sinnt ýmsum stjórnar- og nefndarstörfum frá árinu 2002. Heimir var framkvæmdastjóri Fjárfestingarfélagsins Gildingar hf. 2000–2002. Hann starfaði 1976–2000 hjá Endurskoðun hf., síðar KPMG Endurskoðun hf. í Reykjavík. Hann var meðeigandi og síðar framkvæmdastjóri félagsins í tíu ár, samhliða störfum við endurskoðun og ráðgjöf. Heimir sat í skilanefnd Glitnis banka hf. frá árinu 2008 til ársloka 2011. Heimir situr í stjórnum Nafns hf., Fjármagns ehf., Safns ehf., Safns-Ráðgjafar ehf., Forða ehf. og Holtasunds ehf.

Heimir er óháður féluginu, daglegum stjórnendum og stórum hluthöfum félagsins.

Hjördís E. Harðardóttir, fædd 18. apríl 1964, til heimilis í Reykjavík. Hjördís var fyrst kjörin í stjórn Sjóvár 29. apríl 2014. Hjördís lauk embættisprófi í lögfræði frá Háskóla Íslands 1989 og LL.M. í alþjóðlegum viðskiptarétti frá London School of Economics 1992. Hjördís starfar sem hæstaréttarlögmaður á Megin lögmannsstofu. Hún var framkvæmdastjóri á upplýsinga- og stjórnunarsviði VÍS 1996–2001, deildarstjóri í atvinnutryggingum hjá sama félagi frá 1995 og áður við störf hjá sama félagi frá 1989. Hún var formaður skilanefndar Sparisjóðabanka Íslands 2009–2012 og sat í stjórn Okkar líftrygginga 2009–2011 og í stjórn Höfðatorgs ehf. frá 2012–2014.

Hjördís er óháð féluginu, daglegum stjórnendum og stórum hluthöfum félagsins.

Ingi Jóhann Guðmundsson, fæddur 12. janúar 1969, til heimilis í Garðabæ. Ingí Jóhann hefur setið í stjórn Sjóvár frá 28. júlí 2011. Ingí Jóhann er Cand.Oecon. í viðskiptafræði frá Háskóla Íslands og starfar sem framkvæmdastjóri Gjögurs hf. Hann var framleiðslustjóri Íslenskra sjávarafurða frá 1995-2000. Hann situr í stjórnum Síldarvinnslunnar hf., SVN eignafélags ehf., Gullbergs ehf. og Iceland Seafood International ehf. Ingí Jóhann er stjórnarformaður í SVN eignafélagi ehf. SVN eignafélag ehf. á 12,4191% hlut í í Sjóvá, en auk þess á Ingí óbeinan hlut í SVN eignafélagi í gegn um Síldarvinnsluna hf. og Kjálkanes ehf. sem á 34,2% hlut í Síldarvinnslunni og Ingí á 22% eignarhlut í Kjálkanesi ehf.

Ingí telst óháður féluginu og daglegum stjórnendum þess en telst háður stórum hluthafa samkvæmt leiðbeiningum um stjórnarhætti.

Varamenn í stjórn

Garðar Gíslason, fæddur 19. október 1966, til heimilis í Garðabæ. Hann var fyrst kjörinn varamaður í stjórn Sjóvár 30. september 2011. Garðar er Cand.Jur. frá Háskóla Íslands 1997. Hann hefur starfað sem lögmaður frá 2005, lengst af á LEX lögmannsstofu, en frá haustinu 2016 á IUS lögmannsstofu. Hann var yfirlögfræðingur og síðar forstöðumaður hjá embætti skattrannsóknastjóra ríkisins og staðgengill skattrannsóknarstjóra frá 1997-2005. Garðar situr í stjórn eftirfarandi félaga: IUS lögmannsstofa ehf., Salvus ehf. (varamaður), Hvatning hf., Landhlíð ehf. (varamaður), Kólfur ehf., Ránarborg ehf. (varamaður), Harðbakur ehf. (varamaður), PB 1 ehf., A9010 ehf., og HS Orka hf. (varamaður).

Garðar er óháður féluginu, daglegum stjórnendum og stórum hluthöfum félagsins.

Kristín Egilsdóttir, fædd 3. febrúar 1968, til heimilis í Kópavogi. Hún var kjörin varamaður í stjórn Sjóvár 11. mars 2016. Kristín er Cand.Oecon. í viðskiptafræði frá HÍ og með MA í stjórnun frá Thierry Graduate School of Leadership í Brussel. Kristín er fjármálastjóri hjá Nóa-Síriusi hf. Hún starfaði hjá Reykjavíkurborg 2007-2013, sem fjármálastjóri Leikskólasviðs og síðan Skóla- og frístundasviðs. Frá 2004-2006 var hún fjármálasérfræðingur hjá EFTA. Þar áður starfaði Kristín hjá Hf. Eimskipafélagi Íslands. Kristín hefur setið í endurskoðunarnefnd Sjóvár frá því í janúar 2016.

Kristín er óháð féluginu, daglegum stjórnendum og stórum hluthöfum félagsins.

Stjórn Sjóvá-Almennra líftrygginga hf.

Stjórn Sjóvá-Almennra líftrygginga hf., dótturfélags Sjóvár, skipa Hermann Björnsson, stjórnarformaður, Hafdíð Böðvarsdóttir löggiltur endurskoðandi og Heiðrún Lind Marteinsdóttir lögmaður. Varamenn í stjórn eru Elín Þórunn Eiríksdóttir framkvæmdastjóri viðskiptaþróunar og Grétar Dór Sigurðsson, lögmaður. Hafdíð, Heiðrún og Grétar teljast óháð Sjóvá lífi, daglegum stjórnendum og stórum hluthöfum. Stjórn Sjóvár lífs átti 6 fundi á árinu.

Endurskoðunarnefnd

Endurskoðunarnefnd starfar eftir starfsreglum á grundvelli IX. kafla A. í lögum um ársreikninga nr. 3/2006. Í 108. gr. kveður á um skyldu eininga tengdum

almannahagsmunum að starfrækja endurskoðunarnefnd. Endurskoðunarnefnd Sjóvár er skipuð þremur nefndarmönnum sem kosnir eru af stjórn félagsins. Hlutverk nefndarinnar er að hafa eftirlit með vinnuferli við gerð reikningsskila, áhættustýringu og virkni innra eftirlits. Hún skal tryggja gæði ársreikninga og annarra fjárhagsupplýsinga félagsins og óhæði endurskoðenda þess. Endurskoðunarnefndir Sjóvár og Sjóvár lífs skipa Finnur Sveinbjörnsson, formaður, Kristín Egilsdóttir og Sigrún Guðmundsdóttir. Nefndarmenn eru óháðir Sjóvá og Sjóvá lífi.

Endurskoðunarnefnd fundar að lágmarki ársfjórðungslega og oftar ef þurfa þykir. Nefndin átti 7 fundi árið 2016. Að auki átti nefndin árlegan fund með stjórn og innri og ytri endurskoðendum um áhættustýringu og innra eftirlit. Allir fundir voru fullskipaðir nefndarmönnum. Helstu umfjöllunarefni nefndarinnar voru yfirferð árshlutauppgjöra og ársreiknings, umfjöllun um áhættustýringu og rýni starfsreglna, kynning á útreikningi vátryggingaskuldar, rýni áhættuskýrslu, rýni ORSA ferlis, yfirferð skýrslu ytri og innri endurskoðenda og eftirlit með viðbrögðum stjórnenda tengdum athugasemdum þeirra. Endurskoðunarnefnd endurskoðaði á árinu starfsreglur sínar, rýndi stefnu um innra eftirlit og innri endurskoðun, kynnti sér útreikninga vátryggingaskuldar, skýrsluskil til FME og tilhögun upplýsingagjafar stjórnenda til stjórnar og loks lagði nefndin mat á eigin störf. Áhersla innri endurskoðenda á árinu var á sölu- og tilboðsferli fyrirtækja og tjónasvið.

Starfskjaranefnd

Starfskjaranefnd markar starfskjarastefnu sem miðar að því að félagið sé ávallt samkeppnishæft og geti ráðið til sín framúrskarandi starfsfólk. Starfskjarastefnan nær yfir helstu atriði í starfs- og launakjörum forstjóra, stjórnenda og starfsmanna félagsins og skal fylgja jafnréttisstefnu félagsins ásamt því að taka afstöðu til áhrifa launa á áhættutöku og -stýringu félagsins í samráði við endurskoðunarnefnd. Starfskjarastefnu skal endurskoða árlega og skal greiða atkvæði um hana á hverjum aðalfundi. Starfskjaranefnd er skipuð öllum stjórnarmönnum og átti nefndin einn fund á árinu.

Fjárfestinganefnd og -ráð

Í reglum stjórnar Sjóvár um fjárfestingastarfsemi félagsins eru skýrðar heimildir forstjóra til ákvarðana um fjárfestingar án fyrirfram ákveðins samþykkis stjórnar. Fjárfestinganefnd, sem skipuð er forstjóra, framkvæmdastjóra fjármálasviðs og forstöðumanni fjárfestinga, fer sameiginlega með fjárfestingaumboð forstjóra. Sé fjárfestingarákvörðun yfir heimildum forstjóra skal leggja hana fyrir fjárfestingaráð. Fjárfestingaráð er skipað þremur stjórnarmönnum sem kosnir eru af stjórn félagsins. Hlutverk fjárfestinganefndar er að hafa yfirumsjón með fjárfestingum samstæðunnar og ber nefndin ábyrgð á að rýna fjárfestingastefnu og senda til stjórnar til samþykktar að minnsta kosti einu sinni á ári.

Í fjárfestingaráði sitja Erna Gísladóttir, Tómas Kristjánsson og Ingi Jóhann Guðmundsson.

Áhættu- og öryggisnefnd

Hlutverk nefndarinnar er að vera stjórn félagsins til stuðnings við greiningu og stýringu á þeim áhættum sem félagið stendur frammi fyrir. Áhættu- og öryggisnefnd hefur einnig

yfirumsjón með því að unnið sé að samhæfðri áhættustýringu. Nefndin skal hafa yfirsýn yfir virkni gæðakerfis og að öryggismál séu ávallt í takti við þarfir félagsins og uppfylli lög og reglur. Nefndin rýnir áhættustefnu, ORSA stefnu og gæða- og öryggisstefnu áður en þær eru lagðar fyrir stjórn til samþykktar. Nefndin hefur eftirlit með og tekur ákvörðun um eigin áhættu og endurtryggingavernd félagsins að tillögu fjármálasviðs. Í nefndinni sitja áhættustjóri sem jafnframt er formaður nefndarinnar, forstjóri, forstöðumaður gæða- og öryggismála og framkvæmdastjóri Sjóvár lífs.

Forstjóri

Forstjóri Sjóvár er **Hermann Björnsson**, fæddur 15. febrúar 1963 til heimilis í Reykjavík. Forstjóri ber ábyrgð á daglegum rekstri félagsins samkvæmt stefnu og fyrirmælum stjórnar, sbr. 2 mgr. 68 gr., hlutafélagalaga. Hermann Björnsson lauk embættisprófi í lögfræði frá Háskóla Íslands árið 1990 og hóf þá störf hjá Íslandsbanka hf., fyrst í lögfræðideild og síðar sem forstöðumaður rekstrardeilda. Árið 1999 varð Hermann forstöðumaður útibúasviðs Íslandsbanka og síðar aðstoðarframkvæmdastjóri þess. Hermann starfaði sem aðstoðarframkvæmdastjóri viðskiptabankasviðs Kauppings banka hf. frá 2006 og var framkvæmdastjóri viðskiptabankasviðs Arion banka hf. frá árinu 2009. Hermann hefur á síðustu árum gegnt fjölmörgum trúnaðarstörfum, m.a. setið í stjórnum Fjölgreiðslumiðlunar ehf., Kreditkorta hf., Lifeyrissjóðs bankamanna, líftryggingafélagsins Okkar lífs hf. og Samtaka fjármálfyrirtækja. Hann situr í stjórn Sjóvá-Almennra líftrygginga hf., í stjórn Samtaka atvinnulífsins og er varamaður í stjórn Viðskiptaráðs Íslands . Hermann hefur verið forstjóri Sjóvár frá október 2011. Hermann á 0,0376% eignarhlut í félaginu og hann hefur ekki gert kaupréttarsamning við félagið.

Skipurit samstæðu

Starfseminni er skipt upp í fimm meginþróun. Áhættustýring og regluvarsla, hagdeild fjárfestingar og trygginga- og tölfraðigreining heyra beint undir forstjóra. Líkt og áður sagði er allri daglegri starfsemi dótturfélagsins Sjóvár lífs útvistað til móðurfélagsins. Framkvæmdastjórn skipa forstjóri og framkvæmdastjórar fimm meginþróun félagsins. Framkvæmdastjóri fjármálasviðs er staðgengill forstjóra og einnig framkvæmdastjóri Sjóvár lífs sem og annarra dótturfélaga samstæðunnar.

Framkvæmdastjórn

Framkvæmdastjórn félagsins er skipuð eftirfarandi starfsmönnum þar sem hver og einn framkvæmdastjóri ber ábyrgð á tilteknu ábyrgðarsviði gagnvart forstjóra. Meðlimir framkvæmdastjórnar eiga hlutafé í félaginu eins og síðar greinir en engir kaupréttarsamningar hafa verið gerðir við stjórnendur félagsins.

Ólafur Njáll Sigurðsson, fæddur 22. maí 1958, til heimilis í Reykjavík, er framkvæmdastjóri fjármála og staðgengill forstjóra. Fjármálasvið ber ábyrgð á innheimtu og kostnaðarbókhaldi, uppgjörum, áætlunum og endurtryggingum. Ólafur Njáll er jafnframt framkvæmdastjóri Sjóvá-Almennra líftrygginga hf., Sjóvá Forvarnahússins ehf. og Keira 1 ehf. en engin dagleg starfsemi er í tveimur síðarnefndu félögum. Ólafur Njáll er

Cand.Oecon. í viðskiptafræði frá Háskóla Íslands 1984. Hann var fjármálastjóri hjá Latabæ ehf. 2004-2009 og forstjóri Alþjóða líftryggingafélagsins hf. frá 1990-2004. Hann starfaði sem fjármálastjóri Íslenska útvarpsfélagsins hf. 1987-1989 sem bókari og aðalbókari hjá Hf. Eimskipafélagi Íslands 1982-1987. Ólafur Njáll situr í stjórnum Sigurðar Njálssonar ehf. og Ásgeirs Péturssonar ehf. Ólafur Njáll hefur starfað hjá Sjóvá frá árinu 2009. Félag í hans eigu og undir hans stjórn á 0,0538% eignarhlut í Sjóvá.

Auður Daníelsdóttir, fædd 18. júní 1969, til heimilis á Seltjarnarnesi, er framkvæmdastjóri tjóna. Sviðið sér um tjónaskráningu, uppgjör tjóna, bótaákvarðanir, tjónaskoðun og áætlun á tjónaskuld. Undir tjónasvið falla einnig lögfræðibjónusta. Auður er Cand.Oecon. í viðskiptafræði frá Háskóla Íslands 1997, og lauk diplómanámi í starfsmannastjórnun frá Háskóla Íslands 2002 og AMP stjórnendanámi frá IESE í Barcelona 2008. Hún hefur verið framkvæmdastjóri tjónasviðs Sjóvár frá 2007 en var áður starfsmannastjóri frá 2002. Auður starfaði sem starfsmannaráðgjafi hjá PriceWaterhouseCoopers ehf. 1998-2002, sem fulltrúi í hagdeild Samskipa hf. 1997-1998 og flugfreyja hjá Flugleiðum hf. 1991-1997. Auður á 0,0538% eignarhlut í félagini.

Elín Þórunn Eiríksdóttir, fædd 15. desember 1967, til heimilis í Hafnarfirði, er framkvæmdastjóri viðskiptaþróunar. Undir sviðið heyra endurnýjun, stofnstýring og vörumerki, markaðsmál og forvarnir. Elín er Cand.Oecon. í viðskiptafræði frá Háskóla Íslands 1993. Hún var áður framkvæmdastjóri sölu og ráðgjafar Sjóvár frá 2012, framkvæmdastjóri fyrirtækjasviðs og forstöðumaður sölueininga Símans hf. 2006-2010. Hún starfaði hjá Hf. Eimskipafélagi Íslands 1997-2005 lengst af sem forstöðumaður sölueininga. Elín hefur gegnt ýmsum trúnaðarstörfum, og hefur setið í stjórnum Valitors hf., Símans hf., Radíómiðunar ehf. og Staka Automation ehf. Elín á 0,0538% eignarhlut í félagini.

Ómar Svavarsson, fæddur 29. janúar 1969, til heimilis í Hafnarfirði, tók við starfi framkvæmdastjóra sölu og ráðgjafar 30. janúar 2015. Sviðið annast ráðgjöf, þjónustu og sölu á sviði líf- og skaðatrygginga til einstaklinga, fyrirtækja, sveitarfélaga og stofnana. Útibú og umboðsnet félagsins tilheyrir einnig sviðinu, sem og viðhald viðskiptavinastofns félagsins. Ómar er Cand.Oecon. í viðskiptafræði frá Háskóla Íslands 1999. Hann var forstjóri Vodafone/Fjarskipta ehf. frá 2009-2014, en var framkvæmdastjóri sölu og þjónustusviðs sama félags frá 2005. Ómar starfaði hjá Sjóvá frá 1995-2005 síðustu árin sem framkvæmdastjóri einstaklingssviðs.

Sæmundur Sæmundsson, fæddur 22. ágúst 1962, til heimilis í Reykjavík, er framkvæmdastjóri rekstrar. Sviðið ber ábyrgð á rekstri og innri þjónustu, þ.m.t. mannaúðsmálum, gæða- og öryggismálum, upplýsingatækni og verkefnastjórn. Sæmundur er B.Sc. í tölvunarfræði frá University of Texas 1992 og hefur auk þess aflað sér víðtækrar viðbótarmenntunar, m.a. á sviði stjórnunar, verkefnastjórnunar, hugbúnaðarþróunar og fundarstjórnar. Sæmundur var forstjóri Teris 1998-2011, forstöðumaður hugbúnaðarþróunar Teris 1994-1998, hugbúnaðarfræðingur hjá Hjarna hf. 1989-1991. Hann hefur setið í fjölmögum sérfræðinefndum á vegum

fjármálafyrirtækja og var stjórnarformaður Auðkennis ehf. Sæmundur er varamaður í stjórn Reiknistofu bankanna hf. Sæmundur hefur starfað hjá Sjóvá frá árinu 2011 og hann á 0,0065% eignarhlut í féluginu.

Niðurlag

Stjórnarháttayfirlýsing þessi hefur verið sett saman af stjórn Sjóvár eftir bestu vitund. Henni er ætlað að veita greinargóðar upplýsingar um stjórnarhætti félagsins til viðskiptavina, hluthafa, eftirlitsaðila og annarra hlutaðeigandi.

Staðfest af stjórn Sjóvá-Almennra trygginga hf.

16. febrúar 2017